

minden...
közönséges
rel, kompikt
relfizeten 16

intéri tiszt
plusszvelből
clék szerint
máns kivitelü
nyv.felöltö
F. és Tsa
ote, Budapest
69. Vidékre
mórtókvétel
bérmentve,
aszunkat min-
oz küldjük.

édulákat,
ékszereket,
üstöt, platiná
o árban veszek
rt többet fize-
nyeviert vették.
Sip-
IZIDOR,
27133

gealma

es fajlama
s bírsalma
ankint 8 kor.
12 kor. Há-
t barackk lek-
or. Kültűnő bírs-
2 kor., Cukor-
iz 1.40 K. kilója
ak hecctolte
ontért szállítja
L. Crongrád,
28010

zsvári

ányi és állam-
yi szigorla
am vizsgákra
ssgákra igen
és lelkiismer-
észítünk elő-
lebb idő alatt
módszerünk
szerény díja-
vizsga sike-
ítja 6 év óta
és kiváló
eket produ-
setünk. Vál-
speziálisa
a melyre kor-
zámban ve-
hallgatókat.
Blagos vizsga
áni igen o-
ás-al. Levél-
lódésekre ki-
válaszol Dr.
mos, Kolozs-
var-u. 2.

TRO-
TOROK

nyagságban, Al-
nagy rakár
Lipót,
APEST,
enez-tör 17. sz.

asagi
prokat,
vegeket,
árokat

lebb berendezé-
akat és üzle-
eszek és eladók.
Zsigmond
ár-utca 3.
örnt mellett).

választék a leg-
modern és
att és fényezett
plissander vagy
áló, ebédlo, ur
salonburorokban,
bák, bõrgarnitu-
kárpitósfélékben
yrna és más szó-
és fttgõnyõkben,
roncsillárokbán
os stb.-hez.
26597

EGYETÉRTÉS

Fizetési árak: Egész évre 28 korona. Félre 14 korona.
Negyedre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes újság helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő

Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési Könyvtár

EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 783.

Kiadóhivatal 708.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Kossuth légy erős . . .!

Irta: Dr. Kmety Károly.

Kossuth Lajos fia egybeforr ma a függetlenségi párttal és a nemzettel azon kívánalomban, hogy 1911-ben létre hozassék a magyar nemzeti bank; egybeforr az erős akaratban is, mely a valóság nehézségeivel az elszánt harcot felvenni kész, egybeforr abban a meggyőződésben is, hogy a magyar nemzeti bank minden relevans körülmény, hatás és következmény kellő gondos és óvatos számbavételével nagy nemzeti előny, nagyérdékü vívmány lesz a magyarok javára.

Kossuth és pártja ez összeforrásában van egyedüli, de egyúttal erős biztositéka annak, hogy célhoz jutunk. Ha ez az egység és erős akarat vezérben és pártban meg nem inog, a pokol kapui sem mentik meg az osztrák-magyar közös bankot a biztos enyészetbe sülyedés sorsától.

Féltevé feltjük azonban bizalmunk és ragaszkodásunk dacára az erős vezért is, az erős pártot is a kísértésektől. A sátn erejének egész hatalmával fogja mindkettőnek lelkét megkörnyékezní. Le-

gyenek tehát állhatatosak és erősek, hogy el ne szédíttessenek!

A szaktudósok és szaktekintélyek nagy képével jelentkezik a legbüvösebb erejű sátn. A szaktudomány miatyánkjával hirdeti, hogy a bankkérdés kizárólagosan gazdasági szakkérdés, melyet csupán és tisztán gazdasági okok és hatások szerint szabad mérlegelni. A szaktekintélyek nyomán jön a néppárti és hatvanhetes chorus és versenyt zeng himnust a gazdaságilag állítólag üdvösebb közös banknak.

Fel ne üljünk nekik, mert tételük abstract igazság ugyan lehet, de nálunk az konkrét hazugság. Száz állításukkal szemben ezer tagadást helyezünk, mert tájékozatlan vagy tendenciózus elme ignorálhatja azt az igazságot, amit nemcsak tudunk, de érzünk is, hogy a bankügy s vele hitelügy önállósítása nálunk egy nagy nemzeti ügy, a nemzeti önállóság egy szerves alkotórésze, állami egyéniségünk elengedhetlen korolláriuma.

Olyan felfogás alapján, aminővel a szaktekintélyek most előállnak, a nemzeti önállóság és függetlenség minden nagy problémáját pusztá szakkérdéssé devalválhatjuk; ily szemüvegen át olyanformán kezelve, pl. a közös miniszterium fenntartása pusztán csak közigazgatási szakkérdés, a közös hadsereg vagy külön hadsereg kérdése stratégiai vagy taktikai szakkérdés; a külön vámterület megint csak közgazdasági és finanziaális szakkérdés, még a delegáció eltörlésé-

nek kérdése is szakkérdés, az egész dualizmus meg personalis unio kérdése is csak szakkérdés. Így tisztelt rajongói a szaktudományok abszolút teoriáinak, no meg a 67-es alapnak, szerencsésen meg lehet fosztani az összes kérdéseket politikai és közjogi karakterűktől, ki lehet küszöbölni a politikát onnan is, ahol mindennek politikai karaktere van, az állami törvényhozás és kormányzat egész köréből.

Állítsuk föl sarkigazsággép a minél nagyobb közgazdasági egységek, a minél nagyobb központi hitelintézetek, a minél nagyobb állami egyedek ideálját és meg fogjuk ugyebár menteni a nemzeteket a nemzeti elfogultságok és előítéletektől, az emberiséget a nemzeti individualitásra törekvés kicsinyességeitől.

Hát ennyi naivitást ne követeljenek a szaktekintélyek és azok mögött rejtőző nagy hatvanhetes politikusok, a csödbe jutott alap Aesculápjai a gyakorlati politikában nem jártas (!) függetlenségi párttól.

Az egyszerű józan ész törvényével is visszaveri a párt a szaktudományi hivalkodást. Az egyszerű ész is belátja azt, hogy minden lényeges változás a gazdasági élet terén is átmeneti nehézségeket talál magával szemben, hogy a gazdasági erők és tényezők megszokott elhelyezkedésének minden hatalmi intézkedéssel és új intézménnyel való megzavarása károsításokkal kapcsolatos; de belátja azt is, hogy a nemzeti gazdaság

„A becsület utja.”

Irta: Vértesy Gyula.

(Utánnymás tilos.)

A főpróbán kijelentette dr. Kerekes Mihály ur, a hőhérok hőhéra, minden magyar drámaírónak született ellensége, a legkegyetlenebb s legtekintélyesebb kritikus ur, hogy a „Becsület utja” olyan jó darab, mintha francia író írta volna s hogy Huszti Dezső, ez a fiatal írócska még nagy színműirői karriér előtt áll.

— Egy nagy tehetség első szárnyecapása! Ez a kis, gyámoltalannak látszó szürke emberke repülni fog!

És szájról-szájra adták a többiek, a kritikus pribékek, hogy az „öreg” mit mondott:

— Tehetség! Röpülni fog!

Ki volt adva a jelszó, biztos volt a siker! Mert az „öreg” olyan nagy hatalom volt, annyira biztak a többiek az eszében, a tudásában s az igazságszeretetében, hogy a feketére is rámondták volna utána, hogy fehér.

Most pedig pláne könnyű volt az „öreg” után indulni, mert a darab mindnyájuknak tetszett. (Lehet ugyan, hogy csak azután tetszett, miután az „öreg” jónak találta!)

— Sláger, a szezon slágere lesz! — mondogatta a félelmes kritikus elég hangosan még a színház udvarán is, ahol a próba után jellemezen álldogáltak a színészek, cigarettázgatva s az újságírókkal beszélgetve.

— Igazán örvendek, hogy neked is tetszett

— szolt a direktor mosolyogva s a kezét dörzsölgetve.

— Nekem minden tetszik, ami jó, csak azok a hülyeségek nem tetszenek, amik neked szoktak tetszeni!

A környezetet iót nevet az „öreg” gorombaságán, az igazgató ur elpárolog, Kerekes pedig otthagyja a „bandá”-t, ahogy ő szokta nevezni a kritikusokat s megy a szerző felé, aki most jött ki a színpadról az udvarra.

A „banda”, mihelyt vezére hátat fordít, szapulni kezd:

— Valjon önzetlen az „öreg”? Csakugyan a Huszti tehetsége lelkesíti?

— Ah, lehuzott ő már igazi tehetségeket is! Szeszélye, hogy ezt protezsálja.

— Jó barátja?

— Dehogy! Hiszen Huszti valami kis hivatalnokocska a postán. Azelőtt talán nem is ismerte.

— Hallom, hogy szép felesége van.

— Akkor mindent tudunk — s kaczagva folytatták a trécselést az öregről, meg a szép asszonyokról, kissé pikáns modorban és az „öreg” iránti legnagyobb fokú irigységgel.

Mert az „öreg” tulajdonképpen javakorában levő, negyven-negyvenegy éves, eszményi szép, daliás férfi volt, csupa erő, egészség és tűz. Az „öreg” kifejezés nem is a korát illette, hanem a tudását meg a tekintélyét.

A tekintélyét, azt a nagy tekintélyét, melynek még az sem ártott, hogy a gáláns kalandjaival tele volt az egész város. Különben a sikeres kalandok nem is ártanak a tekintélynek, csak a sikertelenek. Pláne ezeknek a kalandok-

nak a révén még csak nőtt Kerekes doktor tekintélye. Mert a megcsalt férfiek egynémelyikével meg kellett verekednie s azok azután elégtételül rendesen kaptak tőle egy-két hatalmas vágást; egy szegény férjet egész életére nyomorékká tett, egy jámbor legényt pedig, aki a huga becsületét kereste rajta, egyszerűen agyonlőtt.

És ez a halálos végű párba, ez állapította meg végleg a tekintélyét. S tulajdonképpen akármilyen nagy kritikus talentum is lett volna, ha nincs ez a halálos párba s ha nem tudták róla, hogy az ország egyik legjobb és legszerencsésebb kezű verekedője, hát ma még se lenne elevenek és holtak felett feltétlenül ítélkező ur!

Mert valljuk be az igazat, Magyarországon még mindig a legbiztosabb és legcsalhatatlanabb módja a karriér csinálásának, hogy párbaiban megöljön az ember valakit.

Ez a törvényes gyilkosság glóriát fon nálunk az emberek feje köré.

Ez a glória ragyog, csillog, kápráztat és le-sújtó alázattal tölt el.

Huszti Dezső is, mikor közeledett feléje a híres kritikus, ott látta ezt a glóriát a nagy férfiú fényesre vasalt czilinderének a karimája alatt; és a sápadt arcú, félnék járású, elnyomott kis hivatalnokok jámbor alázatával közeledő, vékonypéznü, esetlen, szöke legényke szinte magánkívül volt a boldogságtól, mikor a színházi sikerek megteremtésének hatalmas ura karofogta és úgy beszélt neki, szinte parancsoló, ellenmondást nem tűrő hangon:

— Azt a rongyos hivatalt ott fogja hagyni! Aki ilyen darabot tud írni, az nincs rászorulva,

érdekeit, a nemzeti saját intézmények végeredményben mégis jobban szolgálják az idegen vagy közös intézményeknél, melyek idegen ellentétes érdekeknek egyidejűleg szolgálataira is rendelvék, Csak e törvény és igazság szerint érvényesülő végleges hatás és eredmény szerint ítélni lehetjük meg igazán a bankügy önállósításának valóságos értékét.

Az átmenet nehéz lesz most is, az lenne 1917-ben is; csak az nem bizonyos, hogy nem lenne-e nehezebb 1917-ben mint most; nem lenne-e addig még jobban összehordva osztrák tényezők által még nagyobb complexuma a nehézségeknek, mint ma. Ha mi 1917-ig készültünk a szétválasztásra, ugyanaddig készülhet az osztrák annak megnehezítésére.

Tisztán önmagában nézve is a bankkérdést, szent hitünk, hogy a gazdasági végleges mérleget javunkra billenti az önállósítás.

Csatoljuk már most ehhez azt az alig megbecsülhető, de szintén valóságos értéket, melyet politikai életünkre gyakorlandó üdvös hatása által képez az osztrák-magyar közösségnek valahára sikeres megbontása, a provinciális alárendeltségből való kiszabadulásunk kezdete. Számítsuk ehhez azt is, hogy pusztulástól mentjük meg a nemzeti bank valósításával a függetlenségi pártban vetett hitet s új erőt kölcsönzünk a nemzetnek arra a további nagy küzdésre, melynek célja, hogy Ausztria polypkarjai, pióca-csápjai közül fokozatosan kiszabadítsuk magunkat.

Nem szeretjük a nagy mondásokat még a vezércikkekben sem, de valóban úgy látjuk, hogy a bankkérdéssel elérkezett a függetlenségi párt a most vagy soha válutájához; elérkezett azon ponthoz, a melynél eddigi engedékenységeinek viszonzását méltán követelheti a koalíciós hatvanhetesektől.

Am végezze tehát minden irányban felderítő szolgálatát a kiküldött parla-

menti bankbizottság, ám szólaljanak meg a szaktekinélyek, mint vala viharágyuk az önálló bank ellen, ám vonuljanak csatasorba a bel- és külföld szakértői, hogy az összes falakat ördögökkel fessék tele, maradjon meg rendíthetetlen állhatatossággal az összes alapos és alaptalan rémitgetések dacára Kossuth Ferencz és pártja a legnagyobb nemzeti érdek szerint való igazságos követelésénél és igen is ab ovo eliminálja a közös bank lehetőségét; a limine utasítsa el annak toladó gondolatát. Végzetes volna, ha Kossuth és pártja e kérdésben vereséget szenvedne, de sokkal végzetesebb volna, ha megadná magát, ha leserelne.

Ettől tehát óvakodjék és óvja a magyarok Istene!

Budapest, márczius 28.

A képviselőház hétfőn, e hó 30-án, délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen folytatja a házszabályvizitio részletes tárgyalását.

Gróf Zichy Aladár a királynál. Bécsből jelentik, hogy a király ma délelőtt 11 órakor hosszabb ideig tartó kihallgatáson fogadta gróf Zichy Aladárt, a személye körül minisztert.

A szerb autonóm-kongresszus határozatai. Ma délelben a képviselőházban Wekerle miniszterelnök értekezletet tartott a szerb autonóm-kongresszus határozatainak jóváhagyása tárgyában. Az értekezleten a miniszterelnökön kívül Márfy államtitkár, gróf Batthyány Tivadar, Tomits Jása és Tuskán Gergely vettek részt.

A főváros az önálló magyar bank mellett. A főváros összes kerületeinek függetlenségi pártjai a nemzeti bank kérdésében való állásfoglalás céljából április hó 12-én, vasárnap délután négy órakor a VI. kerületi függetlenségi párt dísztermében (VI. Andrássy-ut 67.) nagygyűlést tartanak. A nagygyűlésen számos függetlenségi párti képviselő kíséretében meg fog jelenni Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter is, mint az országos függetlenségi és 48-as párt elnöke. A nagygyűlés előkészítésének megbeszélése céljából Holló Lajos orsz. képviselő, a fővárosi függetlenségi párt elnöke e hó 31-ére, kedden délután

hat órára ugyancsak a VI. kerületi függetlenségi párt helyiségében értekezletre hívta össze a párt központi választmányát.

Küldöttségek a képviselőházban. Az Országos Utmesteri Szövetségnek mintegy száztagu küldöttsége tisztelettel ma Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél, Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszternél és Sztterényi József kereskedelemügyi államtitkáránál. A küldöttség a képviselőházban először Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszternél tisztelettel, aki előtt Szentkirályi Zoltán képviselő tolmácsolta az utmesterek kérelmét. A honvédelmi minisztert különösen arra kérték, hogy támogassa a kereskedelemügyi miniszternél abbéli kérelmüket, hogy a kiszolgált altisztek nyugdíja az általános nyugdíjba annak idején beszámíttassék. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter lekötő szíveséggel fogadta a küldöttséget, átvette memorandumukat és a maga részéről kijelentette, hogy amennyiben az igazolványos altisztek közvetlenül a katonai szolgálatból léptek át polgári szolgálatba, a nyugdíj beszámításának semmi akadálya nincs, ha azonban időközben hosszabb idő telt volna el, ezt csak felségfolyamodvánnyal lehet elintézni, a maga részéről kijelenti, hogy az ilyen felségfolyamodványokat mindig a legszorgosabb gondal szókta a felséghez felterjeszteni. Ami a továbbiakat illeti, meg lehetnek győződve, hogy a maga részéről melegen fogja támogatni kérésüket a kereskedelemügyi miniszternél. A küldöttség éljenzéssel vette tudomásul a miniszter választát. A küldöttség kérelmét Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél Zboray Miklós képviselő terjesztette elő. Kossuth miniszter kijelentette, hogy a kérést jóindulatul fogja megvizsgálni. Ő Magyarország utjait jókarban akarja tartani és e téren sokat tett, de még nem elegend. Sztterényi államtitkáránál a küldöttség kérelmét szintén Zboray Miklós tolmácsolta. Az államtitkár méltányosnak tartja az utmesterek abbéli kérelmét, hogy a XI. fizetési osztály fokozatába jussanak, mert az állam megterhelésével sem járna, amennyiben nagyobb részt most is ugyanolyan nagyságu fizetésük van. Néhány hónap választ el a közutakról szóló törvényjavaslat nyilvánosságra való jutásától és azt szaktanácskozmány elé fogja vinni s abban úgy az állami utmesterek, mint a törvényhatósági utmesterek helyzetét javítani fogják. Ami a pragmatikát illeti, az nemcsak az utmesteri, hanem az egész tisztviselői kar érdeke és különösen most, amikor a jogokat széles körben akarják kiterjeszteni, a tisztikar függetlenségét meg kell óvni. A küldöttség az államtitkár választát lelkes éljenzéssel fogadta.

Függetlenségi pártalakulás. Győrtött a függetlenségi párt ma tartotta újalakuló közgyűlését, amely alkalommal elnökké Hilbert Károly orsz. képviselőt és tn. elnökké Vöröss Jenő ügyvédet választották. A közgyűlés táviratban üdvözölte Kossuth Ferenczet. Miután még a közgyűlés bizalmat szavazott a kormányra, kétszáz tagu intézőbizottságot választottak. Ezután banket volt.

hogy kétezer koronáért térti vevényeket firkáljon ajánlott levelekről. Isten ellen való vétek lenne, ha ott maradna! De nem is hagyjuk ott. Játszva megkereshet évente huszezer koronát, de ez a minimum; mert ha két darabot elhelyezünk egy esztendőben, harmincezerig meg se állunk. De hát ez csak a rut anyagi része a dolgoknak, a másik részét ön még most nem látja. Híres írónak lenni! Csodaszép dolog ám ez! Milyen boldog lesz a felesége! Talán még boldogabb, mint maga. Mert a nők hiubbak ám, mint a férfiak! Még az olyan bájos, okos nők is, mint aminő a maga felesége. Hát csak mondja meg neki, hogy a siker biztos! Én állok érte jót. A „Becsület utja“ a biztos diadal utja lesz. S ezen az uton fog maga tovább menni. Mert a többi darabja is jó lesz. Előre látom, hogy jó lesz. A maga tehetségének van érteke a sikerhez. És ideje is van még sok. Hány éves is?

— Harminez.

— A legszebb kor! A szellemi termelés aranykora! A képességek és tehetségek ilyenkor indulnak hatalmas fejlődésnek.

Nagyszerű beszédet tartott a képességek fejlődéséről és eközben elkísérte Husztit egész a lakásáig. Pedig jó messze lakott, kinnt valahol a Hermína-ut végén.

— Innen pedig el fog menni lakni! Iróember, pláne akinek színházakba kell járnia, az nem lakhatik itt, az isten háta megett. Különben az írói nimbusz is megkívánja, hogy előkelő lakásban lakjék. Majd nézünk valami szép lakást közel a színházhoz. No isten vele! Kedves feleségének kezét csókolom!

— Nem tetszik belőnni? Az igaz, hogy nagyon egyszerű ebédünk van, de hiszen Kere-

kes ur, már evett nálunk máskor is és nagyon meg volt elégedve a Mariska főztével.

— A felesége pompásan főz s nekem, mint afféle csavargó agglégénynek, nagy gyönyörűség a maguk kedves családi otthonában ebédelni, de most nincs kedvem ebédelni. Bemegyek a redakcióba s megírom a dolgot. A holnap előadás után csak a közönség fogadtatását fogom beírni, a kihívásokat, tapsokat. Smokingot vegyen ám fel.

— Nincs. Csak szalonkabátom van.

— Smokingot kell csináltatni. Különben majd elviszem a szabómhoz. Az elegáns ruha is hozzátartozik a haladásához. Annak az időnek már vége, amikor hatott a piszkos ing, meg a zsiros kabát. A Mourget bohémjeinek lejárt az ideje. Ma az írónak első sorban is gavallérnak kell lennie. Isten önnel. Kézsók a kis asszonykának...

Megrázza a kis emberke kezét, azután rágyújt s néz utána, míg csak az be nem fordul az udvarról a lépcsőházba.

— Milyen nyavalyás kis alak! Csakugyan nem illik Mariskához. Mennyivel jobban illek én hozzá.

Hatalmas mellét kifeszíti, nagyot fúj szivarjából és visszaindul.

— Megcsinálom a karriérjét, ezért hálásnak kell lenni az asszonykának. Még ha nem szeretne is, kötelessége; adott szó köti. Holnap meg kell kapnom az első csókot.

Mikor beér a szerkesztőségbe, úgy érzi, hogy hiányzik a kellő nyugalma az íráshoz. Szinte előre érzi a közeledő napok nagyszerű izalmát. A holnapét, a holnaputánét, amikor az övé lesz az a szépséges, szép asszony

S végigfut emlékében a pompás kaland elejétől végig.

Mikor a szürke kis alak elhozta hozzá a darabját, hogy olvassa el s mikor azután elhozta kérni a feleségét is, miután hetekig olvasatlanul hevert nála a darab. Meg kellett neki ígérni, hogy elolvassa. El is olvasta. S nem bánta meg. A darab jó volt. Igazi tehetség munkája. S akkor melegében fel is szólalt benne a jobbik ember, az önzetlen, az irodalomért lelkesedő ember s az kergette őt a színházigazgatóhoz, hogy azonnal vétesse elő vele a darabot, de ennek az önzetlen szándéknak ellene szólt a Kerekes urban lévő másik ember, a számító, az érzéki, rossz lelkű férfi. S erre hallgatott. Majd először az asszonykához közeledik a darab révén.

S sokszor megfordult azóta a Husztiek szegényes szállásán. Eleintén mindig akkor jött, mikor tudta, hogy a férj már hazajött a hivatalból. Ilyenkor mindig a darabról beszélgettek. Utmutatásokat adott neki a szinpadí hatást illetőleg és mindenképpen igyekezett a különben is jó dolgot, még jobbá, még tetszetősebbé tenni.

Az asszonyka ilyenkor mindig ott ült mellettük és szinte áhitattal hallgatta a Kerekes beszédét.

Kerekes pedig jól megfigyelte az asszonyka áhitatos tekintetét s egyszer azután, olyankor jött, mikor Husztit ur hivatalban volt és mint a héja az áldozatára, lecsapott az asszonykára:

— A darabot elő fogom adatni. Két okból. Mert jó darab és mert nem akarom túrni, hogy egy ilyen édes, szép asszony, mint maga, ilyen nyomorult viszonyok között snylődjék. Ez nem élet s maga életre, ragyogó, napienyés, szép életre született. Az urát megtanítom repülni,

A politika világából.

Budapest, márczius 28.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután öt órakor Bécsbe utazott, hogy részt vegyen a Bülow német birodalmi kancellár tiszteletére rendezendő külügyminiszteri ebéden, amelyre báró Aehrenthal külügyminiszter-től meghívót kapott. A miniszterelnök alkalmasint holnap délelőtt a királyhoz megy kihallgatásra, hogy jelentést tegyen az általános politikai helyzetről. A király betegsége miatt ugyanis már hosszabb idő óta nem tehetett előterjesztést a királynak. Jelentésében a miniszterelnök ki fog terjeszkedni a parlamenti szituációra, a házszabályrevízió tárgyalásának menetére és a többi függőben levő politikai kérdésekre. Ezek között van a bankkérdés és a tisztí fizetések fölemelésének dolga is. A házszabályrevízió elfogadása és az ülészak megnyitása után a költségvetés kerül tárgyalás alá, amelynek keretében rendezni fogják a kisebb fizetésű államtisztviselők illetményeit, hogy a tisztí fizetések ezekkel összhangba legyenek hozhatók. A miniszterelnök előreláthatólag csak egy napot tölt Bécsben, hétfőn pedig már részt vesz a képviselőház ülésén.

Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának: Wekerle Sándor miniszterelnök titkára, dr. Bárczy István kíséretében Bécsbe érkezett. Gróf Zichy Aladár, ő felsége személye körüli miniszter a magyar minisztérium palotájában várta a miniszterelnököt és vele tanácskozott. A miniszterelnök holnap kihallgatásra jelenik meg.

Az önálló nemzeti bank felállításának kérdése foglalkoztatja most első sorban a politikusokat, nevezetesen a függetlenségi párt tagjait. A függetlenségi párt nagy manifesztációra készül az önálló bank dolgában. A közös banknak ugyanis csak ez év végével, december 31-én kell nyilatkoznia a bankszabadalom föntartásáról, illetve akkor kell kérnie a szabadalom meghosszabbítását. Mivel pedig bank és a magyar kormány között meginduló tárgyalás a jövő évi márcziusig, illetve áprilissig is eltarthat, a függetlenségi párt régi tagjai elhatározták, hogy legközelebb valamely alkalmas módon nyilatkozatot tesznek arról, hogy rendíthetetlenül ragaszkodnak a függetlenségi párt programjában foglalt önálló bank föállításához és hogy a pártnak becsületbeli kötelessége az önálló bankot 1910-re föllállítani. Valószínű, hogy a nyilatkozat határozati javaslat alakjában a függetlenségi párt legközelebbi értekezletén kerül napirendre.

Este a függetlenségi pártkörben, ahol a nagy számban összegyűlt tagok között megjelentek Kossuth Ferencz és Günther Antal miniszterek is, szintén élénken propagálták ezt az eszmét. A képviselők között élénk tetszéssel találkozott az a hír is, hogy a főváros függetlenségi polgársága is készül hasonló manifesztációra, amennyiben az önálló magyar jegybank mellett való állásfoglalás czéljából virágvasárnapján nagy gyűlést rendez. Kossuth Ferencz kijelentette, hogy mint a függetlenségi párt elnöke meg fog jelenni ezen a nagygyűlésen.

A bankbizottság kiküldött albizottsága a jövő kedden délelőtt tizenegy órakor ülést tart, hogy megállapítsa a csütörtök délutáni teljes ülés elé terjesztendő javaslatait, egyrészt a szakértőkhöz intézendő kérdések végleges szövegét, másrészt a meghívandó szakértők névsorát.

Báró Rauch Pál, horvát bán, aki tegnap Bécsben báró Aehrenthal és báró Burián közös miniszterekkel tárgyalt, ma délelőtt visszatért martineczki birtokára. Vucsetics zágrábi főispán ma Budapestre érkezett és a képviselőházban hosszasan tárgyalt Josipovich horvát miniszterrel. Gróf Pejacevich volt bánról és Nikolics volt bánhelyettesről az a hír terjedt el, hogy a kormány megkerülésével akartak a királyhoz jutni. Ezekről a hírekről kormánykörökben azt állítják, hogy a szerb-horvát koalícióból erednek és az a czéljuk, hogy a horvát népet félrevezessék. Zágrábi politikai körökben azt beszélik, hogy a horvát-szerb koalíció kötelékébe tartozó képviselők nem vesznek most részt a magyar országgyűlés házszabálymódosító vitájában, hanem egy határozattal el, hogy csak a költségvetés tárgyalásának folyamán kezdenek el szerepelni. Holnap, vasárnap délután a horvát fővárosban nagy népgyűlés lesz, amelyet Radics, a szociáldemokrata képviselő hívott egybe. Megbízható helyről nyert értesülés szerint Zágráb városa új rendőrfőnököt fog kapni Pirkovics tucivcai kerületi előjáró személyében, aki veje Zujevnek, a zágrábi főpolgármesternek. Az „Obzor“ mai száma jelenti, hogy a kormány intézkedése megfosztották azokat az egyetemi hallgatókat az ösztöndíjaktól, kik részt vettek a koalíció mellett rendezett tüntetéseken.

Supiló Ferencz ma nyilatkozott a horvát helyzetről. Kijelentette, hogy teljesen alaptalan az a hír, mintha a koalíció valamelyik főherczeg utján akart volna a királylyal érintkezésbe lépni. Gróf Pejacevics hónapok óta nem volt Bécsben és esze ágában sincs audienciát kérni.

Nikolics Vladimir sem tett ebben az irányban egy lépést sem. A horvát-szerb koalíció Rauch bánnal nem fog szóba állani, a magyar kormányval pedig nincs mit tárgyalnia a koalíciónak mindaddig, amíg — így mondja — követeléseiknek eleget nem tesznek. Adják előbb vissza elkobzott jogait, azután majd a regnikoláris bizottságban tárgyalhat a kiegyezési törvény hézagainak pótlásáról. Ők a horvát nép jogaiért küzdenek és a néphez intézett manifesztumban megmondták határozottan, hogy amíg elkobzott jogait vissza nem adják, addig mindig küzdeni fognak. A házszabályrevízió vitában jelenleg nem vesznek részt, de valószínű, hogy a vita későbbi folyamában több fel fognak szólalni, sőt az sincs kizárva, hogy a harcosok sorai közé lépnek. E tekintetben rövidesen határozni fognak.

A visszavont 100 arany és egyebek.

A képviselőház ülése.

Budapest, márczius 28.

Lengyel Zoltán a mai ülés elején okolta meg azt az indítványát, hogy Kossuth Lajos szobrára száz aranyat szavazzon meg a Ház. A megokolás annyiból állott, hogy visszavonta indítványát, mert a minap a gazdasági bizottság már javasolta a Háznak, hogy nagyobb summát adjon a Kossuth-szobor javára.

Ezzel kezdődött az ülés és a mostanában annyira divatos házszabályvitával folytatódott. Hodzsa Milán és Vlád Aurél azt firtatták, hogy tegnap az ülés végén miért nem adta meg az elnök néhány szólásra jelentkező képviselőnek a szót. Ez a disputa — különben nagyon izetlen és unalmas disputa — csak arra volt jó, hogy néhány percet lefaragjon a tanácskozársra szánt időből. Mikor ezt a misszióját betöltötte, Urmánczy Nándor a napirendhez szólva, több módosítást ajánlott a Nagy-féle indítványhoz. Bánffy Dezső szintén a házszabályrevízióval foglalkozott terjedelmesebb beszédben. Bárha elvben akceptálja a házszabályrevízió gondolatát, ezt a mostanit nem fogadta el. Száze egy kifogása van ellene és e kifogások nem mindegyike olyan, hogy a kritikát el ne bírja. Az indítvány első szakaszának rendelkezéseit igen veszedelmesnek gondolja és ebből kifolyó-

hogy maga is vele repülhessen. Magának is sütkérezni kell a dicsőség fényében. Sőt ő is csak azért fog ott sütkérezni, hogy maga is vele lehessen.

— Nem hiszek én ebben — mondta akkor ijedten, félénken az asszony. Nem is adják elő soha azt a darabot.

— Ad egy csókot a premiére után? Egy becsületos, tiszta csókot, aminőt a jó barátoknak ad a jó barát. Ad?

— Adok!
És többé egy szót se szolt Kerekes ur, se csókról, se szerelemről az asszonynak.

Cyöngéd, figyelmes volt hozzá, az érzéseiről pedig hallgatott, mert tudta jól, mint tapasztalt hódító, hogy ez a módszer a teljes meghódítás legbiztosabb módszere.

Ő hallgatott arról a csókról, az asszony pedig egyébre se gondolt azóta.

Jól tudta, jól látta ezt Kerekes ur s nem esoda, hogy kellemes izgatottsággal gondolt a holnapi napra.

S ennek a holnapnak az előrevetett fényénél írta meg kritikáját, lelkes, izzó, érzéki sorokban „A becsület útj”-ról.

Este már magával vitte a színházba kefenyomatban és bevitte Husztiék páholyába.

Halálsápadtan ült ott a férfi is és a nő is:
— Hát magukat mi lelte? Ez azután hamisítatlan lámpaláz!

— Nem fog tetszeni a darab — tagolta szinte fogvaczogva Huszti.

— Szegény kis uram — mondta az asszony félénken, lesütött szemmel, odahúzódva az ura mellé.

— Az ördögbe is! Fel a fejeikkel! Nem te-

metés ez, de születés. A maga dicsőségének a születésnapja.

— Oh, én ugy félek!

— Én is!

— Látom! A jó isten is látja, azért rendelt a gyávák mellé egy bátrát. Itt is maradok az első felvonás végéig, azután leviszem az urát a színpadra. És most bátorság! Kezdődik! . . .

A közönség tombolt elragadtatásban az első felvonás után. A kis Huszti formálisan ki kellett czipelni a függöny elé, magánkívül volt, Öntudatlanul, komikus pózban hajlongott. De a publikumnak még inkább tetszett, hogy a zseniális darabot ez a kis hülyének látszó, ügyetlen emberke írta és kihívták vagy harminczszor.

Kerekes visszajött a páholyba s együtt nézték a komikus kis figurát, hogy hajlong a színpadon. S Kerekes a páholy korridorja mögött meglátta az asszony kezét s így szolt hozzá:

— Annak a kis majom embernek a dicsőséghez joga van, de magához nincs joga. Legyen hát az övé a dicsőség, de maga az enyém lesz. Mert magukat nem teremtette az isten egymásnak, de minket egymásnak teremtett. A szerelem az erősebbek joga s mi vagyunk az erősebbek. Az övé lehet a dicsőség, de a halálig a miénk az élet, ahhoz nekünk van jogunk.

Az asszony reszketve próbálta kihuzni a kezét, de a férfi nem engedte.

— Szeretem és maga is szeret!

— Nem, nem — tiltakozott az asszony halkan. De ebben a tiltakozásban mintha benne lett volna a legnagyobb beleegyezés . . .

Előadás után óriási bankett volt az ünnepelt szerző tiszteletére. Az első felköszöntőt dr. Kerekes mondta a szerzőre, azzal végezvén:

— Büszke vagyok rá, hogy én fedeztelek fel . . .

Husztí Dezső örömeiben elérzékenyedve csókolta össze Kerekest s lelkendezve motyogta:

— Drága barátom!

A drága barát leült azután az asszony mellé, s amint bizalmasan egymáshoz hajolva beszélgettek, az egyik színésznő, akinek nagy oka volt gyűlölni szegény Husztit, mert nem volt szerepe a darabjában, malicziózusan odasugta:

— Nem féltékeny Husztí ur? Kerekes ur mintha nagyon bizalmasan diskurálna a feleségével.

— Hiszen rokonok! — veti oda nyugodtan.

— Igen? Pardon!

A jó Husztí pedig belepirult ebbe a hazugságba. S első pillanatban arra gondolt, hogy nem legjobb lenne-e itthagyni a bankettet, dicsőséget, színházat, mindent, egyszersmindenkorra s visszamenni a postára, s többé egy betűt se írni; Kerekes urnak pedig kiadni az útját — hanem ez csak egy pillanatig tartott, a következő pillanatban már mámorosan gondolt második megírandó darabjának a premiérére s egész határozottan ezt mondta magának:

— Ha eddig nem is szeretett a feleségem, de most már imádni fog. Mert a nőknek imponál a dicsőség!

Az asszony pedig épp akkor sugta Kerekesnek nagy nevetve:

— Ugy hajlongott ott, mint valami majom . . .

lag igen sötét jöslatokkal szolgált a nemzetnek. Pilis István, Ivánka Milán és Szikcsák Ferenc szintén a revízió ellen beszéltek. Ujat persze egyik se mondott, amit különben nem is kívánt tőlük senki. Az elnök mindössze azt kívánta tőlük, hogy maradjanak a tárgynál, de ez az óhaj gyakran pusztában elszálló szellőnek bizonyult.

Az ülés végén interpelláltak. Rátkay László a negyvennyolczas honvédek segedelmének rendezését sürgette. A függetlenségi párt becsületbeli kötelességének mondotta, hogy ez a kérdés ne maradjon rendezetlen. A miniszterelnök, bárha végleges választ ma még nem adott, annyit mégis mondott, hogy az öreg honvédek ügye az ország ügye és erről minden magyar ember csak egyféleképpen gondolkozhatik. — Pető Sándor a szakszervezetek feloszlatása dolgában interpellált; amire Andrassy Gyula azt válaszolta, hogy a hatóságok a törvény keretében járnak el. Ott, ahol visszaéléseket vesz észre, akár a szakszervezet középpontjában, akár a helyi csoportok kebelében, kötelessége azt a törvény értelmében megtorolni. Pető konkluzióját teljesen helytelennek bélyegezte. Ezen a véleményen volt a Ház is, mely a belügyminiszter választát élénk helyesléssel vette tudomásul. Még Nagy György interpellált és ezzel az ülés véget ért.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula, később Návay Lajos.
Jegyzők: Zlinszky István és Hentz Károly.
Az elnök: Megnyitja az ülést.

Bejelentik, hogy nyolcz interpelláció vár előterjesztésre, ezek közt Rátkay László korábban bejegyzett interpellációja, az öreg honvédek nyugdíjának fölemeléséről. Somogyi Aladár a kiütéses tiusz terjedésének megállításáról jegyzett be interpellációt.

Nagy György indítványozza, hogy fél egy óra-
kor kezdjék meg az interpellációk tárgyalását.

A Ház az elnök javaslatára ezzel szemben elhatározza, hogy egy óra-
kor tér át az interpellációkra.

Lengyel Zoltán megokolja azt az indítványát, hogy a képviselőház száz aranyat szavazzon meg Kossuth Lajos szobrára. A gazdasági bizottság javaslata, amely tízezer koronát kér megszavazni a szoborra, fölöslegessé tette indítványát, ezért visszavonja.

A házszabályok.

Hodzsa Milán: A tegnapi ülés végén, a szavazás alkalmával, Vlád Aurél a határozatképesség megállapítását kérte, ezt azonban az elnök nem rendelte el. De nem adott szót két fölszólalni akaró képviselőnek sem, névszerint Szikcsák Ferencnek és Molnár Jenőnek. Ugylátszik, egyes képviselők jogai a Házban bizonyos idő óta korlátozva vannak. A Ház önmaga és az alkotmány ellen vétkezik, ha ily gyakorlatot lábra kapni enged. Szól a Farkasházy-
esetről és erősen védi Justh Gyulával szemben Farkasházyt. A lejtőn való lefelé csuszást jelenti, hogy a negyvennyolczas törvények intézkedéseit el akarják sinköfálni.

Az elnök: Ezért a kifejezésért rendreutasítja Hodzsát, s kijelenti, hogy ha ily sértő módon beszél, megvonja tőle a szót. (Helyeslés.)

Hodzsa Milán aggodalommal látja ezt az új gyakorlatot.

Az elnök: Hodzsa megjegyzéseivel szemben tegnap nyilatkozatára utal. A mi Rakovszky István elnök tegnap elnökösködését illeti, az alelnök ma szabadságra ment; úgy tudja azonban, hogy Vlád Aurél szavát nem hallotta. (Zaj.)

Vlád Aurél a házszabályokhoz kér szót. Ugylátszik, az alelnök hallása rossz. (Zaj.) Vagy szándékosan tette túl magát a házszabályokon.

Az elnök: Nem engedi meg, hogy ily gyanúsítással illessék az alelnököt. Ha így folytatja Vlád, megvonja tőle a szót. (Helyeslés.)

Vlád Aurél: Akkorát kiáltott tegnap, hogy még Budán is meghallhatták. Az ilyen rendszeres házszabálysértés sokkal veszedelmesebb, mint a november tizennyolcz.

Az elnök: Megvonja Vládtól a szót. (Élénk helyeslés.)

Hodzsa Milán: Megnyugtató az elnök kijelentése, hogy a tegnapi esetet visz-major okozta.

A házszabálymódosítás.

Folytatják a házszabálymódosítás első pontjának részletes tárgyalását

Urmáczy Nándor: Módosításokat terjeszt elő. Tervezete szerint a sürgősségi szakasznak egy enyhébb pontja is volna: a tíz óras ülés. Ezen csak részben függesztetnének föl a mostani jogok, amennyiben névszerint való szavazást, a szavazásnak másnapra való halasztását vagy a zárt ülés tartását kérni lehetne, de nem husz, hanem ötven képviselőnek. A sürgősséget száz képviselő kérheti. Ez volna az első, enyhébb rendszabály, ha ez nem vezetne célhoz, akkor jöhetne a tizenhat óras, erős intézkedés.

Molnár Jenő valamit közbeszól.

Béla Henrik: A nemzetiségekkel ezüborálók!

Molnár Jenő: Micsoda beszéd ez! Azok is magyar állampolgárok! Politika az, milliókat elidegeníteni!

Zakariás János: Ez nem igaz! Mi csak az izgatók ellen küzdünk! A függetlenségi pártot ne gyanúsítsa. (Nagy zaj. Sokan szenvedelmesen kiáltanak Molnár Jenő felé.)

Báró Bánffy Dezső: A házszabályoknak sommasan való szigorítását nem helyesli. Jöhet idő, a mikor a többség még visszasírhatja a régi házszabályokat. Folytonos zaj közt részletesen mérlegeli a tervezett rendszabályok hatását, majd általánosan a revízióról szól és bizonyítja, hogy a nemzet vezetési pár évvel előbb még merényletnek tartották a házszabály érintését. Ujra a többségi erkölcsök változásáról beszél s ismétli, a miket az általános vita során mondott.

Návay Lajos elnök (ki közben elfoglalta az elnöki széket): Kénytelen vagyok figyelmeztetni a képviselő urat, hogy az általános vita véget ért. Most a javaslat részleteit tárgyaljuk.

Báró Bánffy Dezső: Magyarországon az abszolút többségek ideje lejárt. Honnét veszik majd a százötven képviselőt, akinek a sürgősséget indítványozni kell? Az általános választói jog alapján egy párt sem fog abszolút többséget aratni; a töredékek és frakciók uralma fog kezdődni. Hiszen még most is, a mikor a kormány tárczáját kötötte a revízióhoz, alig jelent meg kétszáz képviselő, pedig most nagy, egységes többségi pártok vannak. Tervezeten, pontonkint haladva, helyesli a házszabályrevíziót, de nem így, esetszerűen. A szociáldemokraták nézete szerint az új Házban jóval többen lesznek, mint gróf Andrassy Gyula gondolja s a nemzetiségiek is tetemesen többen lesznek harmincz-negyvennél. A néppártiak is — ezt liberális érzése következtében, fájdalommal mondja — nagyobb számban jönnek be, mint ma, mert sajnos, a klerikális irány terjed az országban.

Szmrecsányi György: Mind ez nem Bánffytól függ! Mit beszél itt klerikális irányról?

Az elnök közbeszólásai miatt ismételt rendreutasítja Szmcrcsányit.

Báró Bánffy Dezső: A függetlenségi párt szélső ányalata is nőni fog, egyszóval nem lesz kompakt, erős többség, így a százötven képviselő nagytöbbségi rendszerrel a parlamentben kormányozni nem lehet majd. Hivatkozik a francia parlamentre, amelynek törvényalkotási munkáját a sok párt és frakció nagyon megnehezíti. A mai többség mindig kárhóztatta a párturalmat. Ő pedig azt mondja, hogy ami kis fejlődés és haladás nemzeti irányban 1867-től fogva történt, az éppen a párturalomnak köszönhető. A változás lehetősége már bizonyos ingadozást jelent Angliában is. Aggodalommal látja a jövőt s annak veszedelmeit és sem a Nagy Emil-féle indítványt, sem pedig a beadott módosításokat nem tartja megfelelő rendszabálynak. Nem lehetetlen, hogy a házszabályrevíziót bizonyos czélok elérésére csinálják, de ez csak percnyi siker lesz, gyökeresen csupán a rendszeres házszabálymódosítás segíthet. Maga is volt elnök s az indítványok kinyomtatása kérdésében nem ért egyet a mostani elnökökkel. Manap az elnökök eljárását bírálni nem is lehet. Vigyázzanak, mert a diadal pirrhuszi győzelem lesz.

Szmrecsányi György: Mint 1896-ban!

Báró Bánffy Dezső: Akkor nem volt házszabálymódosítás. Marczali szavait idézi, amelyekkel drámai képét festi az 1790—91-iki országgyűlés alkalmából a nemzet helyzetének. Nem fogadja el a javaslatot.

Az elnök: Bánffy azt mondotta, hogy az elnökök az indítványok kinyomtatásáról új gyakorlatot honosítottak meg. Emlékezteti, hogy a házszabályok rendelkeznek úgy, hogy az indítványok kinyomtatásáról esetről-esetre a Ház dönt. Ez történt most is. Az elnökség semmiféle új gyakorlatot nem honosított meg.

Báró Bánffy Dezső: Csak azt mondta, hogy kár tizenöt-husz esztendősz gyakorlattal minden ok nélkül szakítani.

Az elnök: Ez a Ház intézkedése volt, ezért az elnökséget felelőssé tenni nem lehet.

Módosítások özöne.

Pilis István számos módosítást terjeszt elő az első ponthoz.

A Ház a módosítások kinyomtatását mellézi.

Ivánka Milán tizenhét módosítást nyújt be. Beszède közben a Házat s az elnököt sértő kifejezéseket használ. Azzal vádolja az elnököket, hogy nem

nyiltan, hanem bujkálva sértik meg a házszabályokat.

Az elnök ismételt rendreutasítja Ivánkát, majd, mikor az megismétli sértő kifejezéseit, megvonja tőle a szót. (Élénk helyeslés. Az oláhok s a disszidensek zajonganak.)

Vlád Aurél (fölugrik): Csak akkor lehet valakitől megvonni a szót, ha eltér a tárgytól!

Justh Gyula (a függetlenségi párt középső padszakaszának első sorából): Nem tudják a házszabályokat! Legalább olvassák el, ha folyton sérelmekről beszélnek.

Az elnök: Nagyon sajnálom, ha a képviselő ur nem olyan érzékeny a polgári becsületére, hogy nem érzi az Ivánka Milán szavaiban foglalt sértést, én azonban ilyen kifejezések használatát nem engedem meg.

Justh Gyula, gróf Batthyány Tivadar s mások Vlád Aurél felé kiáltanak. (Nagy zaj.)

Sándor Pál (a terem közepén): Utasítsák rendre Justh Gyuláék! Ha minket rendreutasítanak, ők se legyenek kivételek! (Zaj.)

Farkasházy Zsigmond: Ilyen dolog még soha sem történt! Egészen új érzékenység!

Justh Gyula: Igenis, a sértegetést nem lehet eltűrni. Ezután ez így lesz! Nem tűrünk extravurstockat! (Élénk helyeslés.)

Justh János (Farkasházyhoz): Ez csak azt jelenti, hogy te nem érzed a sértést.

Vlád Aurél folyton kiabál, mire az elnök figyelmezteti, hogy foglalja el a tulajdon helyét. (Nagy zaj.)

Szikcsák Ferenc folytonos nagy zajban a Nagy Emil-féle indítvány ellen beszél. Indítványozza, hogy a képviselők kötelesek legyenek az üléseken megjelenni, különben elvesztik napidíjalkat. A hanyag képviselők mulasztásairól a Ház elnöke értesítse a kerületeket.

Az Interpellációk.

Szünet után áttérnek az interpellációkra.

Rátkay László: Az öreg honvédek dolgát sem a társadalom, sem a nemzet, sem a törvényhozás nem vette úgy szívére, mint érdemelte volna, nem emelte arra a férfias magaslatra, a melyre méltó. Legmelegebben Széll Kálmán rendelkezései karolták föl az ügyet. Elmondja, mennyit kapnak a honvéd hősök. A tábornok 4000 korona nyugdíjat kap, a köztitűz 70 koronát évente. Föl akarja rázni a nemzet és a törvényhozás becsületérzését, mert ezt tovább tűrni nem lehet. Ujra kell rendezni az igazolás és az özvegyi ellátás kérdését is. Szomorú, hogy egy öreg honvéd temetésére 30 koronát ad az állam. Utasítani kell a hatóságokat, hogy minden öreg honvédet, aki hozzátartozók nélkül hal meg, tisztességgel eltemettessenek. Szivarvégeket adni, márczius tizenötödikén nagy beszédeket mondani, s 364 napon nem is gondolni rájuk: ez nem megoldása a honvédkérdésének. 1867-ben első törvénynek kellett volna lenni annak, amely a szabadságharc hőseiről gondoskodik. A függetlenségi pártnak a politikai becsülete fölé dik ahhoz, hogy törvénynyel rendezze ezt a kérdést. Addig is kéri a miniszterelnököt, hogy rendeltileg gondoskodjék az öreg honvédekről. (Élénk éljenzés és taps.)

Wekerle Sándor miniszterelnök kéri, hogy választ a legközelebbi napokban adhassa meg, amikor számszerű adatokkal is fog szolgálni. Addig csak azt jegyzi meg, hogy a kegyelet megadása nem lehet egy párt kérdése, az a nemzet közérzéséből folyik. A törvényhozás már 1867-ben ugyszólván az első pillanatokban foglalkozott az öreg honvédek ügyével, maga a király szolgáltatta a legnagyobb elismerést. Kéri, hogy kegyelettel, de túlzások nélkül kezelje a Ház ezt az ügyet, mert az példál, hogy egy elhunyt öreg honvéd 48 óráig temetetlenül hevert, bizonyára csak túlzott panasz lehet.

Rátkay László fölszólalása után a Ház a miniszterelnök választát tudomásul veszi.

Pető Sándor amiatt interpellálja a belügyminisztert, hogy a munkásszövetség föloszlott helyi csoportjainak a vagyonát nem a központnak szolgáltatták be, hanem a hatóságok közézeletra elkobozták.

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter: T. Ház! A t. képviselő ur azt mondotta, hogy én talán, tekintettel az ő személyére és az ügynek fontosságára, nem válaszolok interpellációjára. Nehogy ebben a hitében megmaradjon, röviden felelek az interpellációra. (Halljuk! Halljuk!)

Azt hiszem, hogy a t. képviselő ur helyes kiindulási pontot foglal el, azonban téves konkluziókat vont le ebből a kiindulási pontból. Én a magam részéről elfogadom és helyesnek tartom azt a jogi fel-fogást, hogy az egész szövetség egy jogi személy és hogy ennélfogva a helyi szerv vagyona is a szövetség vagyona. Ezt elfogadom. De ebből semmikép sem következik az, amit a t. képviselő ur ebből levont. Ellenkezőleg, a hatóság az ellenőrzés szempontjából eljárhat az egész vagy a rész ellen. Ha az egész ellen járna el, ha az egészet oszlatná fel, akkor joga volna az eddigi gyakorlat és szokás szerint lefoglalni az egész vagyont, mert akkor az egész ügykezelés volt téves és így az egésznek kell annak következményeit viselni. Ha azonban nem így áll a dolog és csak egy szakszervezetet kell

felosztatni, akkor is felelős azért az egész, azonban csak korlátozott alakban, annyiban, hogy nem egész vagyonát veszti el, hanem csak azon vagyonrészt, mely ott, abban a szakszervezetben fekszik. (Helyeslés.)

Ez annál inkább áll így, mert éppen a t. képviselő ur mutatott rá a központnak arra a jogára, amelynek gyakorlása útján ezen helyzetből menekülhet. E jog abban áll, hogy ő oszlathatja fel, ha a kellő ellenőrzést gyakorolja, akkor észreveszi a hibákat, felosztatja a helyi csoportot és akkor az a vagyon nem száll a hatóságra; akkor az övé marad. (Élénk helyeslés.) Ha azonban ezt a kötelességét nem gyakorolta, ha a hatóság jön rá ezen hibáira és felosztatja ezen helyi szervet, akkor az ott levő vagyon természetesen a hatóság rendelkezésére áll. (Ugy van! Ugy van!)

Amint mondtam tehát, teljesen elfogadom a t. képviselő ur jogi felfogását, azonban az abból levont konzekvenciákat teljesen téveseknek tartom (Élénk helyeslés.) és teljesen hatálytalanná is válnék az ellenőrzés, hogyha ez így volna, mert akkor tényleg egyszerűen nem törődik azzal a vagyonnal a központ. (Ugy van!) Tehát tessék ellenőrizni a helyi szervnek működését és ha ezt megteszi, akkor módjában áll vagyonát megmenteni, ha pedig nem teszi, akkor a vagyonnak azon részét, amelyre nézve ezen kötelességét nem teljesítette, elveszti. (Élénk helyeslés.)

Kérem a t. Házat, méltóztassék válaszat tudomásul venni. (Élénk helyeslés.)

A Ház a választ, az interpelláló kivételével, tudomásul veszi.

Nagy György a kászoni községeknek táviró-hivattal való ellátása érdekében interpellál. A többi interpellációk szerdára maradtak.

Az ülés negyed három órákor végződött.

A t. Házból.

I. Harapni való.

Ülünk a Ház karzatán. Hallgatjuk a hadi lármát. Nevetjük a nagyképűséget. A mi hangulatunkat nem zavarja, hogy Justh Gyula az elnöki asztal felét már összetörte az öklével. Kicsinyke, komikus Paprika Jancsi-színház. Tudomásul kell vennünk, hogy Lengyel Zoltán már nem kér száz aranyt a Kossuth Lajos szobrára, miután a Ház a maga jószántából megszavazott tizezer koronát és jobb a bizonyos tizezer korona, mint a bizonytalan száz arany. Azt is tudomásul vesszük, hogy Hodzsa Milán meg Vlád Aurél a napirend előtt házszabályvitát csinálnak és hogy az elnök komolyan kapacitálni akarja őket. Hiúságos dolgok ezek és ezenkívül az időpocsékolás legfőbb céljuk, semmi egyéb.

Gondolatunk elkalandozik, más témákat keresve fel és szívesen hallgatjuk Sturmot, aki Laczika nevezetű unokájáról mond történetet.

A szóbanforgó férfiú ezen unokája három éves fiú. A nagypapa valahányszor meglátogatja, mindig vesz neki Kuglernél csokoládés cukrot és elviszi, ennél fogva őt az unokája csokoládé-nagypapának nevezi, ellentétben a nagybácsijával, aki elhasznált villamos-jegyeket szokott vinni, s kinek neve ennél fogva villamos-nagybácsi.

Történt egyszer, hogy Sturm másutt lévén elfoglalva, nem a város felől ment az unokájához és nem találhatott csokoládés Kuglert. Hogy mégse menjen üres kézzel, hát a Bajza-utca sarkán vett egy csokor piros szegfűt s egy csokor hóvirágot.

Az unokája már a csemetéséről megismerte és elébe szaladt nagy hűhóval: „Itt van a csokoládé-nagypapa!” Hízkelkedett, kérdezősködött, hogy megvan-e a térde, amelyik eltört és figyelmeztette, hogy ügyeljen és máskor ne veszítse el a térdét.

A nagypapa tudta, hogy mindez mit jelent és kipakkolta, amit hozott, a szegfűt és a hóvirágot. Laczika okosan nézegette:

— Ez a szegfű, ez piros, ez a mamám — és átadta. — Hát ez a fehér micsoda?

— Ez hóvirág, gyermekem.

— Igazán olyan fehér, mint a hó, hóvirág, ezt ilonkának adom. És gondosan odatette az Ilonka ágyacskájára.

Meg-megnézegette még egyszer a szegfűt is, a hóvirágot is és aztán odament Sturmhoz és a gyermeki szív szomorú csalódottságával szólott:

— Nem lehet harapni, mint a csokoládét. És ugyancsak elfogódottan folytatta:

— Hát a nagypapa már most hóvirágos nagypapa lesz és nem csokoládé-nagypapa?... Sturm megértette és vigasztalóan szólott:

— Nem, gyermekem, holnap megint csokoládét fogok hozni.

A gyermek örömpresve tapsolt:

— Oh, az jó lesz, nagypapa. Mert a hóvirág szép, de a csokoládé jobb, mert a csokoládé harapni való.

Vajjon ezt a gyermektörténetet lehet-e a politikai dolgokra akceptálni? Efelől töprengett Sturm.

Pedig csak egy pillantást kell vetni a folyosói életre. A képviselők csoportosulnak és mindennap mohó figyelemmel hallgatják, hogy mit mond gróf Andrássy Gyula a helyzetről és miként vázolja a jövő feladatait. És úgy tesznek, mintha örvidenének a virágnak, a szegfűnek, a hóvirágnak. Hanem, hogy mindezeket oda kell adni az országnak. És hogy valamikor másképpen volt. Valamikor a mamelukok mind olyasmit kaptak mindennap, ami az ő gyomrukat táplálta, nekik jól esett és vágyaikat kielégítette, ingyencsügüknek kellemes volt. Tisza Kálmán az ő mamelukjai részére csokoládé-nagypapa volt, Wekerle viszont csak hóvirág-nagypapa, akinek a készlete elfogyott s mindig holnapra igéri a csokoládét.

Ez a helyzet. Lármáznak benn; helyeselnek, vagy abczugolnak, de mind csak komédia. S a türelmetlenek most nem az obstrukcióra vonatkoztatják, hogy legyen vége a komédiának, hanem a szegfű és hóvirág-szezonra, hogy következék már ismét a harapni való.

Egyik is, meg a másik is azért marakodik, nehogy a harapni valótól elessék.

* * *

II. Változatos jelenetek.

Bánffy azonban érdemes meghallgatni. Még akkor is érdemes, hogyha obstruáló emberek között mondja el nézeteit a politikai helyzetről és ha a házszabályrevíziós vitában a maga aggodalmait tárja fel, mint ahogy ma tette. Gondoljuk, hogy vannak tévedései. Hogy a társaságát nem válogatja meg kellő skrupulózitással. Hogy ha ellenzékbe áll, akkor nem nézi, hogy kikkel szövetkezik. De mégis Bánffy az, aki a nemzeti küzdelem idején az első sorba állván, nagyot lendített a közügy javára az eseményeken és ha minden részesedéstről lemondott, hát a nyugodt meghallgatást követelhetné.

De zsbongás van, amíg beszél, mindenki a maga harapni valójának a megszerzését akarja buzgósággal biztosítani és még Návay Lajos is, aki az elnöklést Justh Gyulától átveszi, belecsenget a figyelmeztetéssel, hogy a „képviseelő ur!” ismétlésekbe bocsájtkozik.

... Pedig Bánffy csak a jövőért aggódik és ha nagyon megvizsgáljuk véleményét, azt tapasztaljuk, hogy nem ellensége a házszabályrevízióknak. Ezenkívül pedig abból, amit mond, a miképpen az európai fejlődéssel összehasonlítja a mi állapotainkat, komoly gondra méltó.

Hát ahogy Bánffy előrehalad a beszédében, a Ház arculata valahogyan mégis komorrá változik. Ez teszi, hogy más fejtegetés az ilyen, mint azoké, akik csak azért rakják egymás mellé a szavakat és mondatokat, hogy az idő teljék és hogy az obstrukció készletéből minél kevesebb fogyjon.

Nehéz sor az ilyen s már szinte örvidenek, hogy a változatoság más irányba fordul. Mert például a következő szónokok közül Ivánka Mi-

lán már úgy kezdte a dolgokat, hogy az elnök kénytelen volt tőle megvonni a szót s nyomban azután a balpártiak és a nemzetiségiek nagy látványos zenebonát rendeztek, ide-oda futkostak, toporzékoltak, a lábukkal dörömböztek és a karjukat emelgették.

A koncertet Molnár Jenő vezette, aki sokkal temperamentumosabb volt, mint bármikor. Ugy harsogott, mint egy ezredparancsnok és dirigált, miként egy fővezér.

Az állapot nyitját mihamar megtalálták. Tudniillik Molnárral szemben a karzaton, figyelő érdeklődéssel ott ült egy szép asszony, a Molnár Jenő felesége.

— Oh! — kiáltott fel Kállay Tamás — tudom már, hogy miért lármázol! Mert otthon nagyon csendesen kell ülnöd s itt akarod megmutatni a virtust.

A szép asszony mosolygó fenyegetéssel intett le:

— Na csak gyere haza, Jebi!

Más baj az volt, hogy Návay Lajos kiszemelte Vlád Aurélt, aki ide-oda szaladgált s azt kívánta, hogy üljön a helyére. S amikor Vlád ismét máshová ment, Návay rászólt:

— Vlád képviselő urat megint nem látom a helyén.

A helyhez kötés egészen új kívánság volt, mert eddig senki sem ügyelt rá, hogy mindenki odaragadjon, ahová a Ház térképén a helye ki van jelölve s a szabadságnak köszönheti Simkó József, hogy a karzati látogatók méltóságos urnak szólítják, mivelhogy a báró Ambrózy helyét szokta elfoglalni.

A helyreültetést a balpártiak nyomban kifigurázták. Farkasházy Zsigmond tanítói hangutánzással kiáltotta:

— Kezeket a padra tenni!

— Bozóky Árpád pedig mély csendben megszólalt:

— Aki ki akar menni, az tartsa fel az ujját.

Miután pedig Szkcicsák Ferencz beszélt, mindnyájan kimentek.

KÜLFÖLD.

Oroszország javaslata.

— Bülow látogatásának célja. —

Budapest, márczius 28.

Közvetlenül a német kancellár látogatása előtt nagyjelentőségű külpolitikai esemény lett köztudomású. A müzstégi egyezmény megkötése után báró Calice konstantinápolyi nagykövetségünk megbízást kapott arra nézve, hogy az egyezmény szövegét közölje a portával. Az egyezmény szerint a két hatalom egy-egy civiltovábbá elkísérik, és a keresztény lakosság szükségletére figyelmeztetik. Ezenkívül kötelességük volt e biztosoknak ellenőrizni a helyi hatóságokat és azok üzelméről rögtön értesítést küldeni a konstantinápolyi nagykövetségekhez. Mind a két civiltovábbási állás mintegy jelképezni volt hivatva, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország kivételes állást foglalnak el a berlini szerződést aláírt hatalmak közt. A pénzügyi bizottságban ugyan ott ülnek a többi érdekelt nagyhatalmak megbízottai is a civiltovábbások mellett, de ennek az a magyarázata, hogy az összes hatalmak felhatalmazták a portát arra, hogy kárpótlásképpen a vármokot három perccenttel emelje.

Oroszország új javaslata szerint a pénzügyi bizottság hivatva lesz a jövőben az igazságügyek ellenőrzésére is. A hatalmak képviselői ezenkívül ugyanazokat a jogokat nyerik, mint Ausztria-Magyarország és Oroszország civiltovábbásai. Az orosz kormány javaslata szerint te-

hát a jövőben az összes nagyhatalmak részvesznek a pénzügyi és igazságügyi ellenőrzésben, épp oly jogokkal felruházva, mint az entente-hatalmak civíl-biztosai. Ezzel megszűnik a két civíl-biztos kivételes állása. Az orosz javaslat tehát távolodást jelent a miúrstégi egyezménytől, előnyben részesíti Ausztria-Magyarországot a macedón reformok megvalósításában. Ezzel Oroszország meglehetősen illuzóriussá tette a miúrstégi egyezményt.

Ez minden esetre oly fontos politikai esemény, mely mindenképpen indokolttá teszi, hogy Bülow herceg miért választotta éppen most látogatásának időpontját. A kancellár személyesen akarja megbeszélni Aehrenthallal az eseményeket, melyeket bizonyára Vilmos császár is megvitattott Viktor Emánuel királlyal.

Diplomáciai körökben különben azt híresztelik, hogy a londoni kormány az orosz javaslatot Macedónia tárgyában nem tartja eléggé radikálisnak, más nagyhatalmak viszont barátságos aggodalmaikat fejezték ki a macedóniai parasztmilizcia felfegyverzésének terve miatt. Lehetséges, hogy az orosz javaslat tárgyában a hatalmak között nemsokára megegyezés fog létrejönni.

A Lokalanzeiger a birodalmi kancellár utitervéről azt írja, hogy Bülow herceg a birodalmi gyűlés szünetének elején, április első felében fog utra kelni s első sorban Tittoni külügyminisztert és Giollitit fogja meglátogatni Rómában, hogy viszonzza az ő hamburgi, illetőleg baden-badeni látogatásukat. A kancellárt Plotow követségi tanácsos fogja elkísérni. Lehetséges, hogy Bülow herceg néhány napot fog olasz földön tölteni, valószínűleg Velenczébe is megy s onnan a felső olaszországi tavakhoz, de forma szerint nem lehet szó a kancellár szabadságáról, mert Bülow herceg szakadatlanul intézni fogja az államügyeket távollétében is.

A Tägliche Rundschau közli, hogy a birodalmi kancellár valószínűleg a Lago Maggiore vidékére is el fog utazni, meglátogató egy közeli rokonát, aki ott tartózkodik.

A Fremdenblatt mint szívesen látott vendéget üdvözli Bülow herceget és kiemeli azt a rokonszenvet, amelynek a kancellár Ausztria-Magyarországban örvend és utal azon állandó törekvésére, hogy a monarchia és Németország közötti benső viszonyt ápolja és zavaroktól megóvja, majd így folytatja: Ha Bülow ezuttal viszonzza Aehrenthal tavalyi látogatását, ennél fogva csak meglelégedéssel láthatjuk azt a tényt, hogy a hármasszövetség politikája éppen most közvetlenül a német kancellár bécsi utazása előtt, Velenczében is szembeszökően erősödött. Ezen kettős manifesztációk megerősítik azt a bizalmat, hogy a bécsi, berlini és római kormányok egyetértése a jövőben úgy mint eddig is, lényegesen meg fogja könnyíteni az összes nemzetközi kérdések sikeres megoldását. A kancellárnak a birodalmi gyűlésen az európai keretre vonatkozólag mondott legutóbbi beszédéről, nevezetesen annak a szandsákvasuttra vonatkozó részéről és kijelenti, hogy a kancellár nyilatkozatai után kétségtelen, hogy Ausztria-Magyarország teljesen önállóan inaugurált délkeleti forgalmi politikai akciójában Németország támogatására számíthat, melynek nagy erkölcsi erejét Ausztria-Magyarország bizonyára kellőképpen értékeli. Bülow herceg azáltal, hogy a német-angol viszony és Franciaország marokkói akciója tárgyában azon óhajnak adott kifejezést, hogy minden feszültség és nézeteltérés lehetőleg megszüntetessék, uolag dokumentálta a német politika békés jellegét, amely összhangzásban áll a hármasszövetség politikájával.

Oszták költségvetési bizottság. A képviselőház költségvetési bizottsága ma az igazságügyi költségvetést vette tárgyalás alá. Kramerz képviselő kijelentette, hogy érinthetetlen elv az, miszerint Csehországban mindkét államnyelv teljesen egyenlő jogu legyen. Az igazságügyi kormányzat köteles véget vetni annak az állapotnak, hogy a Csehország német területein működő bíróságok vonakodnak az igazságszolgáltatásban a cseh nyelvet használni és meg-

gedni. A cseh nép képviselői nem vállalják a felelőséget a beállható válságról.

Az igazságügyi költségvetés folytatólagos tárgyalása folyamán D'Elvert képviselő egészen határozottan tiltakozik a bírának az állami alaptörvényekben biztosított függetlenségének bárminemű korlátozása ellen és hangsúlyozza, hogy a legnagyobb mértékben kívánatos volna, ha a cseh nyelvkérdés miatt keletkezett kontroverziákat nem a harc után döntenék el, hanem törvényesen szabályozzák. Ploj képviselő azt az álláspontot képviseli, hogy a nyelvkérdést nemcsak Csehországra, hanem Ausztria összes államaira rendezni kellene. Diamant képviselő sajnálja, hogy a csehországi nemzetiségi viszály következtében fontos igazságügyi kérdések elintézetlenek maradnak.

A Balkán vasutak. Bolgár kormánykörökben azt kívánják, hogy a Balkán-vasutak közt legelőször azt a vonalrészét építsék ki, amely a török határtól Kumanovóig vezet. Az olasz konzorcium képviselői hétfőn Szófiába érkeznek, hogy tárgyaljanak a bolgár kormányval. Az olasz kormány a legőszintebben támogatja a tervet és báró Aehrenthal is kijelentette, hogy az osztrák-magyar monarchiának nincs ellenvetése, sőt melegen támogatja a bolgár vasutvonal építését.

Visszautasított nagykövet. Az a hivatalos jelentés, hogy a német császár nem kívánja Hillnek berlini nagykövetté való kinevezését, itt senkit sem lepott meg. Nem hivatalos körökben azt hiszik, hogy ezek után Tower Charlemagne állása nem lesz irigylendő s a kormány köreiben azzal a kérdéssel foglalkoznak, vajon nem volna-e czélszerű Tower visszahívni, mert az amerikai kormánynak arra kell ügyelnie, hogy a német császárnak ne adjon okot bosszúságra. Londoni jelentések szerint Vilmos császár magánlevélben közölte Roosewelt elnökkel kifogásait Hill Dávidnak berlini nagykövetté való kinevezése ellen. Ezt a levelet a berlini amerikai nagykövetség küldte el s a levél most az Óceánon van. Minthogy a levél csak a jövő héten érkezik Washingtonba, tegnap a császár rendelkezése a levél tartalmát megkábeleztek Rooseweltnek. A császár az ő karakterisztikus és impulzív modorában megmagyarázta Rooseweltnek, hogy miért nem alkalmas Hill a berlini nagyköveti állásra. A császár ebben a levélben nem titkolja, hogy Hillről való nézete az utóbbi öt hónap alatt megváltozott.

A finn országgyűlés. Helsingforsból jelentik, hogy az országgyűlés 16 óra hosszáig tartó vita után, amelyben dr. Mechelin szenátor, kormányelnök is résztvett, ma délután 5 órakor 71 szavazattal 47 ellenében elfogadta a szociáldemokratáknak az alkotmányügyi bizottság jelentése alkalmából Finnország jogi helyzetének biztosítása érdekében benyújtott javaslatot, amely bizalmatlanságot tartalmaz a Mechelin-féle szenátus ellen. Az ó-finnek nem vettek részt a szavazásban.

Az orosz honvédelem újjászervezése. Az orosz honvédelem készülő újjászervezésének egyik legfontosabb újítása az lesz, hogy a hadsereg és a haditengerészet élére generálisszimust neveznek ki, aki az országos honvédelmi tanács elnöke lesz, tagjai pedig a tanácsnak mindazok a miniszterek, akiknek tárczáik a honvédelemmel kapcsolatban állanak.

Visszautasított angol javaslat. Az angol kormánynak egy a portától független főkormányzó kinevezésére, a török csapatoknak a reformvilájetben való redukálására és a török birtokállomány biztosítására vonatkozó előterjesztésére vonatkozólag úgy Ausztria-Magyarország, mint Oroszország elutasító választ küldenek Londonba. E két kormányon kívül Tittoni olasz külügyminiszter sem járul hozzá Grey Edvárd javaslatához. Egy pétervári távirat szerint az osztrák-magyar külügyminiszternek a macedónkérdésben az orosz kormány elé terjesztett véleménye Szentpétervártól nagy meglelégedést keltett. Az osztrák-magyar külügyminiszter az orosz reformtervezetet egész terjedelmében elfogadta és csak egyes pontokra nézve tett bizonyos kikötéseket.

Marokkó. Tangerből jelentik, hogy a mekhimesi basa összeesküvést fedezett fel a Szemur-törzsnél. Büntetésből elfogadta főnökeiket és megkorbácsol-tatta őket. A Szemur-törzsnak az lett volna feladata, hogy Kattanit elfogja és Rabatba szállítsa.

Ezért a szolgálatért Abdul Aziz díjat ígért nekik Hire jár, hogy Abdul Aziz szultán ügyének támogatására Fezbe nagyobb pénzüsszeg érkezett.

Damade tábornok e hó 26-án Berresidből táviratot küldött a kormánynak, amelyben megadja a felvilágosításokat az e hó 15-iki harcokról. Damade kifejti, hogy a tüzéség 3000 főnyi benszülött ellenében az utasítások szerint járt el. A francziák sem a rend megzavarásával, sem pedig fosztogatásokkal nem vádolhatók. A csapatok a magukra hagyott védtelen asszonyokat, gyermekeket és aggastyánokat, valamint a magukat megadó fegyveres embereket is a leglelkiesmeretesebben védelmükbe vették. A tábornok büntetés czéljából, valamint fosztogatások megakadályozására 300 sátrat felgyújtott.

A tej fölforralása.

Persze, majdnem mindegyik háziasszony azt hiszi, hogy tudja, miképpen kell a tejet fölforralni. A kulináris művészetnek ez a legprimítivebb aktusa igen fontos.

Az orvosok, ugyanis, majdnem egyhangúlag megállapodtak abban, hogy a tehén teje közvetítheti a tuberkolózist. Abban nincsen eltérés közöttük, hogy a tüdővészések fele teje után szerezte veszedelmes betegségét. Már ennyiből is látható, milyen nagy horderejű az a kérdés, hogy az a pohár tej, mely asztalunkra kerül, milyen.

Kétféleképpen lehet védekezni az erről az oldalról jövő betegség ellen. Az egyik az, hogy ellenőrizzük, hogy csak egészséges tehénnek teje jöhessen forgalomba. Ez a mód irtózatosan nehéz és komplikált. Az állat-egészségügy nincs valami magas fokon és aztán a betegség a tehénnek között nagyon könnyen terjed. Az alom, takarmány, vályu, egy darab kötél: mind alkalmas bacillus-közvetítő. Aztán meg elég, ha egy beteg tehén tejét hozzáöntik ötven egészséges tehén tejehez, hogy az egész tej inficziált legyen.

A védekezés könnyebbik módja, ha a tejet fölforralják. A forralás által megsemmisülnek a tuberkulózis baciluszai. Csak hogy mit jelent az: tejet fölforralni! Közönségesen azt hiszik, hogyha a tejet odateszik a kályhára és a tej kezd „kifutni“, miközben pille-réteg képződik fölötte, akkor már a tej forralt. Hát ez nem áll! A tej forni kezd hetven foknál és ugyanilyer foknál duzzadó pille-réteg is képződik fölötte. A hetven fokos melegben azonban nem semmisülnek meg a betegség csirái. Ha az ilyen „forralt“ tejet gyermeknek adják, bizony könnyen megihatja vele a tuberkulózist. A tejet addig kell a tüzön hagyni, míg valósággal nem forr. Erről pedig úgy lehet meggyőződni, hogy szét kell szakítani, a pilleréteget és meg kell figyelni a tej felületét; ha a forrást eláruló buborékok és fortyanások észlelhetők, akkor az a tej már csakugyan forralt tej. Addig nem.

Hirtelenében föl se lehet gondolni, hogy ez a szimpla művelet milyen fontosságu különösen Magyarországon, ahol a gyermek-halandság olyan arányokat öltött, hogy az ember szégyenli a halálozási százalékot leírni. Pedig hány gyermeket táplálnak nyers tejjel vagy „forralt“ tejjel?

Az ugynevezett sterilizált tej sem különbs. Hetven foknál már jól/lehet sterilizálni a tejet. Holott az ilyen tej még nem igazán forralt tej. Egy nemrég tartott orvosi kongresszus foglalkozott ezzel a kérdéssel. Csak annyit kívánt ez a kongresszus, hogy az igazán fölforralt tejet külön palackokban hozzák forgalomba. Természetesen azt, hogy az ilyen palackokban forralt tej van-e, a legszigorubb hatósági ellenőrzés alá kell vetni.

Magyar szenzációk Berlinben.

(Az ördög. — Schári Fedák.)

Berlin, márczius 27.

Hát megjelent az Ibsen és a Gerhardt Hauptmann színházában a Molnár Ferencz „Ördög”, csak úgy belépett a súlyos tradíciókkal kivert nagy kapun, könnyedén és elfogulatlanul, mint a gyermek, akinek eszébe sem jut megbecsülni a tisztas társaságot, ahová véletlenül vitte az ösztöne.

De már akkor benn volt és hogy észrevették, meg is szerették nyomban, éppen a vesztélyt nem ismerő bátorságáért, a piros fiatal-ságáért, azokért a tulajdonságaiért, melyek éppen a legértékesebb társaságokban ritka primörizletességek. Egy kissé fagyos negyedóra után kitört az első — még kissé dühös — nevetés és a csata meg volt nyerve. Csak meg kellett rázódnia a Molnár Ferencz tréfa-szarujának, a mellettem ülő német nyomban pápaszeméhez kapott:

— Ganz famöz . . .

Ezeknek a németeknek imponálni kell, de ha egyszer beadják a derekukat, akkor a „geistreicher Kerl” nem kell, csak hogy a száját nyissa ki és amint a poroszul közigazgatott automatából, úgy jön ki belőlük a hódolás: a nevetés. A fatális pillanatban, mikor az ördög maga sem tudja, hogy mi van a köpeny alatt, lehámlott minden kötelező övatosság és a kitörő nevetéssel együtt idomtalan, nemzet- és Lessing Theater-ellenes taps, nyílt színi taps hangzott fel.

Lehet, hogy nem Alfred Kerr tapsolt, később sem, a felvonás után, mindégy, hangos és lelkes taps volt és Molnár Ferencz, a harminczéves magyar, ott állott a Lessing Theater színpadán és fogadta Németország első színházának tapsait. És ez a meghallása, mint egy berlini színházi ember közölte velem, negyedmillió márkát fog jövedelmezni azoknak a budapesti helyiségeknek, ahol magyar írók eddig csak sokkal kevesebb koronákat szótkáltak elkölteni. Egy kis Lessing Theaterbeli siker ugyanis azt jelenti, hogy a darabot Németország összes színpadai — nem kevesen — adni fogják.

Az előadás kissé ráfeküdt a darabra. Ottó Brahm színpada a realizmus döntő csatáinak emléket viseli, kissé bele is rögzített már a maga nagy és előkelő tradícióiba, ezektől súlyosan markolta meg hát az Ördögöt is. A Vigszínház színesben, játékosabban fogta fel a dolgot. Különösen Hegedűs, aki gyönyörű fölényvel fogozza a darab szálait. Bassermann igazi, — paradoxonnak hangzik, de — reális ördögöt játszik. Sántit, rekedten hörög, a nyelvét ölti és mikor kimondja a végső „voilà”-t, kifordul a nyelve, grimaceában maga az ördög lép elének meztelenül, ledobván magáról a szalonruhát . . . Persze, izeg érdekes ember és azonkívül Berlin legnépszerűbb színésze.

A kritika nagyjában kedves volt Molnár Ferenczhez szemben. Nagyjából elémésséget konstatált s ami fő: konstatálta a sikert. Érdekes, hogy éppen azt kellett megbűnhődnie Molnárnak, aminek idehaza a hiányát vetik szemére azok, akik kisajátítják a „magyarosság” fogalmát. Néhány lap nem éppen szeretettel emlegette Papricánit . . .

Némely berlini művészkörben kabalát jelent a magyar származás. Maidnem egyet jelent: a tehetséggel. Különös jelenség, hogy Berlinnek maidnem valamennyi színházában van magyar színész, rendező vagy — direktor. A legelső kiadók: Julius Bárd és S. Fischer magyar származásúak. Charlottenburg városának egyik legnevezetesebb hivatalos építőmestere, Rudolf Máté magyar ember. Technikai körökről nem is szólván. Fedák Sári mesélte nekem, hogy Lambert amerikai impresszárió szerint, a világ legexotikusabb vidékein, vezető állásokban magyar emberekre bukkant.

Schári Fedák: ez a név jelenti Berlin legközelebbi magyar szenzációját. A Chat noir-nak csufolt kabaréban találkoztam először Fedák Sárral. Tanult, német szót tanult ott is, még Fritz Grünbaum olesó elmésségei is jók arra, hogy ez a nagyszerű energiájú magyar leány németül tanuljon belőlük.

Be kell vallanom mindjárt, hogy Schári Fedák az első primadonna, aki imponál nekem.

Ő is csak azóta, amióta Berlinben — nem primadonna. De ember a javából. Fiatal, lelkesedő és verejtékesen dolgozó. Igaz lehet, hogy Magyarország a tehetségek földje, de ez az energia, a Fedák Sári energiája, már inkább odavaló a németek nagylendületű, evolúziós városába.

A Westminster-hotel negyedik emeletén, a 404-es számú szobában lakik a társalkodónőjével, aki oly szigorral fogja a német szóra, hogy amikor velünk, magyarokkal beszélget, akkor is németre akarja a szót fordítani. Tanulás: ez a Fedák Sári napjának a programja. Német nyelv és minden egyéb, ami fiatal és tanulni vágyó léleknek izgalom. Órákig rója Berlin utcáit és — saját vallomása szerint — éppen tíz évvel érzi magát fiatalabbnak, mint idehaza. Fölöttébb hálás azoknak, akik itthonlétét annyira keserítették, hogy külföldre kényszerült. Új életet kezd, új izgalommal és új ambíciókkal. A berlini színházemberek biztatják, hogy csak tartsa meg magyaros kiejtését, ő nem akar felszégséggel hatni és tökéletesen akarja ejteni a német szót. Berlinben csak kísérletezik. Aztán kimegy Amerikába. Megtanul angolul és angolul fog játszani.

Csupa imponáló önértzet a hangja, mikor mondja:

Magyar darabban fogok játszani a berlinieknek. Mindaz, ami a magyarban öskedély, dal és érték van, annak a kvintesszenziáját érzem magamban. Csak megtaláljam a módját, hogy ki is tudjam magam fejezni, fejteni a németek számára.

Eléinte a Neues Operetten-theaterben készült fellépni, később a Komische Operben. Persze bajos a dolog, mert köti magát a magyar operetthez — elsőnek Verő György „Kleopátrájá”-hoz — sőt még a magyar karmesterhez is. Ujabbán, titokban, úgy értesülök, hogy Reinhardt színházában fog fellépni. Ez mindenestre a legérdekesebb magyar hódítások egyike volna.

Azzal bucsuztam el Schári Fedáktól, hogy mint vén primadonna-üldöző, a tehetséges kezdet üdvözlöm benne.

Dr. Bárdos Arthur.

Az orvosok és a betegsegélyező pénztárak.

Budapest, márczius 28.

Nagyon aktuális, de nagyon szomorú kérdés. A betegpénztárakról szóló, amely 1907. év július 1. óta vaivódik és még ma is csak vaivódik, mert az intézők olyan jogokat akarnak maguknak biztosítani, amelyek mások egyéni elhatározását sértik, szabad akaratát lenyűgözik.

Ha egy napszámos munkába áll, a munkabér megszabásánál neki is van szava és ha nem tetszik neki a munkadíj, nem áll munkába; ehhez van joga! Ha cselédet akarok fogadni, a kínálózó munkással egyezkedem, alkuszom és közös megeállapodás alapján lép a cseléd szolgálatomba, ha nem tetszik neki a bér, egyszerűen nem áll be. Joga van hozzá! Ha ruhára van szükségem, ha csizmát, kalapot akarok venni, közös egyezség nélkül egyiket sem vehetem hirtokomba, ha csak el nem tulajdonítom gazdája tudta és beleegyezése nélkül.

Mindenütt, ahol munkaadó és munkás közötti jogviszonyról van szó, mindkét félnek van hozzájárulási joga, másféle esetben, másféle elintézés mellett nincsen egyéni szabadság.

Aki másnak kárával magának bizonyos előnyöket eszközöl ki, az megsérti a károsult jogait és jogállamban ez meg nem engedhető. A preszció, amit ilyen előnyök biztosítására alkalmaz valaki, egyformán elítélendő, akár testi, akár lelki kényszer alkalmaztassék. Kiaknázása egyes, szorogatott helyzetben levő munkásnak oly ezérből, hogy az általa teljesített munka a megérdemeltől kisebb fizetéssel díjaztassék, jogtorás. Igazi jogállamban meg nem engedhető.

Nem engedhető meg még akkor sem, hogyha csak egyesek kárával történik, ha pedig a nemzet nagyobb tényezőjét, fontosabb alkotó részét érinti, akkor az a nemzet, az állam épsége ellen elkövetett merénylet. Akkor, amikor egy országról, mint államról beszélünk, lehetetlen az, hogy minden egyént, aki az államot alkotja, egyenlőnek tekintsünk, mert akár akarjuk, akár nem, akárhogy hangoztatjuk az egyenlőséget, egyik ember, mint államrész, nagyobb súlyal bír, mint a másik; több hasznót hait a köz-

nek, szereplésének megszűnésével nagyobb ür támad, mint egy másiknak eltűnésénél.

Az államot vezető miniszterelnök is csak egy szám a népek millióiban, a koldulásból tengődő, senkinek nem használó, mindenkinek terhére levő nyomorék is egy szám, ha arról van szó, hogy egy országnak hány lakója van, de azt talán még a legradikálisabb néppárt is elismeri, hogy a kettőnek élete, működése nem egyforma súlyu a nemzetre nézve.

Ha már most ezt a két szélső pontot összekötjük, olyan fokozatos skálát kapunk, amelynek fokaira az államot alkotó polgárok működésük, hivatásuk fontossága szerint elhelyezhetők.

Az az államférfiu, aki, mikor az állam jólétét előmozdító ténykedésről van szó, — ha ennél több nemzetalkotó osztály érdeke érinti egy mást — nem tud különbséget tenni ezeknek a nemzet, illetve az állam életére gyakorolt nagyobb vagy kisebb fontossága, súly között, nem mondhatja magát igazi államférfiúnak.

Más eljárás követendő akkor, ha egyforma jelentőségű államalkotó tényezőkről van szó és más akkor, ha különböző súlyu elemek kerülnek elbírálás alá, amott tekintettel lehetünk a száma, itt azt is figyelembe kell venni, hogy melyeknek hiányát érzi meg jobban a nemzet? Még ugyanazon osztály kisebb részének megkárosítása is a többség javára jogtiprás és feláldozni a kisebbséget a többség érdekeinek, zsarnokság, hát még hogy nevezzük ezen tényeket akkor, mikor a megkárosított fél, ha száma kisebbség is, a nemzet életében összehasonlíthatatlanul fontosabb, hiánya százszorta pótolhatatlanabb, mint az előtérbe helyezette?

A betegpénztár meglevő jogokat akar konfiskálni!

Tagadhatatlan az, hogy a lakosok számának szaporodásával növekedik a betegedések száma. Tehát az orvos munkája is. Ezen ténynek természetes folyamánya az volna, hogy az orvosi működések díjazására fordított összeg is szaporodjék. És kérem a dolog nem úgy van.

Azzal, hogy a betegpénztárak olyan elemeket is bevonnak kötelékükbe, amelyek jövedelmük fogva költethetnek egészségükre is valamit, az egész országban teljesített orvosi szolgálat díjazása csökken; az egész országban, mióta betegpénztárak fennállnak, az orvosoknak fizetett munkabér kisebb és sehogysen hozható összhangba a teljesített munkával. Nagyofurcsa ez, ha meggondoljuk, hogy a betegpénztárak adminisztrációjára az eltelt 15 év alatt 30 millió korona körül költöttek, készpénzüik van 10 millió korona, tehát összesen mintegy 40 millió korona lett másfelé igénybe véve, amit a pénztári tagok másra, esetleg orvosaik díjazására fordíthattak volna. Pedig akkor még kisebb volt a cenzus, mint most, akkor a szegényebb elemek lettek bevonva, most már olyanok is bejönnek a pénztárba, akik 2500—3000 korona évi bevételt tudunk felmutatni.

Az 1907. évi XIX. t.-cz. ugyanis azt mondja, hogy mindazok kötelesek belépni a pénztár tagjai közé, akiknek évi fizetése 2400 koronánál vagy napidíja 8 koronánál kevesebb; azonban ezen fizetési mérték megállapításánál se a melék-szolgálmányok se fuvardíj vagy lakbér be nem számítható. Ha tehát vaikinek van 2300 korona évi fizetése, 700 korona lakbéré, 500 korona fuvardíja, 1000 korona személyes pótlékja, 200 korona jutaléka, összesen 4700 korona javadalmazása, az köteles belépni a pénztárba és élvezi csekély hozzájárulási fizetésért, éppen úgy, mint a szegény napszámos, aki évenként 2—300 koronát keres, az ingyen orvost, ingyen gyógyszert, kap segélyt sat.

Ezt tartom igazságtalannak úgy az orvosok érdekével szemben valamint a szegény, igazán segélyre szorult emberek szempontjából.

Az amunkadíj, amelytől ilyenformán az orvosi fakultás elesik, megrövidíti, megkevesbíti az orvosok jövedelmét. Miután pedig az ország orvosainak legnagyobb része olyan körben él, hogyha annak minden tagja neki fizet betegség esetén, még akkor is csak alig keres annyit, amennyi a mindennapi szükségét fedezi, ezen jövedelmi forrás elvonása jogfosztás, igazságtalan cselekmény!

Ha ez az intézmény, amely, mint már mondtam, nagyon üdvös, meg akar felelni hivatásának, első sorban biztosítania kell éppen a legszükségesebbet, ami a munkásnak legdrágább, legértékesebb, ami az ő tökéle. melv után él, t. i. az egészséget.

Aki elfogulatlan és csak egy kicsit tud gondolkodni, annak nem kell ezt megmagyarázni, de mert olyan emberek is vannak, akiknek az igazság oportunitási tényező, számokkal is bizonyítom azt, hogy a munkásnak legdrágább kincse az egészség, nem pedig a betegpénztárnak jól-rosszul végzett adminisztrációjáért a szegény emberek zsebéből kifizetett milliók. Ime:

Ha egy napszamos beteg lesz, elvesziti napi keresményét, amely — tegyük fel — 1 korona 50 fillér. Ha elég hosszú ideig beteg, hogy szenvedésével kiérdemli a táppénzt is, mert azt 2—3 napi betegeskedés alatt nem kap, de ha kapna is, fizetnének neki 50—60 fillért, ebből már nem bír megélni, mikor egy kilogramm kenyér 35—36 fillér és lakni is kell neki valahol!

Az ilyen segély mellett bizony belejut a munkás a nyomor legalsóbb rétegeibe.

Napnál világosabb tehát, hogy a munkások betegsegélyező intézményének első sorban arról kell gondoskodni, hogy a beteg munkás mennél előbb meggyógyuljon, akkor kevesebb táppénzt is kell kifizetni, jobban honorálhatják az orvosokat és így a munkásbiztosítás két fontos faktorának érdekei ki lesznek elégítve.

Azonkívül olcsóbb adminisztrációt kérünk! Alkalmadtán folytatom ezt a tárgyat, de úgy hiszem, hogy az eddigiekkel is kimutattam azt, hogy ezen a téren oly sok a hiba, oly sok a javítani való, hogy nem hiába idéztem annak szellemét, akinek neve azt jelenti: „népszabadság, egyenlőség, testvériség!”

Dr. Bodnár Sándor

a körorvosi és községi (városi) orvosi osztály elnöke.

Mozgó képek.

A nép is mulasson.

Amikor a császárok látogatába indulnak együtt, a jó nép boldogan dörzsöli kezét:

— Mulatni fogunk.

És valóban mulat is. Mert nincs is annál kaczagatóbb, mint amikor a nagy tolongásban, amely a császári vendég bevonulását kíséri, kilopják az emberek óráját, tréfásan kimetszik a zsebéből a pénztárczáját, figyelmen kívül hagyják az asszonyok ruháit és végre á la Caruso, szórakoznak a tömegben. Továbbá, nincs annál szivderítőbb, mint a bevonulás maga. A kocsi lovak huzzák, íé! közönséges lovak és a hintóban egy pár ember ül, akinek mindene direkt úgy van, mint nekem, neked, neki és ráadásul minden percében fölemeli a kezét és megnézi, megvan-e még a sapkája. Erre azután a népek éljent kiabálnak és a lovasrendőrök barátságosan lelovagolják az ember sárga cipőit. Az is mulatságos, hogy nem muszáj mindjárt hazamenni, mert előbb előállítják az embert, mondván, hogy csirkéfogó anarkista — egy pofon — bombavető, világfelforgató — második pofon — látják, amikor egy sötét hosszukás tárgyat fölemelt — harmadik pofon — hiába hazudja, hogy esernyő volt — pofon, rugás, pofon, rugás — mert ezt a trükköt már ismerjük — össze-visszarugás — és ha mégis az a becsületlen szappanfőző, akinek mondja magát, akkor: pardon, tévedtünk. Hát ez is igen mulatságos.

De vannak másféle mulatságok is, amik egy császárlátogatás alkalmával megesnek. A pompás epizódoknak se szeri, se száma. Az újságírók alig győzik közölni a sok kitűnő epizódot és a jó nép alig győz derülni. Most is, hogy a német császár lenn szórakozik a lagunák városában, egyre-másra olvabom a kis humorokat. Tegnap a főhadsegéd meglátott valamit a Canale Grandén és azt mondta:

— Hajó.

Mire a császár felelte:

— Ha jó, hát egye meg.

És a császár nevetett.

Egy másik eset a főudvarmester esete. A szépen felöltözött udvarmester kiszált a gondolából és így szól:

— Milyen pulia itt az aszfalt.

És ezt joggal mondhatta, mert tulajdonképpen a vízbe lépett és nyakig sáros lett. A császár a berlini apokból értesült a malorról és úgy kaczagott, hogy ia régebben nem dült volna össze a Campanile, most >gosan összedülhetett volna

A legényesebb azonban a két tacsó esete. A császár két tacsó kutyája egy udvari lakájjal szájkosár és zsinag nélkül sétálgatott a Márkus-téren mire jött a sintér és befogta az udvari kutyákat. A lakáj tiltakozott, de a sintér kijelentette, hogy Velenczében a törvény előtt mindenki egyenlő. A kutyák a többit a rendőrségre kerültek, ahol a polgári kutyákat agyonverték, a császáriakat pedig elbocsátották, mert Velenczében a törvény előtt mindenki egyforma. A császár, amikor értesült a tacsók kalandjáról, nevetett és érdeklődött, hogy a „Times“-nek is megtelegrafálták-e a mulatságos esetet. Mert a császárok nem irigyek s ha ők mulatnak, hadd mulasson a nép is. Ehhez joga van minden adófizető polgárnak s a császárnak, mint népe legelső férfiának, kedves kötelessége, hogy a kissé tuladózott nép földéretésére mindent megtegyen, amit megtehet.

Ray.

Björnson megint ellenünk.

Budapest, márczius 28.

A „Maeco“ című német folyóirat legújabb számában jelent meg ez a piszkilődés. Közönyösen nem mehetünk el mellette, már csak azért sem, mert ez a cikk érdekes világot vet azokra a „forrásokra“, ahonnan a félvezetett agg költő vádjait meríti. Egyszersmind leszögezhetünk egy letagadhatatlan, de eddig nem eléggé komolyan vett tényt is, hogy t. i. ellenünk szervezett, talán magasabb körökből is támogatott akció van folyamatban, amelynek, sajnos, ez a neves író is áldozatául esett.

Mert tévedés azt hinni, hogy azok a tendenciózus cikkek, melyek ma szerte a világon a magyar államiság ellen megjelennek, egyszerűen hazafiatlan érzésű nemzetiségű polgártársaink spontán információja alapján készülnek. Ezt nagy tévedés volna hinni. Egy jól szervezett társadalmi akció indult ki Ausztriából ellenünk, zászlójukon ezzel a jelszóval: „Gross-Oesterreich“. Izmos társadalmi szervezkedés ez, amelynek célja föderatív alapon, a magyarországi nemzetiségek bevonásával is a nagy Ausztria megteremtése. Ez a szervezet látja el információval Björnson, ez szövegeket küld meg megfelelő időközben a külföldi revüik és napilapok hasábjain a tendenciózus cikkeket és cikksorozatokot.

Ime, Björnson félreismertetlen naivitásával legutóbbi kirohanásában maga adja tudunkra, hogy kik állnak a háta mögött. „Asiatische Justiz“ (Ázsiai igazságszolgáltatás) címen elmond néhány esetet, amelyekről megjegyzi, hogy azokat a „Gross-Oesterreich“ című folyóiratból küldték be neki, bizonyára nem a revü valamelyik buzgó olvasója. A dolog úgy áll, hogy Björnson kontaktusban működik ezzel a folyóirattal, amely az ausztriai központosító törekvések orgánuma. Az idézett esetek olyanok, amelyekből kilátszik, hogy szantszándékkal vannak a magyarországi román vidékről kiválogatva. Aféle csendőri brutalitásokról van szó a cikkben, amelyeket, sajnos, az Alföld kellős közepéről is hallhatunk néha. A nyomozó közegek tulbuzgóságából eredő tulkapások ezek; amelyekenél sokkal czifrább eseteket elég gyakran hallhatunk a kulturával olyannyira telített Ausztriából, Németországból, de még máshonnan is.

De még ezeknél a Björnson által felhozott eseteknél az is igen jellemző, hogy mindig kisül a végén az, hogy a csendőrök hiába zaklatták a szerencsétlen román parasztokat, mert azok semmiféle bünt el nem követtek. Így egy tipikus példa a Björnson által idézettek közül a következő: Egy Brancu Flora nevű parasztot a csendőrök hét napig kegyetlenül kínoztak, míg végre, mivel ártatlan volt, a 20.278. számú bírósági végzés alapján szabadon bocsátották.

Négy ilyen példával látja Björnson eléggé bebizonyítottnak, hogy jogosan fakadjon ki a magyar igazságszolgáltatás ellen:

„Az angolok, ha Törökországban ilyen borzalmasságoknak tudomására jutnak, azonnal interpellálnak a portánál.“

De most jön a java, amikor Björnson így folytatja:

„Hát tühetheti ezt a népnuzást tovább is szó nélkül az osztrák népparlament? Tühetheti ez a parlament azt tovább is, hogy a monarkia másik felében,

amelyet az összes nemzetiségek közösen védenek, ilyen vandalizmus büntetlenül megtörténhet. Nem kötelessége egyenesen, hogy ezt az ázsiai állapotot Európa tudomására hozza?“

Hát így. Az osztrák parlament avatkozzék bele a mi igazságszolgáltatásunkba, mert ez az osztrák parlament egyenes kötelessége, tehát joga is — Björnson szerint.

Ó — ugymond Björnson — eleget kiabál ennek az ázsiai hóhér-bandának az infámis üzelmeiről. Mit használ ez azonban ezeknek a basibozukoknak a „nemzeti államban“.

Majd így folytatja:

„Ilyen viszonyok vannak abban az országban, amely keresztény erkölcsű államok közepette, egy fanatikusokból álló vad horda által vérengző pasák martalékává „fejlesztődött“ ki. És ezt a janicsár-rezsimt, ezt a söpredéket (diese Kanailen) Bécs nevelte nagygyá és Bécs, egyedül Bécs tartja őket.“

És mostan következik az a rész, ahol Björnson nyíltan, mint a „Gross-Oesterreich“ komité ágense mutatja be magát:

„Tühethjük mi Európában egy olyan állam létezését, amely még legprimitívebb feladatainak sem tud megfelelni; amelynek még az igazságszolgáltatása is ilyen gyalázatos? Nincs nekünk igazunk, mikor azt állítjuk, hogy a magyar államnak, a kis despoták és nagy gazemberek (Schurken) államának pusztulnia kell? Hisz' ennek az államnak a további fönmaradása gyalázatos szégyene az európai erkölcsnek és veszedelme amaz ország minden népének. Egész Ausztriának össze kell fognia és le kell gyürni a magyar satrapákat, hogy a mi magyarországi német, szláv és román fajrokonainkat szabadsághoz segítsük.“

Egy ilyen tendenciájú cikk tehát az, amely alá magát Björnson aláírta. Ez Björnson legutóbbi irodalmi alkotása.

Ha nem hinnénk abban, hogy Björnson már csak kevesen veszik komolyan számba, hát felháborodnánk. Így azonban csak undor fog el bennünket, hogy az osztrák központosító rögeszme terjesztői nem átalották Björnson is ágensükül megfogni. Min nekünk azonban jó lesz ezután nem Björnson — hisz ő csak eszköz — hanem azok után érdeklődni, akik Björnson és a kis björnsonokat hátul „igazgatják“.

Az olvasóhoz.

Április hó elsejével új előfizetést nyitunk az „Egyetértés“-re.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hiú marad eddigi nagy multjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddig irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentul is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabbban és legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napi események részletes és pontos feltárásával ezentul is a vezető helyen fog állani.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentul csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

- Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.
- Negyedévre . . . 7 kor. — fill.
- Félévre . . . 14 kor. — fill.
- Egész évre . . . . 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

TÁVIRATOK.

Francia-német barátkozás.

Berlin, márczius 28. (Saját tudósítónktól.) Paa-sche, a birodalmi gyűlés alelnöke úgy nyilatkozott a Petit Parisien tudósítója előtt, hogy mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy németek és francziák, politikusok és munkások kölcsönösen s mentül sürűbben meglátogassák egymást. Az automobil- és regatta-egyesületek versenyei nagyban hozzá fognak járulni a kölcsönös látogatások eszméjének megvalósításához.

A török kormány erőszakoskodása.

Berlin, márczius 28. (Saját tudósítónktól.) Zeniczából jelentik, hogy a novi-bazári szandzsákban a török kormány az összes szerb iskolákat bezáratta, noha az osztrák-magyar konzul tiltakozott ellene. Csak Novi-Bazár városában, Zeniczában, Novi-Varosban és Plebliében maradtak nyitva a szerb iskolák. A török kormány Zamoresik Istvánt, Bogumil Pericet és más hat tanítót börtönbe hurcoltatott. Nixiforov úszklibi metropolita a török kormánytól tiltakozott a szerb iskolák bezárása ellen.

A szesz-kontingens.

Bécs, márcz. 28. A szesz-kontingens ügyében egybehívott ankét három napi tanácskozás után ma véget ért. A pénzügyminiszter konstatálja, hogy az összes főbb pontokban az érdekeltekkel megegyezés jött létre. A már az első tárgyalási napon megbeszélte az összkontingens megállapítására vonatkozó kérdést ma ujból megvitatták és végezetül az ankét nem zárkózott el attól, hogy a kétségtelenül várható fogyasztási csökkenés az összkontingensnek 65.000 hektoliterrel való csökkentését teszi szűkséggé. Ezen mennyiséget úgy szándékoznak megszerezni, hogy az ipari szeszgyárak összkontingensét a kisebb vállalatok méltányos tekintetbevételével 155.000 hektoliterrel 115.000 hektoliterre csökkentik, továbbá a még fennmaradó 25.000 hektoliter a 6000 hektoliternél többet termelő mezőgazdasági szeszgyárak kontingensének arányos csökkentésével.

Francia köztársasági gyűlése.

Páris, márczius 28. A kamara köztársasági kisebbsége tegnap este gyűlést tartott, hogy a helyi közigazgatásról szóló törvény tárgyalása alkalmával követendő magatartás ügyében határozatot hozzon. A gyűlés nem fogadta el Ascarate felajánlott lemondását és neki egyhangulag bizalmat szavazott. Azután egyhangulag határozati javaslatot fogadtak el, melyben kimondták, hogy a törvényjavaslat tárgyalása folyamán nyugodtan, figyelemmel és pártatlanul fognak viselkedni, amennyiben azonban a kormány erőszakot alkalmazna, nyílt és erőlyes obstrukciót fognak kezdeni a kormány valamennyi javaslata ellen mindaddig, amig nem változtatja meg magatartását.

A haitii forradalom.

Port au Prince, márcz. 28. A Brémen német cirkáló 75 menekültet vett fel a német és francia konzulátusokból és Kingston felé hajózott.

Merénylet egy dragomán ellen.

Szófia, márcz. 28. A bolgár távirati iroda szaloniki-i jelentése szerint Michew Hadji előkelő bolgárt a szaloniki-i orosz konzulátus tiszteletbeli dragománját ma reggel revolverlövéllyel megsebesítették. A rendőrség azt hiszi, hogy nyomában van a tettesnek. Általános vélemény szerint görög terroristák boszúművéről van szó.

A szerb költségvetés.

Belgrád, márcz. 28. A szkupstina első olvasásában elfogadta az 1908. évi költségvetést és második olvasásban a nemzeti bank privilégiumának meghosszabbítására vonatkozó javaslatot.

Közgazdasági táviratok.

		márcz. 28.	márcz. 27.
Newyork.	Buza		
	locobuza	100 ³ / ₄	102
	májusra	102 ¹ / ₄	103
Tengeri	juliusra	96 ⁵ / ₈	97 ¹ / ₈
	szepemberre		
	májusra	75 ¹ / ₂	76 ¹ / ₂
Csikagó.	juliusra	72 ³ / ₈	73 ³ / ₈
	Buza		
	májusra	93 ⁷ / ₈	94 ¹ / ₂
Tengeri	juliusra	79	89 ¹ / ₄
	májusra	65 ¹ / ₄	66 ¹ / ₂

New-York, márcz. 28. Gyapot New-Yorkban helyben 10.40 (10.40 tegnap), gyapot áprilisra 10.45 (10.42), gyapot júniusra 10.50 (10.50), gyapot New-Orleansban helyb. 10¹/₂ (10¹/₂), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Raffined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, márcz. 28. (Zárlat.) Zsir májusra 8.05 (tegnap 8.05), zsír júliusra 8.22 (tegnap 8.22), szalonna short clear, 0.— (tegnap 6.99), sertésbűs májusra 13.17 (tegnap 13.05).

Eltűnt negyedmillió.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 28.

Egy frissen hantolt sir körül csapott föl a botrány fürgetege. Köztisztletben álló férfuról van szó, aki egész életét látszólag tiszességes munkával töltötte el és úgy barátainak, mint ismerőseinek nagybecsülését és szeretetét szerelte meg. Mint törvényhatósági bizottsági tag élénk részt vett Budapest közigazgatásának vezetésében és mint ilyen, nem egy számottevő terv fűződik nevéhez. Az illető dr. Novák Sándor, volt fővárosi ügyvéd, a budapesti ügyvédi kamara pénztárosa és törvényhatósági bizottsági tag. Közel harmincz esztendő óta folytatott ügyvédi praxszist és irodája, egyike a legjobb hirnevűek közé tartozott. Ezelőtt három héttel hunyt el, barátainak nagy részvéte kísérte utolsó útjára. Senki sem hitte volna, hogy neve sikkasztás és csalással valaha is összefüggésbe jöhetne. Így tehát annál meglepőbb a dolog, mert rendszeres csalásokról és körülbelül félmillió korona el-sikkasztásáról van szó.

Az eset részletei a következők:

A barátok.

Mintegy három héttel ezelőtt temették el dr. Novák Sándor ügyvédet, a budapesti ügyvédi kamara pénztárosát és fővárosi bizottsági tagot. Novák nagy ügyvédi praxszisa mellett báró Feichtig Nándor nyugalmazott honvédezeredes Főherczeg Sándor-utca 2. szám alatti házat és összes vagyonát kezelte.

Bizalmas barátság fűzte egymáshoz a két férfit. Majdnem gyermekkoruk óta együtt voltak, úgy hogy egy titkolt gondolatuk sem volt. Ez a bizalmas viszony a késő férfikorban őszinte barátsággá alakult. Amikor Novák Sándor ügyvédi irodát nyitott, mindjárt meg is kapta a báróvagyonának kezelési jogát.

Báró Feichtig mindenben megbízott. Soha egy szóval nem kérdezte Novákot, hogy és mint kezeli a vagyont, nem gyakorolt ellenőrzést, bizott a barátságban és soha még a gyanu árnyéka sem férközött hozzá.

Gyanuról szó sem lehetett. Báró Feichtig látta és tudta, hogy Novák Sándor horribilis összeget keres esztendőnkint. Látta, hogy igen egyszerű életmódot folytat. Pénztárosa volt a

budapesti ügyvédi kamarának, ez pedig olyan állás, amelyet mindig föltétlenül intakt emberek töltöttek be.

Novák mindenkor az évi zárlatot terjesztette csak Feichtig elé, aki csak átnézte, de soha tüzetesebb vizsgálat alá nem vette, így tehát nem is vehetett semmi szabálytalanságot észre.

Eladják a házat.

Három évvel ezelőtt történt, hogy a báró megbizta dr. Novák Sándort, hogy a Főherczeg Sándor-utcai házat adja el. Nem telt bele három hónap és a házra már akadt vevő. Weigand Ferencz malomigazgató alkudozott a házra és rövid tárgyalás után meg is vette. A vételár kétszázötvenezer korona volt.

Weigand a vételarat a szerződés megkötésekor azonnal le is fizette dr. Novák Sándor kezéhez, aki azt annak rendje és módja szerint el is könyvelte.

Báró Feichtig tovább nem is igen gondolt a dologra, örült, hogy házat sikerült meg lehetős jó áron eladnia.

Értékpapirokat vesznek.

A ház eladása után mintegy két hétre dr. Novák Sándor azt a tanácsot adta a bárónak, hogy a ház vételárát értékpapirokban gyűmölcsőztessék.

— Sokkal többet jövedelmez — mondotta a bárónak, aki bele is egyezett az értékpapírvásárlásba.

Eddig minden a legnagyobb rendben ment. Feichtig és Novák, akik a főherczeg Sándor-utcai házban laktak, kiköltöztek onnan, az ügyvéd pedig tovább intézte a báró ügyeit.

Január huszonhatodikán mint rendesen, úgy most is előterjesztette az évi számadásokat. Minden rendben volt. A kétszázötvenezer korona, mint bevétel szerepelt. A zárószámadás utolsó fillérig pontos volt.

Eltűnt a kétszázötvenezer korona.

Legalább látszólag. Mert dr. Novák halála után nagy meglepetések következtek.

Novák három héttel ezelőtt halt meg. Még alig temették el, báró Feichtig át akarta adni az ügyeket dr. Fürst Mátyas ügyvédnek, aki természetesen örömmel fogadta a megbízást.

Nemsokára megkezdtek dr. Novák Sándor hagyatékának leltározását és átvételét.

Eközben történt a meglepetés.

Mikor még a leltározás legelején tartottak, dr. Fürst megakadt az ügyekkel. Sehogy sem egyeztek a dolgok. Kutatott-keresett, de nem jutott semmi eredményre.

Gyanakodni azonban nem mert. Ismerte a báró és az elhunyt közötti viszonyt és ez meggátolta őt abban a szándékában, hogy a báró segítségét vegye igénybe az örökség átvételéhez.

Dolgozott tehát tovább, de eredménytelenül. Először azt hitte, hogy valamely könyvelési vagy kezelési hibáról van szó. Arról azonban már tudott, hogy hatalmas összeg az, aminek ő nem tud nyomára akadni.

Most már mindjobban megerősödött gyanuja, közölte is báró Feichtiggel tapasztalatait és együtt vizsgálták keresztül az iratokat és az összes könyveket.

A kutatás most már eredményre vezetett. Kiderült ugyanis, hogy a hiányzó összeg épen kétszázötvenezer korona, a főherczeg Sándor-utcai ház teljes vételára.

A báró meglepetése nem ismert határt. Nem akarta elhinni, hogy az az ember, akiben ő évek hosszu során föltétlenül megbízott, ily rutul visszaélt volna bizalmával.

Bűnvádi feljelentés.

Mikor minden kétséget kizárólag megállapították, hogy a horribilis összeg hiányzik, báró Feichtig följelentést tett a rendőrségen.

A vizsgálat egyelőre ismeretlen tettesek ellen szól, akiket Feichtig csalással és lopással vádol.

A rendőrségen ma megindították a nyomozást és holnap dr. Novák Sándor hagyatékára bűnügyi zárlatot vezetnek.

Holnap egyébként az ügyre alkalmasint vizsgálósság derül, mert a rendőrség számos tanut idézett be. A vizsgálatot Lévai Antal kerületi kapitány vezeti.

UJDONSÁGOK.

A modern Ikarus.

* * *

Farman Henrik, aki az utolsó időben repülő bravurjaival bámulatba ejtette a világot, tegnap boszorkánymasinájával egyetemben lezuhant és majd kitorpte a nyakát. Tul merész fordulatot akart leírni gépjével, ez okozta a balesetet s ez juttatta eszembe a jámbor mitológiai példát, a derék Ikarusról, aki nagy vakmerőségében olyan közel röpiült a naphoz, hogy a szörnyű forróság leolvastotta szárnyairól a viaszot. És eszembe jutnak a szomorú írásbeli feladatok, amiket keserű pennarágás közt írtam erről a témáról, ilyen czimmel: „Mire tanítják az ifjut Ikarus szárnyai?”

Persze, arra tanítják, hogy a vakmerő önbizalom csufos liba, mely vagy előbb, vagy utóbb elveszi méltó büntetését. Szerénység a szív erénye, okos nem repül közel a naphoz, hanem jól kitaposott, járt utakon halad, előre megfontolván, hogy ereje szerint mi a lehető és mi az el nem érhető. Annak idején szépen kifejtettük mind ezt a magyar írásbeliben, igyekeztünk szép, emelkedett hangulatban írni, mert ezt szerette a magyar tanár s a kifejtett magas eszmékhez illett az ilyen Cicero-stil.

Az élet és a történelem azonban ráczáfolt a mitológiai regére és a magyar professzorra, aki feladta nekünk a kérdést, hogy mire tanítják az ifjut Ikarus szárnyai? Azóta, hogy Ikarus az aegai tengerbe zuhant, a világot mindig az ikarusok vitték előre. Nem a szerények, nem az okosak, akik kimérik, hogy erejük szerint mi a lehető és mi a lehetetlen, hanem a magukban vakon bízó, a naphoz közel repülők, azok a vakmerők, akik egy kitűzött célért valamennyi bordájukat kockáztatták. Az, ami lehetséges, soha sem haladás, a meglevő állapothoz képest, hiszen éppen azért nyilvánvaló az illető dolog lehetősége, mert már előbb sokan és sokszor kipróbálták. Az emberiségnek azok használnak, akik lehetetlenséget próbálnak meg, hogy így az abszurdumot sorozzák a lehetőségek sorába. Néha rajtavestenek, mint ahogy Ikarus rajtavestett és belezuhan az aegai tengerbe, néha nem, a haladás útján azonban éppen az ilyen vakmerő örültek haladnak az emberiség élén előre.

Farman szerencsés, hogy lezuhanván a magasból, csak az orrát zuzta be, de hogyha vérbeli ember a kiválasztottak közül, nem riad vissza ettől a kudarcától. Sőt ellenkezőleg. A szomorú tapasztalatból levonván a konzekvenciát, felfedezi, mi volt a tökéletlen gép baja s elvégezvén a masinán a kellő tökéletesítést, legközelebb baj nélkül csinálja meg a merész fordulatot.

Az emberiséget csak ilyen konok makacssággal lehet haladó útján tovább vinni előre.

Ben.

NAPIREND. Naptár. Vasárnap, márczius 29. — Róm. kat.: D. 4. Leclaire. — Prot.: D. 4. Eörs. — Görög-ország: Márczius 16. Nagyboldi 3. v. — A nap két reggel 5 óra 47 perczkor, nyugszik délután 6 óra 24 perczkor. — A hold két éjjel 4 óra 51 perczkor, nyugszik délután 2 óra 22 perczkor. — A hold földközeli délután 4 órakor.

A miniszterek nem fogadnak. — A Magyar Vasuti és Hátizási Klub közgyűlése d. e. 11 órakor. — A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének közgyűlése 4 órakor. — A Marienbadi Orvos-Otthon magyar bizottságának művészeti ülése 5 órakor a Royalban. — Az Otthon-kör közgyűlése 11 órakor Dohány-utca 76. — A Magyar Társadalmatudományi Egyesület közgyűlése 11 órakor. — Munkéselőadás az Urániában. — A Gyermekebarát Egyesület mártírija 3 órakor a Fővárosi Orfeumban. — A Fröbel Nőegylet közgyűlése 4 órakor Bajza-utca 35. — A VII. ker. függ. és 48-as pártkör közgyűlése 6 órakor Almássy-tér 17. — A Lipótvárosi függetlenségi és 48-as kör közgyűlése Hold-utca 15. — A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének igazgatói ülése fél 3 órakor az Otthon-körben. — A gyakorlati gyorsírók társaságának felolvasó ülése 10 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara illestermében. — Paczka Ferenc és Kornélia kiállítás a Nemzeti Szalonban. Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán-memléket rendezés miatt zárva. — Az Új Művészeti Szalon zárva. A Mihály kiállítás az Uránia Királyi szalonjában nyitva 9—12-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Múzeum összes tárlat nyitva 9—12-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—12-ig. — Az Iparművészeti

Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Képesarnok nyitva 10—2-ig. — A földtani int. muzeuma nyitva 10—1-ig. — Az aquin-kami múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 9—12-ig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9—1-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9—12-ig. — A többi múzeum és nyilvános könyvtárak zárva.

Naptár. Hétfő, márczius 30. — Róm. kat.: Quirin vt. — Prot.: Zalan. — Görög-ország: Márczius 17. Elek. — Zsidó: Vead. 27. — A nap két reggel 5 óra 45 perczkor, nyugszik 6 óra 25 perczkor este. — A hold két reggel 5 óra 22 perczkor, nyugszik délután 3 óra 54 perczkor.

— **Személyi hír.** Izabella főhercegnő gyermekeivel és vendégeivel az éjjel Pécsen át Budapestre s onnan Bécsbe utazott. Frigyes főherceg délután követte családját Bécsbe.

— **A király egészsége.** Bécsből jelentik éjjel: A király teljesen jól érzi magát s ha az idő kedvező lett volna, ma is a parkban sétálhatott volna ő felsége, de így orvosának tanácsára csak a fűtött oszlopcsarnokban sétált.

— **Kitüntetések.** A károly Berger Ignác budapesti államrendőrségi ellenőrnek, buzgó szolgálata elismeréséül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. — A király dr. Rhoer László budapesti állatorvosi főiskolai segédtanárnak, az állatorvosi főiskolai nyilvános rendkívüli tanári címet adományozta. — A király Dieballa Györgynek, Székesfehérvár város törvényhatósági bizottsági tagjának és törvényes utódainak, magyar nemességük épességben tartásával, a Fehérvári előnevet adományozta.

— **A portugál király betegsége.** A Berliner Lokalanzeigernek táviratozzák Lisszabomból, hogy újból és nyomatékosan megezáfolják a portugál király súlyos betegségről terjesztett híreket. A király főudvarmestere határozottan állítja, hogy Manuel király egészségi állapota kitünő és Cerny titkos tanácsost, a heidelbergi egyetem nagyírú tanárát más okból hívták Lisszabomba.

— **Az alkotmánypárt vacsorája.** Az országgyűlési alkotmánypárt e hó 31-én, kedden a Hungária-szálló fehér termében pártvacsorát tart.

— **A luxenburg herceg haldoklik.** A luxenburg nagyherceg állapota annyira aggasztó lett, hogy a kormány már legközelebb regenség kinevezésével fog foglalkozni.

— **Kvassay Jenő kitüntetése.** A király gróf Zichy Aladár személye körüli miniszter előterjesztésére Kvassay Jenő miniszteri tanácsosnak, az országos vízépítési igazgatóság főnökének a vizügyi műszaki szolgálat terén teljesített kitünő szolgálatai elismeréséül a Szent István-rend kiskeresztjét díjmentesen adományozta. Az erről szóló legfelsőbb királyi kéziratot a hivatalos lap vasárnap száma közli.

— **Szerb püspökök konferenciája.** Karlóczán Nikolics Miron pakszói püspök elnöklésével ma a szerb püspökök konferenciáját tartottak. A szerb egyházat érdeklő legsürgősebb ügyeket intézték el. A főegyházmegyei régi konzisztóriumnak kérvényét, hogy törvényesnek kimondassék és elismertessék, az értekezlet illetékesség okából elutasította és a magyar kormányt táviratban felkérte, hogy az összes felebbezés alatt álló autonómiai ügyek mielőbb elintézés nyerjenek, hogy ezáltal az autonómiában lábrakapott anarchia megszűnjön.

— **Francia nagykövetség lakomája.** Párisban gróf Khevenhüller osztrák-magyar nagykövet ma este lakomát adott, amelyen a többek között Neli-dow orosz, Crosier bécsi francia nagykövet, Piquart hadügyminiszter, Lepine rendőrfőnök, Dalstein tábornok, katonai kormányzó, Lefebre község-tanácsi elnök, Clarietie, az akadémia tagja, Liard főiskolai igazgató, Prevost Marcel és Pierre de Nohac író, Lamezan nagykövetségi katonai attasé, dr. De Vaux nagykövetségi tanácsos és Gautsch-Frankenturn báró attasé vettek részt.

— **Földmivelségi miniszteri kinevezések.** A földmivelségi miniszter a számvevőségek tisztii személyzetének egyesített létszámában Eckhardt György számgyakornokot fizetésellen számtisztizé ideiglenes minőségben, továbbá Ujházy Agoston erdőgyakornokot, Szécsi Géza pénzügyi számgyakornokot, dr. Ferenczy Gyula államtudor budapesti, Orbán György beszercebányai, Gyeney Lajos és Pataky Lajos budapesti, Barotics Bertalan ungvári, Ács József budapesti, Losonczy Béla, Gerich Gyula, Halasi Pál és Abafy György aradi, Mudrovcic Márius fiumei és Pattantus Ábrahám Béla budapesti lakosokat ideiglenes minőségű díjtalan számgyakornokokká nevezte ki.

— **Wahrmund tanár ügye.** Wahrmund tanár főbbezett a bécsi országos főtörvényszékhez az ítélet ellen, amely röpiratának három inkriminált passzusára nézve fentartja a konfiskációt. Az ügyesség is főbbezett a törvényszék ítélete ellen.

— **A német császári pár Velenczében.** Vilmos császár és császárné a tegnapi napot a muzeumok és a templomok megtekintésének szentelte. A császár tegnap délután a Lidóra ment, ott lóra ült s egy óra hosszat lovagolt a tengerparton. A császári pár elutazásának napját még nem tudják. Chierchia tengernagy parancsot kapott, hogy a Hohenzollern-hajót a „Ferració” czirkálójával és négy torpedó-hajóval egészen Korfuig elkísérje. A német császár az Adriai tengeren való czirkálása közben érinteni fogja Almissza kikötőt. A „Sanct Georg” hadihajó parancsot kapott, hogy a Hohenzollern egészen Korfuig elkísérje.

A Localanzeigernek jelentik Velenczéből, hogy Vilmos császár hétfőre halasztotta az elutazást, mert gyermekei szeretnék alaposan megismerni a várost és a császár engedett kérésüknek.

A német császári pár ma délelőtt hosszabb ideig tartó gondolatutazást tett a városban és délben visszatért a Hohenzollern fedélzetére. Vilmos császár délután megtekintette a Ferruccio olasz hajót.

Vilmos császár a császárnéval és gyermekeivel hétfőn reggel fog Velenczéből elutazni.

György király, akit a miniszterelnök is el fog kísélni Corfura, addig marad ott, míg a program hivatalos része bevégeződik, aztán visszautazik Athénbe, később ismét Corfuba megy, hogy elbucszúzzék a császártól. Az udvari ebéden a császár és a görög király hivatalos tisztozatok fognak mondani. A Tageblattnak jelentik Corfuból: Miklós görög herceg személyesen vezeti a készülődéseket a császári pár fogadtatásának ünnepére. Corfuba a városi színházban egy Wagner-operát fognak előadni. György királyt a miniszterelnök is elkíséri Corfuba. A német császár corfui tartózkodása idejére megállapított program nem ismeretes, csak annyit lehet tudni, hogy a császár automobilon kirándulást fog tenni a sziget minden részére és Corfuval szemközti a partvidéken sasvadászat is lesz. A császári pár corfui tartózkodásának ideje még nincs meghatározva. Azt beszélik, hogy a császár május első napjaiban még Corfun lesz.

— **Thaly Kálmán szembaja.** Thaly Kálmán országos képviselő a legközelebbi napokban veszedelmes operációknak veti alá magát. Egyik szemét ugyanis szürke hályog támadta meg, melyet Grósz Emil tanár a napokban fog eltávolítani. Az operáció következtében Thaly Kálmánnak körülbelül hat héten keresztül sem olvasni, sem írni nem szabad, aminek következtében az ezen idő alatt hozzáérkezett levelekről tudomást sem vehet és így azokra választ sem adhat.

— **Rochette rendőri kémei.** A szélhámos párisi bankárrol, Rochette-ről ismét érdekes hír érkezik. Dolgozószobájában tartott vizsgálat alkalmával több iratot találtak, amelyekből kitünik, hogy Rochettet hosszabb idő óta egy rendőrfelügyelő pontosan értesítette az összes ellene folyamatba tett panaszokról, valamint a rája vonatkozó ügyészégi vizsgálatokról. A kompromittált rendőrfelügyelőt azonnal elmozdították állásából.

A párisi polgári törvényszék elnöke Lemarquis és Graux, Rochette társaságainak törvényes likvidátorait felmentette, azzal a megjegyzéssel, hogy a Banque Franco-Espagnole, valamint a Credit-Minier azonnal meg fogják kezdeni működésüket. A likvidátorok még egy hónapon át a pénztárakban maradt összegek szekvesztorai maradnak.

— **Antiszemita egyetemi tanár.** Berlin diákkörében, de azokon kívül is igen nagy feltűnést kelt az alábbi eset. Egy lengyel nyelvű diák valami ügyben összezdült a Stauffia nevű diákszövetség egy zsidó tagjával, a miből párbajra való kihívás lett. A lengyel diák megtagadta az elégtételt és ezt azzal indokolta, hogy ő zsidónak egyáltalán nem ad elégtételt. Erre ez ellen a diák ellen kiadták a szokásos nyilatkozatot. A lengyel diák feljelentette a dolgot az egyetemi hatóságnak, amire Dande egyetemi bíró azzal döntötte el a vitás kérdést, hogy a lengyel diáknak az a nyilatkozata, hogy zsidónak nem ad elégtételt, nem sértés, a Stauffia diákszövetséget azonban az egyetemi fegyelem érdekében feloszlatták. A Berl. Tagbl. ezt a döntést az egyetemi judikatura történetében páratlanak mondja és közli, hogy az esetet a porosz képviselőházban is szóba fogják hozni.

— **Futni hagyott izgató.** Az aradi törvényszék futni hagyott egy izgatót, egy bizonyos Magyar János nevű tanítót, aki a nagyhalmági nagykorcsmában hirdette a magyarság ellen a könyörtelen harcot. Még ahhoz mérten, hogy korcsmában és boroshordón történt, nagyon zagyva és bolond beszéd volt a tanítóé. Hirdette, hogy Erdélyt be kell kebelezni Romániába, éppen olyan magyarirtó véres pogromot kell rendezni, mint negyvennyolczban és sorba lemészárolni minden magyart, mint annak idején az utolsó csecsemő gyermekig kiirtott Hollakycsaládot. Az aradi királyi ügyész vádat emelt a tanító ellen, az aradi törvényszék azonban fölmentette a vádlottat, azon a czímen, hogy nem talált ellene elegendő bizonyítékot. Nemzetiségi lapokban nemsokára olvasni fogjuk ennek az esetnek a kommentárját, hogy ime a magyar bíróság olyan szegény, ártatlan nemzetiségieket hurczol a törvény elé, akiket még az elfogult magyar bíróság is kénytelen felmenteni. Mi azonban éppen az ellenkező tanúságot vonjuk el ebből az esetből, hogy ime a magyar bíróság még a nemzetiségi izgatókkal szemben is annyira elfogulatlan, hogy irányukban is alkalmazni tudja azt az elvet, hogy inkább száz bűnös fusson, mintsem egy ártatlan ember érdemlően szenvedjen. Az aradi törvényszék sem találta abszolút bizonyossággal beigazolvva azt, hogy a nagyhalmági tanító vétkezett, így hát inkább futni hagyta az izgatót. A maga lelkiismerete s a joggyakorlat szempontjából valószínűleg helyesen cselekedett, ezt ilyen messziről mi kevésbé tudjuk megítélni, mint a törvényszék hármass tanácsa, közvetlenül szemben állva a bizonyítékok előtt. Mi azonban jobb szerettük volna, hogy szigorubb lett volna, mint a menynyire lelkiismeretes, annál inkább, mert az anyagi igazság, meggyőződésünk szerint, ezzel sem szenvedett volna sérelmet. Nem zörög a haraszt, hogyha nem fuj a szél, a fáma bizonyára jól tudja, hogy miért adja éppen Magyar János szájába azokat a lázító szavakat és hogyha perendszerűleg nem is lehet bebizonyítani, hogy Magyar János mit szavalt, mit nem szavalt a hordó tetejéről, kétségtelennek látszik, hogy innen nem a hazaszeretet igéit hirdette. Kilenczvenkilenc eset van egy ellen, hogy Magyar csakugyan bűnös a nagyhalmági esetben, de hogyha nem bűnös, bűnös más lázító, magyargyalázó beszédben. Miért is mindenképpen érdemlően arra a gavalléros elbánásra, amiben részesedett az aradi törvényszék részéről. Magyar János fölött azonban nem a törvényszék az egyedüli hatóság, Magyar János tanító is, aki fölött a kultuszminiszter fegyelmi jogot gyakorol. Kíváncsiak vagyunk, hogy a nagyhalmági szónoklat-hoz mit szól a kultuszminiszter?

— **A jótékonyág lobogói.** Lassankint átváltozik az egész város képe s a gyermeknapon valóságos ünnepi hangulat fog uralkodni. Nap-nap után szaporodnak segítő csapatok, kereskedők, művészek erősködnek, buzgólkodnak a siker érdekében. Tegnap óta a házak erkélyén pirosszegélyes kis lobogók hirdetik a gyermeknapot és figyelmeztetik a járó-kelőket kötelességeik teljesítésére. A házak falán pedig egy illusztrált plakát látható, mely rövid beszámolója az Országos Gyermekekvédő Ligának. Az Országos Gyermekekvédő Liga helyesen cselekedett, hogy beszámolóját a legszélesebb körökbe is így juttatta el, mert szükséges, hogy minél többen ismerjék a Liga humánus működését.

— **Nagy katonai szerencsétlenség.** A berlini katonai műszaki gyakorlóterén ma nagy szerencsétlenség történt. Egy utászszázad ma reggel aknátámadásokkal gyakorlatozott és mély aknákat ásott ki, amelyeket a gyakorlat után ismét be kellett földelni. Munka közben észrevette az egyik altiszt, hogy egy ilyen mély aknának az oldalala megcsuszamlott s a benne dolgozó katona nagy veszedelemben forog. Az altiszt beugrott a mély gödörbe, hogy a közlegénynek segítségére legyen s ugyanabban a pillanatban az akna fala beszakadt. A két katonát a vastag földréteg egészen betemette. A század legénysége ásókkal és csákányokkal rohant oda, de mire a két katonát kiszabadították, mind a ketten megfulladtak.

— **A vonat kerekai alá.** A délután folyamán a Székesfehérvárt—Nagykanizsa felé robogó gyorsvonat elé vetette magát egy éltebb koru férfi, kit a kerekai holtra gázoltak. Kiletét eddig nem sikerült megállapítani.

— **Botrányok Zola hamvai körül.** Párisban a „Ligue de la Patrie” tegnap tiltakozó népgyűlést tartott, amelyen sok ezer ember vett részt. A gyűlésen Barró, Rochefort és Lasiés hevesen támadták a kamarai többséget és a kormányt. A gyűlés által elfogadott határozati javaslat rokonérzését nyilvánítja Lannes de Montebello tábornagy családjának és kifogásolja a kamara határozatát Zola hamvainak a Panteonban való elhelyezését illetőleg. A gyűlés után a nacionalisták és rendőrök között összeütközés támadt, amelynek folyamán egy rendőrtisztet törrel a homlokán megsebesítettek. A nacionalista Action Francaise szövetség tiltakozó gyűlést tartott s a szónokok hevesen kikelték az ellen, hogy Zola hamvait a Pantheonba vigyék át. Schoileseu hangoztatta, hogy Montebello tultott a czélon, de a kormány is messze megy, ha nagyobb tisztességben részesíti Zolát, mint Scheurer-Kestnert. Turesneben április 5-én akarták teleplezni Zola szobrát s ugy volt, hogy Viviani miniszter fogja az emlékbeszédet tartani. Most azonban a miniszter értesítette a rendező-bizottságot, hogy nem mehet a teleplezésre s ezért a város bizonytalan időre elhalasztotta az ünnepet. Radikális körökben kinos feltűnést kelt a teleplezés elmaradása.

— **Farman balszerencséje.** Farman, a világhírű francia léghajóst tegnap szerencsétlenség érte, amely léghajóját teljesen tönkretette, de amely majdnem Farmannak életébe is került. Legutóbbi repülési kísérletei közben arra törekedett, hogy repülés közben minél kisebb kanyarulatokat tehessen a levegőben. Ezzel nyert már egy nagy fogadást egy lovassági tiszt ellen, aki lovon kísérte a repülőgépet és a kanyarodáskor nagyobb ivet irt le, mint a repülőgép. Az eddigi sikerek kissé vakmerővé tették Farman és amikor tegnap öt méter magasságban hirtelen kanyarodni akart, a gép majdnem merőlegesen a földre zuhant és pedig oly erővel, hogy belesüppedt az esőtől felázott földbe. A repülőgép elpusztult. Farman pedig, aki ülőhelyétől hat méternyire ellódult, orrán és homlokán szenvedett jelentékenyebb sérülést. Farman az Issy közelében levő gyakorlótér orvosi állomására vitték, ahol sebeit bekötözték. Az orvosok nem állapítottak meg nála belső sérülést. A repülőgép teljesen hasznavehetetlen lett.

— **A bécsi sakkverseny.** Az ötödik forduló lefolyásáról tudósítók a következőket jelenti:

A mai nap szenzációja Rubinstein veresége Marshall ellen. Schlechter, aki ma ugyan nem nyert, de nem is veszített, így továbbra is első helyen vezet, miután Maróczy szintén csak remist ért el. Ellenben szépen törtet előre a prágai Duras, aki ma ismét győzött. A részletes eredmény ez:

Marshall vezérgyalog megnyitása játéokban szépen győzött Rubinstein ellen.

Duras spanyol játéokban Swiderskit győzte le. Leonhardt szabálytalan játéokban nyert Mieses ellen.

Berger vezércselben könnyen nyert a magyar nevű bécsi Réti ellen.

Maróczy és dr. Perlis között az olasz játék a bécsi mester örökös sakkadása folytán a 29. lépésnél remisvel végződött.

Schlechter szintén csak remist ért el Spielmann ellen a vezérgyalogjátékokban.

Teichmann ma az ötödik remist csikarta ki Salve ellen négyes huszárijátékokban.

Süchting ugyancsak remist csinált a Tartakower elleni szicíliai játékokban.

Függőben maradt a Cohn és Johner, ugyszintén Alapin és Bardeleben közti játszma.

A verseny állása az ötödik forduló után: Schlechter 4½, Maróczy, Duras 4, dr. Perlis 3½, Rubinstein (1), Marshall, Spielmann, 3, Alapin (1), Berger, Teichmann 2½, Bardeleben (1), Leonhardt, Mieses, Salve, Tartakower 2, Süchting, Swiderski 1½, Cohn 1 (2), Johner ½, Réti 0.

A hétfői hatodik fordulón a következő párok mérkőznek:

Leonhardt—Süchting, Swiderski—Mieses, Spielmann—Duras, Salve—Schlechter, Réti—Teichmann, dr. Perlis—Berger, Rubinstein—Maróczy, Johner—Marshall, Alapin—Cohn, Bardeleben—Tartakower.

— **Nagy földrengések.** Az egész világ földrengéskészülékei, mint lapunk tegnapi számában közöltük, megmozdultak tegnap, jeléül annak, hogy a földalatti tűzvilág működésben van. Ma már megérkeztek a hírek a pusztító földrengésekről. A földindulás Mexikóban volt, ahol egyes helyeken nagy pusztítást okozott. Így a Guerrero mexikói államban lévő Lipatu várost a földrengés teljesen elpusztította. A városnak tizenötezer lakosa volt. Az erős lökések következtében a házak összeomlottak s a romok közt tűz támadt, úgy, hogy csakhamar a város egész területe egyetlen lángtenger lett, amelyből azok, akik életben maradtak, menekülni igyekeztek. Még eddig nem lehetett megállapítani, hogy a katasztrófának hány emberélet esett áldozatául. — A földrengést St. Thomas dányugatindiai városban is érezték, de ott kárt nem okozott. — Newyorkból táviratozzák: Saltlake Cityből jelentik, hogy az utahi egyetem szeizmografia éjjelkor heves földrengést jelzett, amely negyven percig tartott.

— **Egy francia hajó szabadulása.** A „Baleine” francia hajó személyzete kiszabadult a marokkói kalózok kezei közül. A legénység Mountmorres lord élelmességének köszönheti szabadságát, aki a francziák megszabadítása czéljából yachtjával Cap-Jubiba hajózott és ott a marokkóiakkal tárgyalásokba bocsájtkozott a fogoly francziák szabadonbocsátása érdekében. A marokkóiak 50 ezer font sterling váltásdíj fejében hajlandók is lettek volna a foglyokat szabadonbocsátani. A lord elfogadta az ajánlatot és két marokkói főnemes meghívott yachtjára a pénz átvétele czéljából. A két főnemes gyantlanul meg is jelent a yacht fedélzetén, ahol a lord kijelentette nekik, hogy foglyok és tuszul tartja őket mindaddig, míg a francziáknak nem adják vissza szabadságukat. Ez gyorsan meg is történt és a „Baleine” legénységét még aznap elszállították Kasbahba, ahol biztonságban lehettek addig, míg a „Caffard” nevű francia hadihajó megérkezett, hogy fölvegye őket. A megszabadult foglyok kijelentették, hogy fogságuk első napjaiban a marokkóiak igen kegyetlenül bántak velük. A „Caffard” most utban van velük Toulon felé.

— **Jósika Miklós mint jövendőmondó.** Érdekes reminiscenzciát közöl a „Berl. Lokalanzeiger” báró Jósika Miklósról, a nagy magyar regényíróról. Báró Jósika Miklós volt az első, aki megjövendölte, hogy Bismarck, amikor még a nevé is alig ösmerték, egykor világhírű ember lesz. Az idézett berlini lap közleménye így szól:

Báró Jósika Miklósról, a nagy magyar íróról, akinek nagy szellemét és sokoldalú tudását Thiers, Decazes és Guizot is megcsodálták, olvassuk néhai báró Welden német tábornagy emlékirataiban a következő érdekes epizód: 1850 őszén Jósika levélileg értesítette Weldent, hogy visszatért karlsbadi fürdőzéséről. Welden sietett fölkeresni Jósikát, akihez bizalmas baráti viszony fűzte és megkérdezte tőle, hogy van megelégedve a karlsbadi kúrával. Jósika az ő szokott heves modorában így válaszolt barátja kérdésére:

— Ugyan hagyjatok békében a ti kurátokkal. Annyi azonban bizonyos, hogy még sem utaztam hiába Karlsbadba. Olyan emberrel találkoztam ott, akinek szellemi jelentőségéhez, tisztá és éles felfogásához és energiájához hasonlót még alig találtam. Ti engem mindig az erély non plus ultrájának neveztek, de mondhatom, hogy ebben a poroszban, akit Bismarcknak hívnak, mesteremre akadtam. Ma ugyan még ugyszólván senki és semmi, amolyan követségi tanácsos, vagy titkos tanácsos, de majd meglátjátok, hogy nem telik bele sok idő és ez az ember a hatalom legmagasabb lépcsőjére fog felkapaszkodni hazájában és hirtelen be fogja tölni az egész világot.

— **Rejtélyes öngyilkosság.** Csorba Jenő harmincz éves fiatalember a csalányosi buczkánál mérget ivott és azután halántékon lőtte magát. Az öngyilkos fia volt Csorba Károly nyug. kecskeméti bírónak. Tettének oka ismeretlen.

— **A tifusz.** Tegnap három beteget vittek be a Szent Gellért-kórházba: Plaska Zsuzsanna 22 éves cselédet a VIII. ker. Csokonay-utca 10. számú házból, Szedlacssek Ludmilla 14 éves könyvnyomdai munkásnőt, Takács Róza 6 éves dajkaságba adott gyermeket az Üllői-ut 86. számú házból, akit ma egy hete a pestmegyei Sápáról hoztak Budapestre. A Szent Gellért-kórházban 23 férfit és 47 nőt ápolnak. Megfigyelés alatt van 23 férfi és 17 nő. Meghalt két férfi beteg.

— **Japán tudós a képviselőházban.** Érdekes vendége volt ma délelőtt a képviselőháznak. Dr. H. E. Kanasugi japán gégeorvos, a tokiói orvosegyesület elnöke és az orvosi akadémia professzora, látogatott el a parlamentbe Sággy Gyula orsz. képviselő kauluzolásával. Az illusztris vendéget Sággy Gyula bemutatta dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknek és gróf Apponyi Albert kultuszminiszternek is, akik hosszabb ideig igen szívélyes beszélgetést folytattak vele. A beszélgetés folyamán dr. Kanasugi a leghízelgőbben nyilatkozott úgy a fővárosról, mint a magyar tudományos viszonyokról, amelyeket már huzamosabb ideje tanulmányoz. A japán tudós ezután Sággy kíséretében megtekintette az országházat.

— **Az abruzzói hercegről.** Az abruzzói herceg tegnap Londonba érkezett s azonnal folytatta utját Róma felé. A „Luzitánia“ gőzről való leszállása után azt mondta a „Daily Mail“ tudósítójának, hogy Elkins Katalinnal jegyet váltott s hogy már néhány hét múlva lesz az esküvőjük. A herceg a tengeren naponkint kapott Washingtonból dróttalan táviratot.

— **László Imre halála.** László Imre, volt főhadnagy halála alkalmából néhány lap azt írta, hogy László Imre, mint földönfutó, a legnagyobb nyomorban halt meg azért, mert úgy Kossuth Ferencz, aki állítólag rokonságban is áll a László-családdal, mint a többi miniszterek teljesen elzárkóztak minden kérése elől. Utána járva a dolognak, illetékes helyről nyert értesülés alapján a való tényállást a következőkben állapítjuk meg: László Imre volt főhadnagy, mint a kereskedelemügyi miniszterium alkalmazottja halt meg, aki betegsége egész tartama alatt rendes fizetésén kívül állandó külön segélyezésben is részesült. A Kossuth-családdal való rokonságáról terjesztett hírek nélkülöznek minden alapot.

— **Vámfalú községe ég.** Nagy tűzvész híre érkezik Vámfalú községből. Az egész község lángokban áll. A községi előljáróság sürgönyileg kérte a megyeszékhely polgármesterét, hogy tűzoltóságot küldjön a tűz eloltására, mert nem bírnak a pusztulással fenyegető elemmel. A polgármester rendelkezése a tűzoltóság különvonattal ment a helyszínére. Eddig negyven épület hamvadt el. Növeli a veszélyt, hogy nagy szél van. A tüzet ezideig nem sikerült lokalizálni.

— **Költői virágjátékok Pozsonyban.** Érdekes és figyelemreméltó kezdeményezésbe fogott Komlóssy Ferencz prelátnak, pozsonyi prépost, volt országgyűlési képviselő. Felbuzdulva azon a magas irodalmi szinten álló szép eredményen, amelylyel az Árpád-házi Szent Erzsébet emlékére Kölnben a múlt évben rendezett költői verseny (virágjáték) lefolyt, elkötelezte, hogy hasonló versenyeket rendez Szent Erzsébet szülővárosában, Pozsonyban. Pozsony összes vezető tényezői nagy készséggel karolták fel az eszmét és az első magyar virágjáték már az idén, pünkösd hétfőjén, június 8-án lesz Pozsonyban, gróf Lónyay Elemérné Stefánia királyi herceggasszonynak mint virágkirálynőnek jelenlétében.

— **Kitört rajta a veszettség.** Borzalmas eset történt tegnap Temesvárott. A megrendítő eset áldozata egy Joannovits György nevű harminczhárom éves kövezőmester, akin tegnap kitört a legborzasztóbb betegség, a veszettség. A szerencsétlen embert még a múlt évben megmarta egy veszett kutya. Még aznap felszállították a budapesti Pasteur-intézetbe, ahonnan több napi kezelés után elbocsátották. Azóta soha, semmiféle jele sem mutatkozott rajta az irtózatosságnak. Tegnap délelőtt aztán hirtelen kitört rajta a dühöngés. A konyhában egy kést vett magához, kiszaladt az udvarra és mellbe szurta magát. A szenvedett vérvesztés folytán egy kissé nyugodtabb lett és akkor a mentők a közpórházba szállították. Itt azonban olyan óriási mértékben tört ki rajta a veszettség, hogy csaknagynehezen tudta három markos ápoló megfékezni. A kórházban egy külön cellában helyezték el, ahol most irtózatosságnak között haldoklik.

— **Megszökött grófi önkéntes.** A Pardubitzban állomásozó lovasezredben szolgáló gróf Dobrenski egy éves önkéntes néhány nap előtt eltűnt és nyomavevett. A fiatal gróftot valami szolgálati mulasztás miatt 15 napi szobafogságra ítélte parancsnoka s valószínűleg ezért szökött meg. Állítólag Svájc felé vette útját, sőt nem lehetetlen, hogy öngyilkosságot követett le.

— **Nasi felebbezése.** A római semmitőszék ma Nasinak az állami törvényszék ítélete ellen beadott felebbezését tárgyalta. A főállamügyész a felebbezés elutasítása mellett foglalt állást. A semmitőszék döntését néhány nap múlva teszik közvé. A Tribuna jelentése szerint a semmitőszék egyhangulag elutasította Nasi felebbezését.

— **A pénzeslevélhordók fosztogatója.** Az utóbbi időkben többször megtörtént, hogy egy uriasan öltözött férfi egyik-másik pénzeslevélhordót megszólított, s igen udvarias hangon arra kérte őket, hogy ezer koronát váltsanak. A pénzeslevélhordók a legtöbb esetben eleget tettek a kérésnek, s fölváltották a bankjegyet. A mikor az ismeretlen átvette a pénzt, megjegyezte, hogy a fölváltott bankjegy egyik sarka le van tépve, vajon nem lesz-e az baj? A pénzeslevélhordók erre rendszerint visszakérték pénzüket, amit az ismeretlen nyomban vissza is adott. Mindez igen gyorsan történt. A levélhordók a visszakapott pénzt olvasatlanul tették el, s csak később vették észre, hogy a váltásnál egy-két bankó eltűnt. Így jártak meg Kovács Ferencz, Kalmár Károly és Róth Sándor pénzeslevélhordók. Tegnap lépre került a szélhámos. A Szabadságtéren Gulyás István postaszolgát kérte meg egy ezerkoronás bankjegy fölváltására. Gulyás föl is váltotta, de amikor visszakapta az aprópénzt, újra megolvasta, s akkor rájött, hogy két darab százkoronás bankjeggyel kevesebbet kapott vissza. Lármát csapott, mire odajött a közeli rendőr. A szélhámost megmozdították és megtalálták nála a két hiányzó százkoronás bankjegyet. Bekísérték a főkapitányságra. Ott kiderült, hogy Rosenberg Vilmos rovottmultu pinczér a levélhordók fosztogatója. A rendőrség letartóztatta.

— **Hítvesgyilkosság gyanúja alatt.** A baseli rendőrség rendkívüli erélylyel folytat vizsgálatot egy gyilkossági ügyben, mely már a szereplő egyéniségek révén is szenzációs. Egy fogadóban holtan találtak egy asszonyt, akiről kiderült, hogy egy porosz vezérőrnagy neje. A holttest nyaka át volt vágva. A férj, szolgálaton kívül álló tábornok, akinek a nevét a rendőrség eltitkolja, azt állítja, hogy felesége öngyilkos lett. A házaspár éppen Montenéből utazott haza felé Poroszországba. A tábornok ellen olyan súlyos gyanu merült fel, hogy letartóztatták.

— **Ittas emberek a gépkocsin.** Nagy automobilszerencsétlenség híre érkezik Párisból, mely szerencsétlenséget valószínűleg az ittaság okozta. Tegnap este Deron automobilgépész egy kocsmában két katonának azt az ajánlatot tette, hogy elviszi őket haza. Mind a hárman kissé ittasak voltak, amikor az automobilba szálltak. Derron nagyon gyorsan hajtotta s a Porte Halicnál nekiment egy lámpaoszlopnak. Az automobil utasai kirepültek a gépkocsiból. A két katona azonnal meghalt, Derron pedig halálos sérüléseket szenvedett.

— **Házasságok.** Fényes esküvő volt ma délelőtt a budai várkapólnában. Schödl Maryt, Schödl Frigyesnek, az Osztrák-Magyar Bank felügyelőjének leányát vette nőül Zámory Imre cs. és kir. vadász-főhadnagy. Az esketési szertartást Jedlicska Pál nagyszombati érseki helynök, pápai prelátnak, a menyasszony nagybátyja végezte.

— **Bárczy Dezső eljegyezte Major Gizit** Budapestben. Nagysarlai Sallay Géza eljegyezte Vasváry Edithet Budapestben.

— **Fodor Ferencz veszprémi könyvkereskedő és nyomdatulajdonos** holnap tartja eljegyzését Veszprémben Neumann Hedviggel, Neumann Lajos veszprémi kereskedő leányával.

— **Paskusz Miksa igazgató eljegyezte Magyar Gréte** kisasszonyt Budapestben.

— **Találkozó.** Felkérem mindazon iskolatársaimat, kik velem a szentesi m. kir. főgimnáziumban 1900. június 15—16-án érettségi vizsgálatot tettek, hogy a találkozó érdekében, mely ez év május hó 1-én lesz, pontos címüket velem rövid idő alatt tudassák. Szentes, 1908. márczius hó 28. Deutsch Béla, vasuti vendéglős.

— **Késelő zsebmetsző.** Miklós István préselegéd ma este félnyolcz órakor a Váci-ut 129. számú ház előtti villamos állomásnál várta a villamos kocsit. Mikor a kocsi közeledett, a nagy tolongásban két ember közrefogta és harmincz koronát tartalmazó pénztárcáját ellopta. A zsebtolvajok futásnak eredtek, de Miklós az egyiket utolérte és dulakodni kezdett vele, mire az karjába szurt. A zsebmetszők ezután elmenekültek. A rendőrség nyomozza őket. Miklós sérülése könnyű természetű.

— **Lopás a vonaton.** Löwi Adolf kereskedő a minap Besztercebányáról Budapestre utazott. Éjszaka volt s Löwi lefeküdt aludni. Egyszerre arra ébredt fel, hogy valaki a zsebében motoszkál. Nyomban észrevette, hogy az arany órája és láncza eltűnt. A kereskedő lármát csapott, mire a lopással gyanúsított embert elfogták. Az illető felháborodva tiltakozott a gyanúsítás ellen. Nyomban igazolta is magát egy másodosztályú bérletjeggyel, amely Fáy Ferencz Béla és Spitzer József névre volt kiállítva. A tiltakozás dacára is átadták az isaszegi csendőrségnek. A csendőrök a lakanyájukba vitték az elfogott embert, akinek az egyik lába hiányzott s műlábát hordott. Közben a biczegő tolvaj valahogyan megszökött a csendőrlaktanyából. A szökésről a csendőrség értesítette a budapesti főkapitányságot, ahonnan detektívek mentek ki és az isaszegi erdők körül elfogták a tolvajt. Bevitték a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy a tolvaj Fábrián Dezső hétszer büntetett zsebtolvaj, aki februárban szabadult két évi fegyházbüntetéséből. Letartóztatták.

— **Légberöpiült puskaporgyár.** Poudrierie de Vongesből jelentik, hogy az ott lévő állami puskaporgyár robbanás következtében a levegőbe röpiült. Eddig egy holttestet húztak ki a romok alól.

— **Öngyilkos nyomdász.** Ma este hét órakor Bilcsék Ferencz nyomdász a Szabadságtéren, az Osztrák-Magyar Bank palotája előtt mellbe lötte magát. A mentők életveszélyes sebével a Rókus-kórházba vitték.

— **Nagy tűzvész.** Kulpinban egy nagyterjedelmű nemesi birtok kastélyostól együtt kigyuladt és a gazdasági házak is földig égtek. Kétszáz marha oda-vesztett. Minden jel arra vall, hogy a pusztulást gyújtogatás okozta.

— **Kétszáz ember a vesziőhely előtt.** A sötét borzalmak és megrázó iszonyatok országából, Oroszországból megint vérfagyasztó hír érkezik. Jekaterinburgban három héttel ezelőtt a forradalmi mozgalmakban való részvételért 200 városi polgárt ítélte halálra a rögtönítélő bíróság. A kétségbeesett anyák és hitvesek táviratban kérték meg a czárnét, hogy családfentartóik számára kegyelmet eszközöljön ki. Két hete múlt már, hogy a közel 300 aláírással ellátott táviratot elküldték, de válasz mindmáig nem érkezett. Valószínű, hogy már a jövő héten mind a kétszáz elítélten végrehajtják a halálos ítéletet.

— **Szolgálatot vélnünk teljesíteni** olvasóinknak, ha szívesen tesszük, hogy minden vízmérőtulajdonosnak fontos érdeke, hogy a vízfogyasztás kellőképpen ellenőriztessék, mert, amilyen lényegtelennek is látszik első pillanatra, épp oly fontossággal bír, hogy védekezzünk a víztulofogyasztás ellen. E szempontból különös figyelembe ajánljuk a Budapesti Vízmérő Betéti Társaságot, (Budapest, I. Bors-utca 14.) mely Kuncz F. mérnök szakszereji vezetése mellett saját gyártelepén, külön vízfogyasztási ellenőrzési osztályt létesített, mely minden e téren felmerülő igényeknek a legnagyobb megelégedésre tesz eleget.

— **Folies Caprice.** Pénteken este megint akkora kacagás rengette meg a Révay-utcai nagyhirnevi mulatóhely falait, mint talán még sohasem. Ez pedig nagy szó, mert hiszen éppen arról nevezetes a Folies Caprice, hogy szinpadán előadásra kerülő darabjai úgy tartalom, mint összejáték tekintetében a lehető legmagasabb színvonalon állanak. A pénteken első ízben színre került német nyelvű ujdonság címe „Das Kind von heute.“ A darab maró gunynyal tárgyalja azt a feminisztikus törekvést, hogy a gyermekek felvilágosíttassanak és humoros jelenetekben mutatja be a ferde irányzat következményeit. A főszerepet, egy Alfréd nevű kis gimnazista-gyereket természetesen Rott Sándor játssza. Hogy hogyan? azt elmondani nem lehet, tehát meg kell nézni. Türk Berta a felvilágosítás hálátlan feladatát végző nevelő nő szerepében ismét elsőrendű alakítást nyújt. Trebitsch, Werner, Pfeifer, Sándor, Várdaffy, Zöldy, Novák, Schindlerné, az ifjabb Türk és Berencz Valéria, egytől-egyig fényesen oldják meg feladataikat. Külön dicséret illeti Weissné asszonyt, a Folies Caprice jeles komikáját, aki a feminisztikus törekvést udvari tanácsosnét remekül rajzolja meg. Hogy az új darab nagyszámú, zsúfolt házat fog vonzani, az több, mint bizonyos.

— **Rendőri hírek.** Főlismerő öngyilkos: Az éjszaka az Aréna-uton lévő Pálmaliget-szállóban agyonlőtte magát egy fiatal ember. A rendőrség ma

megállapította, hogy az életunt Horvát Viktor harmincz éves nagykanizsai magánhivatalnok. A szerencsétlen ember azért ölte meg magát, mert attól félt, hogy megőrül. — Halálos baleset: Takács János olajozó munkás ma reggel az upesti pamutgyárban egy csapágyat akart megolajozni, mely négy méter magasságban volt. Létrán ment föl, de oly közel talált jutni az egyik géphez, hogy az elkapta s a szó szoros értelmében darabokra tépte. A rendőrség megindította a nyomozást annak a megállapítására, nem terhel-e mást felelősség. Takács János holttestét az upesti halottaskamrába vitték.

— **Halálozások.** Holzwarth Ferencz, a Központi váltó-üzlet részvénytársaság nyug. vezérigazgatója, életének 65-ik évében meghalt.

Csonth Rezsóné, szül. Barnay Szeréna, életének 42-ik évében elhunyt.

Kuhn Ernő titkár, az Osztrák-Magyar Bank igazgatóságának tagja és tőzsdei képviselője, hosszú és súlyos betegség után ma Bécsben meghalt.

— A „Buzlái Phönix Ásványvíz“ már a rómaiak idejében világhírű volt páratlan gyógyhatásáról és üdítő izéről. Most Muschong Jakab, a buzlái újrinduló tulajdonosa kiváló szakértelemmel és a legnagyobb áldozatkészséggel fogott hozzá, hogy a csodás gyógyhatású víz használatát mindenkinek lehetővé tegye. A Buzlái Phönix Ásványvíznek kitűnő hatású vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővénypálya károsításánál, a légutak és kiválasztószervek hurutos bántalmainál a legnevesebb orvostanárak elismerték. Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdús tartalma a legkiválóbb asztali vízzé teszi. Járványos betegségek ellen a legbiztosabb óvszer.

— **x Gyorsírási és könyvviteli tanfolyamok.** A „Stenográfia“ országos Gabelberger gyorsíró- és gépirőiskolában április elején nagyon kedvezményes gyorsírási, gépirási s kereskedelmi szaktanfolyamok kezdődnek. Az egyes tanfolyamok okleveles gyorsírótanárok, a kereskedelmi szaktanfolyamok pedig kereskedelmi iskolai rendes tanárok vezetése alatt állanak. Egy-egy tanfolyam három hónapig tart, mely idő alatt az intézet növendékei tökéletesen elsajátítják a magyar vagy német gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, kereskedelmi számtant, levelezést és fogalmazást. Különös gondot fordít az intézet a német gyorsírási tanítására is. Az április elején kezdődő tanfolyamokra egész napon át lehet jelentkezni az intézet helyiségében: Váci-körút 33.

— **x AMenetjegyiroda 73. és 74-ik társasutazása.** Az Idegenforgalmi Vállalat az olaszországi és konstantinápolyi kirándulásra az összes előintézkedéseket megtette. E vállalat, amely a külföldön is régi és előkelő összeköttetésekkel rendelkezik, utasainak módot nyújt arra, hogy Rómában a szent atya áldásában részesülhessenek. Konstantinápolyban pedig olyan nevezetességeket is megtekinthessenek, amelyek rendszerint más turistáknak hozzáférhetetlenek. Ezen utazásokra csak korlátozott számban fogadhatók el jelentkezők, minél fogva ajánlatos, hogy a részvételt szándékozók bejelentésüket mielőbb tegyék meg. Részletes prospektust készséggel küld az Idegenforgalmi és Utazási Vállalat R. T. (a Magyar Kir. Államvasutak Menetjegyirodája) Budapest, Vigadó-tér 1.

— **x Röntgen-sugarakkal** a modern orvosi tudományban számos betegségnél kedvező hatást lehet elérni. Így fehérvérűség (lankaemia), Basedow-féle betegség, a dőlőmirigy (prostata) túltengése és bármely okból nem operálható rák vagy más rosszindulatú daganat esetében bevált a Röntgenezés. Ezenkívül szőrtelenítés céljából (nőknél szakál vagy hajszál eltávolítása), makacs bőrbajoknál, hajhullás, vagy kopaszságnál és bőrvizketegnél is jó eredménnyel kerülnek a Röntgen-sugarak alkalmazásba dr. Hönnig Izó elektrotherapiai intézetében (Károly-körút 24.).

— **x Fodor-féle vívóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

— **x Zászlók, czimerek** minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

— **x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

— **x Gichner János** (Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.) paplan-, vas- és rézbutorgyáros, kinél a legértékesebb és legszebb hazai gyártmányú árucikkek oly olcsó áron kaphatók, hogy azokat bárki is beszerezheti. Megkapta a legújabb árjegyzékét?

— **x Az előkelő világ** kiváló szeretettel keresi fel a Michelstaedter utóda Váci-utca 3. szám alatti cipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpba bevésve vannak és így tulkövetelés nem létezik.

Öngyilkos nővérek.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 28.

Borzasztó módon vetett véget életének két fiatal cselédeány. Nővérek voltak s a negyedik emeletről vetették le magukat az udvarra, hogy küzdelmes, nehéz életüket befejezzék. Az egyik, Biró Márianné, született Karácsony Berta huszonegy éves özvegyasszony, holtan terült el az udvar kövezetén. Huga, a tizenhat éves Karácsony Gizella ruhája fenakadt a harmadik emelet korlátján és a zárja kisetők még élve mentettek meg.

Öngyilkosságuk oka nem a megszokott sablon. Nem szerelmi bánat, vagy csalódás kergette őket a halálba, hanem az Élet. Még ezelőtt egy felesztendővel jó módban, gond nélkül éltek. Szüleik meghaltak. Karácsony Berta férje, aki bányafelügyelő volt, szintén nemsokára követte őket a halálba. A két fiatal teremtés feljött Budapestre megélhetést keresni. Végzetük Schulhof Leó kávé-ügynökhöz vezette őket. Schulhof Leó a Damjanich-utca harminczhatodik szám alatt lakik és a lakók szerint felesége kegyetlen asszony, aki a cselédeivel durván, rosszul bánik. Ezt nem bírták ki a testvérek. Ez elől menekültek a halálba.

A megrendítő kettős öngyilkosság részletei a következők:

A Damjanich-utca harminczhatodik számú házában lakóit az elmúlt éjszaka rémséges segélykiáltás verte fel. Felriadt az egész ház s a házmester, Hau Gyula és Barta Lajos szerelő ijedten rohantak végig az udvaron. A sötét kertbe értek s a segélykiáltások a magasból folyton erősebben hangzottak. A lépcső és az udvar között, a kövezeten megbotlott a házmester egy puha tömegbe. Odavilágított a lámpásával, először nem ismerte fel, Karácsony Berta mindenleány volt, aki véresen, összezuva hevert az udvaron. Még élt egy csöppet, jajgatott nagyon gyenge hangon, mire a házmester lehajolt hozzá, hogy megnézze, vajjon kicsoda, már nem is élt. Fekete, egyszerű gyászruha volt rajta, a haja kibontva s a kezében görcsösen fehér papírlapot szorongatott. Ezalatt a magasból folyton sürögősebb és kétségbeesettebb kiáltások hallatszottak. Felsiettek a harmadik emeletre, hogy megmentésük a másik Karácsony lányt, aki a ruhájánál és lábánál fogva lógott a harmadik emelet korlátján. Ugrás közben fentakadt s a házmester csak életveszélyes igyekezettel ránthatta vissza a mélységből. Karácsony Gizella haja is ki volt bontva, rajta is fekete gyászruha volt. Esméletlen állapotban volt, mikor veszedelmes helyzetéből megmentették. Csak a házmesteri lakásban tért magához.

A kettős öngyilkosságról azonnal értesítették a rendőrséget és a megmenekült leányt nagy igyekezettel életre hozták. Amint kinyitotta a szemét, mindjárt a testvére felől érdeklődött, majd pedig elmondta, hogy Schulhofné miatt akartak közösen meghalni, mert az asszony gyötörte, kínozta őket, azonkívül szabadulni sem tudtak tőle, rájuk zárta az ajtót és agyonütéssel fenyegette, ha meg merészelnének szökni. Állandóan úgy beszélt Schulhofnéról, hogy az „átkozott asszony“. Megérkeztek a rendőrség emberei is, konstatálták, hogy Karácsony Berta szörnyet halt, kezében a következő levelet találták:

Ezen szerencsétlen halálunk avégett történt, hogy a helyünk nagyon rossz volt és minden hónapban nem akarunk más helyre menni!

Karácsony Giza elmondta a rendőrségnek, hogy pár óra előtt határozta el a halált, mert ők nem hitték volna, hogy cselédsorba kerülnek és Schulhof Leóné kergette őket a halálba.

Schulhofné, a lakók állítása szerint nagyon híres asszony a Damjanich-utczában. Ismeri mindenki és tudják róla, hogy nem a legjobban bánik cselédeivel. A Damjanich-utca harminczadik számú házból is

azért kellett hirtelen elköltöznie, mert egy német bonnet, akit Bécsből hozatott megvert és azután bér, és ruha nélkül kutasztott az utcára. Állandóan volt pöre, vagy tárgyalása a kerületi kapitányságokon. Megvert és munkakönyv nélkül elbocsátott cselédek jelentették fel mindig. A lakók nagyon el vannak Schulhofék ellen keseredve.

A rendőrség a megejtett vizsgálat során megállapította, hogy a két nővér hisztérikus volt. Schulhofék állítása szerint a két testvér azért lett öngyilkos, mert megbízhatatlanság miatt felmondták nekik.

Karácsony Berta holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Schulhofné ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

Education Bill.

Budapest, márczius 28.

Ez a latin eredetű, de francia közvetítésével elangolosodott két szó évek óta oly sűrűn hangzik fel az angol parlamenti vitákban és a meetingeken, s oly gyakran látható a lapokban egy-egy cikk élén, hogy mindenféle közismertté lett.

A múlt hó 24-én Mc Kenna által az angol alsóházban benyújtott és jelenleg bizottsági tárgyalás alatt lévő javaslat kettős vezéreszméje: az egységes állami felügyelet kiterjesztése minden iskolára és a liberalizmus érvényesítése a vallás tanításban.

Szembeszökő az olasz és angol tanügyi reformtevékenység találkozására nemcsak az elvekben, de az időben is.

A jelenlegi Bill tulajdonképpen csak módosítása azon javaslatnak, melyet Birrel közoktatásiügyi miniszter terjesztett 1906. őszén a House of Commons elé, de amelyet a lordok háza nem fogadott el. Ekkor tervbe vette a Campbell-Bannermann-kormány a felsőbb megrendszabályozását; majd pedig rendeleti uton akarta a Billt életbeléptetni. De tartva a bekövetkező ellenzéki zavaroktól, inkább a várakozás politikájához folyamodott.

Amily energiával és kitartással törekszik az angol kormány most a közoktatás föllendítésére, épp oly lanyhán érdeklődött régebben e nagyszabású ügy iránt. 1838-ban ad az angol kormány először némi segélyt azon iskoláknak, melyek hajlandók az állami felügyeletnek alávetni magukat, de 1854-ben még csak 326.436 fontra rug ez az összeg. Az iskolák legnagyobb része az anglikán egyház és a „szabad felekezetek“ kezén van, 1869-ben még a lakosságnak csak 2/3-e részesül valamelyes oktatásban. S noha 1870-ben, 1895-ben és 1902-ben újabb törvények hoztak a közoktatásügy rendezésére, mégis az a szinte hihetetlen állapot áll fenn manapság is, hogy 165.000 főnyi elemi iskolai tanszemélyzetből (melyeknek 77 százaléka nő s csak 23 százaléka férfi), a megkívánt bizonyítványt csak 47% rendelkezik, de ebből is csak 25 százalék nyert kiképzést; a fennmaradó 53 %-ból 26% fél képesítéssel bír, amennyiben a gyakorlati tanításból vizsgát állott ki, a többi 27 % pedig csak a tanfelügyelők jóváhagyása alapján tanít és legfőképpen egészségi bizonyítvány nélkül rendelkezik.

Látható ebből, hogy képzettség tekintetében az angol elemi tanszemélyzet messze elmarad a magyar tanítószázad mögött. A mostani Bill foglalkozik is a tanítóképzés rendszerével; új képző-intézetek fölállítását helyezi kilátásba, a régiéket nivóját magasabbra emeli s valamennyi mellé gyakorló-iskolát állít.

Nagy hátrányára volt a népoktatásnak, hogy a tanító idejének egy tekintélyes részét a hitván tanítására és különféle egyházi teendő elvégzésére volt kénytelen fordítani. A tanító a paptól függő, megalázó helyzetben volt. A Bill függetleníti a tanítót és fölmenti a vallás tanítása alól.

De ez az intézkedés, valamint az egész Bill csak a tulajdonképeni Angliára vonatkozik. Skóciának külön oktatási rendszere van, Írországnak szintén megvan a sajátja, Angolországban és Walesben egységes az elemi oktatása, de már a közép- és felső-iskolái különböző rendszereik. Azonban csak az egységes parlament eszközölhet változtatásokat bármely országrész tanügyében is, valaminthogy a birodalmi kincstárból kerül ki ezen egyes szervezet föntartására szükséges költségek egy tetemes részé-

A különböző országok autonómiáját nem csorbítja a Bill, sőt Wales önkormányzatát kibővíteni szándékozik, amennyiben javasolja egy külön walesi iskolai hatóság létesítését, mely felügyelne azon országoknak egész oktatásügyére.

1902. óta most harmadikban foglalkozik az angol törvényhozás tanügyi reformokkal. Már ez a körülmény maga is mutatja, hogy az angol közvélemény néhány év alatt mennyire átalakult, mert a brit parlament csak akkor elegendik tanügyi dolgokba, ha a közszellem kényszeríti rá. Az angol közönségnek a tanügy iránti élénkebb érdeklődése egy évtizedre vezethető vissza.

A helyes testi nevelés iránt felébredt vágy, a külföldi példák tanulmányozása, az ipar és kereskedelem terén élénkebb szellemi életnek szükségérte ösztönözte a nemzetet, hogy komolyabban foglalkozzék az oktatás ügyével. A jól szervezett munkásosztály megalakulása és a városi életben kiforrta egyenlőség eszméje következtében lassankint elvesztette lételemét az a régi kétfős nevelési és oktatási rendszer, mely egyrészt a jómódu, másrészt a szegényebb néposztály számára állott fenn. Köztudomású dolog, hogy a Labour-party (munkáspárt) újabb hatalom Angliában és új erő a tanügyi reformok szolgálatában. Aki csak jelen volt a Labour-party egy meetingjén, az mind meglepetéssel tapasztalhatta, mily energikusan követelik ott az elemi oktatás javítását.

Pedagógiai tekintetben az egész angol közvélemény kívánja az osztályokban a tanulók létszámának lecsökkentését, a középiskolák színvonalának emelését és kielégítő felszerelését, a tanítóképzők szaporítását, a kézimunka intenzívebb tanítását, egészségi szabályok tanítását, gyakori orvosi vizsgálatokat az iskolában, szaktanfolyamokat iparostanonczok számára, tudományos kutatások számára rendszeres támogatást követelnek az egyetemeken és másutt. Mindezen kívánások fölmerültek a legutóbbi időben nálunk is, és legnagyobb részben kielégítést is nyertek, főképp a fővárosban. Az angol kormány szintén hajlandó e kívánásoknak helyt adni.

De minden népréteg, beleértve azt is, melyből a tanítók legnagyobb része kerül ki, közvetíti a lelkiismereti szabadságot, vagyis a felekezeti megszorítások elől való függetlenítést, továbbá az összes iskoláknak állami ellenőrzés alá helyezését.

A Balfour-Act 1902-ben nevezetes újítást hozott be az iskolák adminisztrációjába: a grófsági (megyei) és a városi tanácsokra bizza az iskolák fölötti felügyeletet. Ekkor az iskolák két főcsoportba tartoztak: 1. a helyi hatóságok által fenntartott iskolák, 2. felekezeti és magániskolák (voluntary schools). Utóbbiakhoz a fenntartó adja és gondozza az épületet, ő nevezi ki és bocsátja el a tanítókat, de a helyi hatóságok beleegyezésével. Az állam segítyezi ezen iskolákat, de a költségek azon részét, melyet az állam nem fedez, a községek fizetik. Ez utóbbi intézkedés sok polgár vallási érzését érintette s azért megalakult a passzív rezisztencia ligája. Tagjai megtagadták az iskolai adó azon részének fizetését, melyet a felekezeti iskolákra fordítottak. Három év alatt 40.000-nél többre szaporodott az adómegtagadások esete. A Labour-party követelte az iskolák szekularizációját, míg az anglikánok amiatt panaszkodtak, hogy érvényben maradt 1870-ből az ugynevezett Cowper-Templer klauzula, mely szerint a községi iskolai hatóság nem volt köteles semmiféle vallásnevelésről gondoskodni.

Igy a Balfour Act, ámbár sok tekintetben előbbrevítte a tanügyet (az államsegélyt 16 millióról 20 millióra emelte), még sem volt alkalmas annak végleges rendezésére.

A liberális Campbell-Bannerman-minisztérium részéről 1906-ban Birrel közoktatásügyi miniszter nyújtotta be az új Billt, mely főleg a vallásnevelés szabályozásával foglalkozik. E szerint csak helyi hatóságok iskolai részesülhetnek támogatásban a polgárok által fedezett taksából. A felekezeti és magániskolák átadatnak a helyi hatóságoknak. Az átvett iskolák két kategóriába oszthatók: 1. amelyek a kormány részéről a vallásnevelés céljára rendszeres támogatásban részesülnek, 2. amelyek nagyobb mérvű támogatást fognak kapni. Utóbbiakban taníthatja a vallást a rendes tanító, a helyi hatóság megbízásából, ha ezt a szülők $\frac{1}{2}$ -e kívánja, de az erre

fordított költségek a kormányt terhelik. Ez a kedvezmény visszavonható és újra megadható, a helyi hatóságok véleménye szerint. Ez a negyedik paragrafus, mely valóságos vita-vihart támasztott. A katolikusok attól tartottak, hogy lehetetlen lesz katolikus tanítót alkalmazni az iskolákban, ahol a helyi hatóságok többsége nem katolikus. Mások hangoztatták, hogy a községi választások vallási visszavonásra fognak alkalmat szolgáltatni.

Az első csoportba tartozó átvett iskolákban hetenkint kétszer lehet tanítani a vallást, de a rendes tanítási lezckéken kívül és nem a rendes tanító által.

Mivel az állam 1833. és 1881. között mintegy 1,766.854 font sterling értékű adományokat tett épületek alakjában a felekezeti és magániskoláknak, jogot formál az állam ezen iskoláknak mintegy 20-ad részére. A kormánytámogatást egy millió fonttal emeli a Bill.

Mint főntebb említettem, a lordok háza nem fogadta el ezt a javaslatot. Birrel távozott és most Mc Kenna nyújtotta be a Billt csekély módosítással. E szerint a felekezeti és magániskolák kis községekben felajánlhatják iskolájukat a helyi hatóságnak vagy 1. a Cowper-Temple alapján, azaz vallásnevelés nélkül, vagy 2. azzal a kikötéssel, hogy az iskola épület szombaton és vasárnap vallásnevelésre felhasználható legyen, vagy végre 3. hogy a hét többi napján is átengedjék az épület erre a célra a rendes tanítási órákon kívül. Ha az iskola tulajdonos nem ajánlja fel maga az iskolát, a helyi hatóság ezt bejelenti a közoktatásügyi minisztériumnak, mire az elrendeli az illető iskola átadását a felsorolt feltételek mellett. Végre a tulajdonosnak jogában áll az átadást egészen megtagadni és iskoláját fenntartani, de minden állami és községi segély nélkül.

A városban épült felekezeti és magániskolák csak a két első feltétel alapján adhatók át a hatóságoknak, vagy pedig kivételnek az iskolák keretéből és csak mint teljesen izolált intézetek tarthatják fenn magokat a saját alapjukból.

A közel jövő megmutatja majd, hogy a módosított Bill kedvezőbb elintéztést nyere, mint az eredeti.

Nemes Jenő.

A nők választói joga.

Budapest, márczius 28.

Hogy milyen nagy érdeklődéssel és milyen ellentétes érzelmekkel követik a nők a feminista mozgalmakat, bizonyítja a Haraszthy né multikori közleménye. Milyen szélsőségekbe csapnak óhajaikkal. Szinte azt hiszem igazán legtöbbje nem tudja mi a helyes.

Én nem vagyok barátja a nők nyilvános szereplésének, mert azt mondom, hogy a nő hivatása a család körében van. Töltse be anyai hivatását, legyen hű feleség, neveljen derék honpolgárokat és akkor sokkal nemesebben szolgálta a hazát, mintha a politika terére lép. De sajnos nem lehet minden nő feleség és anya. Azok kik magukra hagyatva egyedül küzdenek a mindennapiért, azok érzik törvényeink egyoldalúságát. Keservesen szerzett filléreik egy részét levonják adóba épen, mint az erős férfiakét. Ha hivatásukban hibát követnek el, azt épen olyan elbírálás alá veszik, mint a férfiakét. Ha büncselekményt követnek el, épen úgy fegyházba kerülnek, mint a férfiak. Tehát ebből következtethetünk. Ha a nők nevelési rendszere annyira tökéletes, hogy a törvényhozáshoz nem adja meg azt a képzettséget, mit a férfiaknak, akkor hibáikat is enyhébben kellene bírálni, akkor terheket sem volna szabad akkorákat reájak róni, mint azokra. Ha kiskorú egyén követ el valamely bűntényt, azt korára, feletlen szellemi képességére való tekintettel sokkal enyhébben ítélik el, mint a felnőtteket. Nem így a nőket.

A belügyminiszter is elismeri, hogy a nők képessége a természetétől fogva meg épen úgy mint a férfiaknak, csak az iskolázottság hiányzik. Azt mondja, hogy a mai nőnevelésnek nem az a célja, hogy a nőkből politikusokat neveljenek. Ez igaz. De vajon mindazon férfiak, akik most a parlamentben vannak, mind politikára lettek már kezdetben nevelve? Vajon Makai Zsiga bácsit már fiatal korától fogva politikára nevelték? Kérdem most, ne lenne a

nők között egy sem olyan, aki úgy megállja a helyét a politikában mint Zsiga bácsi?

Ha létrejön az általános szavazati jog, miért lehetne inkább meg a szavazati joga annak a paraszt embérnek, ki éppen csak hogy a nevét le tudja írni, mint egy tanult nőnek?

És vajon a nemzetiségek épen úgy többségre tudnának szert enni egyes vidékeken, ha nők is szavaznának. Azt hiszem nem, mert a magyar nők között összehasonlíthatlanul több a tanult nő, mint a nemzetiségek közt.

Ezzel nem azt mondom, hogy már most tömegesen vonuljanak be a parlamentbe. Hiszen erről szó sincs. De azt hiszem, hogy a méltányosság hozza magával azt, hogy kire terheket rakunk, annak jogokat is adjunk.

A szavazati jogot mindenesetre meg kell, hogy kapiják a nők, kik adót fizetnek.

Igaza van a belügyminiszternek abban is, hogy a családban rendkívül sok összeütközésre vezetne ez a jog. De ezen is lehet segíteni, úgy, hogy azok a nők, kik férjüket vagy apjuk keresetéből élnek, ne birjanak szavazati joggal. Ők adót nem fizetnek, tehát szavazni sem fognak s így távol a politikától, betölthetik hivatásukat a család körében.

Ezen törvények mellett aztán milyen könnyű lesz egyik-másik pártvezérnőt lefegyverezni. Hiszen csak feleségül kell venni s akkor elveszti szavazati jogát; nem választhat és nem lesz választható. Nem képezek olyan nőt, ki ne dobna oda összes politikai jogait azon jogokért, melyeket mint feleség élvezhet.

De tekintettel a vagyoni és értelmiségi cenzusra, nem lehet megvonni a szavazati jogot azoktól a nőktől, kik ebbe a két csoportba, mint önálló nők tartoznak.

Sokan féltik az anyaságot a feministáktól. Az én nézetem szerint ebben nincs igazuk. A feministák, ha néha túl is hajítják a dolgot egy kicsit, nem olyan veszélyesek, mint a mostani divatos nőnevelés. Ez ellentétben a feministákkal — kik a nők önállóságát akarják kivinni, kik a nőnek is a férfival egyenlő munkakört akarnak biztosítani — teljesen felületes, tartalmatlan, munkanélküli lnyokat nevel. Ezek a felületes lányok sietnek férjhezmenni, hogy legyen, ki eltartsa őket. Sohasem bírnak tudatával annak, mit vállalnak magukra, mikor új otthonukba lépnek. Ezek irtóznak a gyermektől, mert gátolja őket mulatozásaik közben. Ezekről kell félni az anyaságot, nem a feministáktól. Én remélem, hogy a feminizmus jó hatással lesz a társadalomra, mert a műveltséget, a munkát terjeszti a nők körében. Egy tanult nő sohasem fog élvezetet találni léha, haszontalan időtöltésekben. Tudni fogja kötelességeit családjára iránt. Tudni fogja, hogy erkölcsi kötelessége férjének segítőtársa lenni és annak reábizott vagyonát és becsületét megőrizni. Én ezt várom a feministáktól. Ne féljenek hát a férfiak a nőknél jogokat adni, mert ha komolyan veszik őket, ők is komolyabbak lesznek. Ha nem lesznek többé csak játékszerrel a férfiaknak, sokkal több boldog családi élet lesz. Akkor nem kellene úgy félni a házasságtól s nemsokára megérnék az urak, hogy nem volna választó nő. Csak az uraktól függ, hogy így legyen.

Vajk Józsefné.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Országos színészest. Élénk, fesztelen nyüzsgés, tartózkodás nélküli hangos zsvajai verte fel ma este a pesti Vigadó nyugodt méltósággal meredő falait. Ahol máskor a hangversenyek feszes, csendet parancsoló közönsége okkupálja a széksorokat, ma tarka összevisszaságban tolongott a tömeg, melyet három szinpadról válogatott mókákkal igyekeztek jökdévre hangolni a főváros buzgó színészei. Egy helyen czirkuszszerű mutatványok kötötték le a figyelmet, máshol tréfás rendőrök vigyáztak a rendtelenségre és nagyon is ismert titkos rendőrök végeztek nagy lelkiismerettel funkciójukat. Volt anyakönyvvezető is, aki egy souper örökkévalóságáig mondatta ki a holtomiglant és holtodiglant. Egy csomó borkóstoló gondoskodott, hogy Forel tanár absztinens hívei az ősz tudós elvei mellett kitarítsanak, a víziszonyban szenvedőknek pedig egy, tökéle-

tesen berendezett teicsarnok szolgált élvezettel. De gondoskodott az ügyes rendezőség arról is, hogy az ugynevezett komoly elem is megkapja a magáét. A különféle szinpadokon ott láttuk Bárdy Gabit, Ney Leonát, Feld Olgát, Szilasy Etelt és Almágyi Annát a Népszínház-Vigoperából, Kalmár József tenoristát, Baumann Károlyt, Ferenczyné-Lányi Irmát és a kis Lakos Vil-mát, Kerényi Adélt, Buttler Tomot, a Nemzetközi Orfeum kitünő biciklistáját, Somossy Rennét és a Kis-Színház egy pompás csibésztercztjét. A közönség ki sem jött a kacagásból, amiről első sorban Szikszay Kornél, mint konferenczier gondoskodott. Éjjel után üdvrivalgás zúgott végig a termeken, amikor Nagy Endre bonboniére troupp-jával megérkezett. A multság jóformán előről kezdődött, melynek a hajnalig való ébrentartásáról dr. Bródi Miklós karmester, a honvédszenekar és egy fáradhatatlan cigánybanda gondoskodott. A sok száz főre becsülhető közönség valószínűleg egy kellemesen eltöltött éjszaka emlékével üdvözölte a haj-nalt, mely rózsaszínű sugaraival áttörte a Vigadó nagy ablakainak nehéz bársony drapériáit.

(*) **Budai Zeneakadémia.** Szautner Zsigmond zeneigazgató vezetése mellett ma tartotta meg a Budai Zeneakadémia második egyesületi hangver-senyét. Az izléssel összeválogatott műsoron Men-delsohn, Tosti, Alari, Bruch és Sokolow-Liadow szerepeltek; műveiket Avvakumovits Ottóné, F. Szörényi Bella és Palotai Gyuláné sok hozzáértéssel és átérzéssel interpretál-ták. A zenekaron meglátszott az intézet agilis igaz-gatójának szakavatott vezetése. Hangverseny után hajnalig tartó táncz következett, melyen majd két-száz pár vett részt.

(*) **Az Operaházban** holnap, vasárnap kezdi meg vendégszereplését Feinhals Frigyes bajor kir. kamaranékes. Ez alkalommal a Nürnbergi mester-dalmok dalmü kerül színre, melyben a kiváló ven-dégművész Hans Sachsot fogja énekelni. Kedden a Rigolettóban Orelío M. József fejezi be vendégsze-replését. A dalmü után a Táncgyuleget adják. Szerdán Feinhals Frigyes folytatja vendégszereplését a Don Juan című szerepében. Csütörtökön Tosca kerül színre Szamosival, Anthessel és Takácsossal a főszerepekben, pénteken pedig a Bolygó hollandiban folytatja Feinhals Frigyes vendégszereplését. Szom-baton Sebeők Sári a frankfurti operaház tagja lép fel mint vendég. Az igazgatóság ez alkalommal Nor-mát adhatja elő, mely dalmü 1895 óta nem volt az Operaház műsorán. A külföldön már hírnévvel bíró fiatal magyar énekesnő ezuttal mutatkozik be elő-ször az Operaház közönségének. Vasárnap Mihalo-vich Odón dalmüve, Eliána kerül előadásra. Oly czélből, hogy a Feinhals harmadik fellépése, a Bolygó hollandi sorrend szerint a páros számú elő-adások bérletének jusson, az igazgatóság a pénteki és a szombati előadások bérleti számait felcserélte: ennek következtében pénteken a Bolygó hollandi 58. számú és szombaton a Norma 57. számú bérletfo-lyamban kerül színre.

(*) **A könyv Kiss Józsefről.** A legutolsó felszó-lítás nyomán, melyet a Kiss József jubileumát ren-dező bizottság kibocsátott, örvendetes mértékben érkeztek be a százkoronás aláírások, az összeg leg-közelebb való befizetésének jelzésével. A bizottság nagy sulyt fektet arra is, hogy akiknél aláírási iv van, azt esetleg aláíratlanul is visszaküldjék s ebbeli kérését ismételtlen intézi a nagybizottság tagjaihoz. Minhogya pedig számosan az iv elvesztését is jelen-tik és újat kérnek, hogy a jubileumban résztvehesse-nek, a bizottság arra figyelmeztet, hogy a hozzájárú-lást iv nélkül is be lehet jelenteni s az összeget a Belvárosi Takarékpénztárhoz (Budapest, Kigyó-tér 1.) beküldeni. A már kimutatott hozzájárulásokon kívül a takarékpénztárhoz a következőktől érkeztek a százkoronás küldemények:

Lukács Antal, Barta Arnold, Buchard-Bélaváry Konrád, Beregi Lajos Hódmezővásárhely, dr. Mayer Odón Gyulafehérvár, Bervev Jónás Adolf Gyulafe-hérvár, marosvásárljai Glück Adolf Gyulafehérvár, Fried Leó Pa-Cseg, Bölöny József Ugra, Kohner Jenő, dr. Grünwald Mór, id. Wolf Lipót Kismarton, dr. Praenkel Sándor, Vass Ferencz, Vajda Manó Szeged, ifj. Glasner József, Bauer Ferencz, dr. Frank Sala, Lamm Pál, özv. Wiegner Fülöpné Üllő, özv. Milkó Jakabné Szeged, Glauber Fülöpné, Blau Sa-muné Pápa, Baumgarten Soma, dr. Rott Jakab, Gold-schlaeger Gyula Bécs, Kohner Alfréd, dr. Reich Miklós, dr. Sámuel Lázárné, Weisz Fülöp, Schütz Mór, Vajda Imre, Györi Lloyd Társulat, dr. Szendrői Mór Győr, Wertheim Armin Székesfehérvár, Szu-pyogh Sándor Debreczen, Popper Alfréd Nagyszent-

miklós, Gyarmathy Zsigmond B.-Hunyad, Licht-mann Mór Nagyvárad, Lichtenberg Mór Szeged, báró Förster Gyula, Herz Gyula Galgóc, Galgóczy Hitelintézet, Koppély Géza, Györgyei Kálmán, Hoff-mann S. és V., báró Harkányi Frigyes, tószegi Freund Vilmos, Szende Károly, Dalnoky Béla, Hercz-feld Frigyes, Sándor Armin, dr. Gruber Armin, Mándy Lajos, végvári Neumann Dániel Arad, Fleis-sig Sándor, Seidl Ambrus, dr. Emmer Kornél, dr. Mezei Mór, dr. Kelemen Samu Szatmár, báró Bie-dermann Rezső Dencsháza, dr. Fekete Ignác, Stein Félix, id. Stein Manó, Kunetz Ignác Szabadka, Goldschlaeger Samu.

(*) **A Vigszínház** jövő hetét is a Tanítónő és a Tatarjárás előadásai töltik ki, amennyiben a mű-soron ez a két nagysikerű udonság váltakozik. Egy estét azonban igen érdekes bemutatónak szentelnek, amennyiben színre hozzák „A megváltás felé” című drámát, amelynek szerzője Garami Ernő, eddig publicisztikai téren tette ismeretessé a ne-vét. Mint új irány képviselője jelenik meg ezuttal a szinpadon és a Vigszínház elsőrendű szereposztás-ban viszi művét a közönség elé. A munkáskörökben játszó udonság főszerepei Góthné Kertész Ella, Penyvesi Emil, Balassa Jenő és Góth Sándor kezében vannak. „A megváltás felé” premiéréjét pénteken, április hó 3-án tartják meg, második elő-adása pedig a rákövetkező héten lesz. Egyébként a műsor ugy alakul, hogy a Tanítónő holnap, vasár-nap, továbbá hétfőn, szerdán és a következő vasár-napon adják, a Tatarjárás pedig kedden, csütörtök-ön és szombaton kerül színre. Holnap, vasárnap délután a Baccarat-t, Bernstein Henri szenzá-cziós drámáját ismétlik.

(*) **P. Gazi Mariska betegsége.** P. Gazi Ma-riska, a Vigszínház kiváló művésznője súlyos beteg-sége miatt két hónapig volt átvól a színháztól; most azonban — mint örömmel értesülünk — teljesen föl-gyógyulva érkezett haza Abbaziából s közelebb is-mét szinpadra lép.

(*) **A Petőfi-ház butorzata.** A Petőfi-ház butor-zatának könyvtári része Faragó Ödön tanár ter-vei alapján már elkészült. A hármas könyvszek-renyét, továbbá a könyvtárszoba asztalát és székeit, melyeknek mindenike a magyar iparművészet re-meke, ideiglenesen a Technológiai Iparmúzeumban helyezték el, honnét több más iparművészeti tárg-yal együtt legközelebb a londoni magyar kiállít-ásra szállítják. Endrődi Sándor és dr. Peren-czy Zoltán, a Petőfi-Társaság alelnökei ma délután tekintették meg Gaul Károly, a Technológiai Ipar-múzeum igazgatójának kalauzolása mellett a Petőfi-ház butorzatát s nagy elragadtatással nyilatkoztak azoknak művészi kiviteléről. Holnap délelőtt szem-léli meg a Technológiai Iparmúzeumban az iparmű-vészeti tárgyakat Sztérenyi József államtitkár, akinek érdeklődése és támogatása tette lehetővé, hogy a Petőfi-ház butorzata az állami ipari szak-iskolákban mielőbb elkészüljön és a magyar ipar-művészet díszére váljék.

(*) **Budapesti Ujságírók Almanachja.** A jövő hét elején jelenik meg az 1908. évi Ujságíró-Almanach, mely a Budapesti Ujságírók Egyesületének egyet-len könyvkiadványa a segítő-alapja javára. A könyv a magyar bohémvilágot mutatja be írásban és kép-ben, az írók, ujságírók, poéták, festők, szobrászok, muzsikusok világát, a legkiválóbb írók közreműkö-désével. A közel 600 oldalnyi kötet szenzációja lesz a husvétii könyvpiacznak.

(*) **Az ideiglenes Nemzeti Színház.** A közokta-tásügyi miniszter megbízásából Hauszmann Alajos műegyetemi tanár és Somló Sándor, a Nemzeti Szin-ház igazgatója tegnap Bécsbe utaztak, hogy megte-kintsék a Bürgertheatert, amelyet gipszfalazattal építettek s amelynek építését május havában kezd-ték meg s október 15-én már befejezték annyira, hogy látszhattak is benne. A miniszternek, hir szer-int, az a terve, hogy a főváros valamelyik alkalmas terén, ha Hauszmann és Somló is ezt javasolják, a Bürgertheater mintájára ideiglenes halleköt emel-tet a nemzeti színjátszás számára. Ennek az ideiglenes halleköt építéséhez a legrövidebb idő alatt hozzá-kezdének.

(*) **Városligeti Színház.** A Városligeti Színház-ban holnap két érdekes előadás lesz. Délután fél négy óraker félhét óráig „A vasygáros”, este fél nyolcz óraker színét félhét óráig „Egy katona története” nagyhatású színmű kerül színre.

(*) **Intim-Színház.** Vasárnap délután csak egy előadást tart az Intim-Színház, 3-7-ig. Számos új magánzámon és szindarabon kívül színre kerül a színház egyik szenzációs sikerű vigiátéka is: „Az én szobám”.

(*) **Zöldi Elza állapota.** Örömmel értesülünk, hogy Zöldi Elza, a temesvári társulat jeles mű-vésznője már annyira jobban van, hogy elhagyhatta a kórházat. A lábadozó művésznőnek még nyuga-lomra van szüksége, ezért egy budapesti szanató-riumban fog néhány hetet tölteni s ott esetleg műtét utján eltávolíttják az orrcsont mögött fennakadt golyót.

(*) **A Magyar Tudományos Akadémia** hétfőn, e hó 30-án délután hat óraker összes ülést tart. Tárgy-ai: Négyesy László l. t., Jelentés a gróf Ka-rátsonyi-pályázatról; Hegedüs István l. t., Jelentés az Ormody Amélie-jutalomról. Folyó ügyek. Ülés után a tagok barátságos vacsorára gyűlnek össze a Continental (Frohner) szálló földszinti termében.

(*) **Az Opera új gazdasági főnöke.** Értesülésünk szerint Nebenführer volt gazdasági főnöknek a bel-ügyminisztériumba történt visszarendelése folytán gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter Chmilevsky Endrét nevezte ki az Operaház gazdasági főnökévé. Chmilevsky a kultuszminiszté-rium számvevőségének igen érdemes tagja, aki ki-váló tehetségét és széles ismereteit ez újabb állásá-ban is érvényesíteni fogja tudni.

(*) **Akszel Gallén Budapesten.** Akszel Gallén, a világhírű finn festőművész, aki feleségével együtt körünkben időzik, ma megtekintette műveinek gyűj-teményes kiállítását a Szépművészeti Muzeumban. A mester a látlat rendezőjének, dr. Térey Gábor udvari tanácsos, osztályigazgatónak a művészi ren-dezésért meleg köszönetét fejezte ki.

(*) **Hangversenyek.** Lazarus Gita április 2-án a Royal-teremben tartandó dalestélyére a kö-vetkező érdekes műsor állapított meg: Durante: Largo. Scarloti: Gia il Sole. Schubert: An die Musik, Frühlingsglaube. Schumann: Der Arme Peter. Brahms: Sagt mir od schönste Schäf'rin. Klage. Grieg: In den Heidebläen. Wolf: Unfall. Bruneau: Hereux Vabagond. Menuet de Martini. Chanson de la bosse Bretagne. Buttykay: Stille-Gedichte. Kacsóh: Lacho und Forelle. Hu-bay: Ó mért oly későn. Kern: Nyári est. Kál-mán: Őszszel. Kacsóh: Balog Örsze. A gyepes réten. Jegyek a „Harmonia” zeneműkereskedésben kaphatók.

Major J. Gyula zeneszerző és zongoramű-vész jövő szerdán, április 1-én a Royal-teremben Kemény Rezső hegedűművész, Schiffer Adolf gondokaművész és Várkonyi Flóris, a Vigopera magánénekes közreműködésével tartandó szerzői hangversenyén a következő új műveit fogja először bemutatni: Zongoradarabok. 3 koncertfantázia, Suite galanteből: találkozás, incselkedés. Utazás a Balaton körül: a Balaton partján, szerzetes, apácza és a szirharang. Mikor a szőlő érik. Tihany ostroma. Kamarazene: zongorahármas. Dalok: Ha leülök asz-talomhoz, Azt mondják itt a kikelet, Nem kérek én, Ne kérdezzetek, Olvasgatom verseimet, Szerettek, Egy álom eltemettem, Feledés. A sztrájk után.

Feinhals Frigyes bajor kir. kamaranékes április 9-én a Vigadó nagytermében dal- és ballada-estét rendez a következő műsorról: Marschner nagy ária „Hans Heiling” cz. operából, Schumann: Sängers Trost, Sonntags am Rhein, Intermezzo, In's Freie, Schubert: Dem Unredlichen, An Schwa-ger Kronos, Sei mir gegrüsst. Loewe: Odin's Meeresritt, der Schatzgräber. Feinhals kísérelje zongorán Dienzl Oszkár. Jegyek Feinhals és Major hangversenyeire Méry Bélánál válthatók.

IRODALOM.

* **Magyar művészek lexikona.** Dr. Szendrői János, akadémiai fiatal tagja, a jeles történész és Szentiványi Gyula fiatal műtörténészünk év-tizedek szorgalmas munkája után megírták a „Ma-gyar művészek lexikoná”-t, mely a XII. századtól kezdve a jelenkorig magában foglalja az összes ma-gyar építészek, szobrászok, festők, képfaragók, ötvö-sök, medailleurók, éremvésők, metszők és kőrajzo-lók, összesen körülbelül tízezer művész életrajzát. A négy vaskos kötetre terjedő mű első kötete a köz-oktatásügyi minisztérium támogatásával ez év kará-csonyára jelenik meg.

* **A „Vasárnapi Ujság”** márczius 29-iki száma érdekes képsorozatokkal és cikkekkel mutatja be a budapesti állami gyermekmenhelyt, Paczka Ferencz és neje festményeinek kiállítását, a londoni magyar kiállításra küldendő kézimunkákat, egy főúri kastély tervezetét, haiti-i jeleneteket, a spanyol király bar-czelonai utazását stb. Szépirodalmi olvasmányok: Dutka Ákos és Kosztolányi Dezső versei, Rákosi Viktor regénye, Lengyel Menyhért elbeszélése, Krudy Gyula tárczacikke s Fogazzaro regénye. Egyéb közlemények: divatképek s czikk, tárczacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és mű-vészet. Közintézetek s egyletek, Sakkjáték, Képta-

lány, Egyveleg stb. „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

MODERN MESE.

(Az amerikai „Morning Star”-ból.)
A kertészen át két virág hajlott az uton. Egy hófehér lilium és egy rózsaszínű barackvirág. . . . Egy asszony jött arra. És felsóhajtott: — O bár oly fehér, lehetnek mint a lilium és oly rózsás mint a barackvirág! . . .
Múltak a napok és újra arra jött az asszony. A lilium már nem volt oly fehér, a barackvirág már nem olyan rózsás. — Az asszony szebb volt, mint ők valaha.
Es felsóhajtott a virágok: — O bár oly szépek lehetnének, mint az asszony!

Mosolyogva gondolt az asszony a porcellán poudérre, amely széppé teszi oly rövid idő alatt, amíg a két virág elhervadt.

Amerikai Porcellán Poudér Részvénytársaság, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. — Ismertető füzet ingyen.

EGYESÜLETEK.

A magyar Feministák Egyesülete.

Budapest, márczius 28.

A mai nőgeneráció még a gólyameséken nő föl. Akadtak közöttük egyesek, akiket megérintett a forradalmi szellem, amely a levegőben uszik, nemcsak nálunk, de ebben az egész megvéhéd Európában, amely kezdi agyonélni magát. Ezek a nők aztán gyors tempóban haladtak az önművelődésben és megértették, ha nem is érték utól a külföldet.

De megszüdültek az új eszméktől annyira, hogy azon módon, ahogy ott fészédtek, átszállították a határon és idezudították a mi nőink közé. A nők tehát, akik a multban nevelődtek, egyszerre elvesztették a lábuk alól a talajt. Olyan ez, mint mikor megáll valaki a folyam egyik partján és át akar jutni a másik partra, amelyhez tekintete is csak fáradtan ér el. De nincs hid, nincs csolnak, nincs evező. Belerohan hát az örvénybe és persze belefullad. Nálunk ez a hiba történt. A mi nőink, a mi asszonyaink lépcső nélkül akartak feljutni az emeletre és hid nélkül átjutni a tulsó partra.

Valahányszor a népek történetében ugrás volt, a népek fölött mindannyiszor az elmulás szántott végig a halál ekéjével és a barázdából a fejfák erdeje nőtt ki. A nők életében is ugrás történt. Évtizedeket akartak ők átlépni egy lépéssel. A tegnap: tanító-nők, akik falvakat hurcolnak pellengérré; tanító-nők, akik ellen fegyelmi van, mert félig agyonverték a gyermekeket; anyalesinálók; nők, akik még gárdedám kíséretében mennek az esküvőjükre; nők, akik előtt nem szabad kimondani Zola nevét; nők, akik hiszik, hogy van törvénytelen gyermek a világon; nők, akik szégyenlik az anyaságukat és titokban mernek a szerelemről beszélni; akik ma még házasságokban élnek és el sem tudják képzelni más-képpen az életüket: ezek legyenek tegnapról mára Baskircsev Máriák és Kovalovszka Szonják. Ez lehetetlen, mert a Baskircsev Máriák nálunk még a holnap, nem is a holnap, hanem a holnapután. És bizony a tegnap és a holnap közt van: a ma. Erről felejtkeztek el és ennek megvannak a következményei. A nők fejvesztetten futkosnak ide-oda. Ott vannak a szegény anyák és körülöttük gyermekeik. Azaz hogy csak gyermeke, mert kettő nem igen van egynek. Azt sem tudják, mit csináljanak velük. Nem egy mondta nekem panaszok: nem merem nevelni.

Az asszonyok, akik úgy indultak el, mint feleségek, utközben meghallottak szavakat: szabadhá-zasság, gyermektelenség, függetlenség, önállóság, gazdasági körülmények stb. Ezek mind nagy dolgok, de meg kell ám érteni őket. Gondolkodni kell felettük és itélni a saját józan belátás és intelligencia által vezéreltetve. Igen ám, de ez mind hiányzik. Hogyan disztíngválhatnának az asszonyok ezekben a kérdésekben, mikor tulajdonképpen nem is értik a dolgot és nem is tudják, miről van szó.

Válás, a válási törvények megkönnyebbitése. Hogy erre ilyen nagy szükség lett, annak okát itt

kell keresni. A férfi, a feleség, akik minden szépet és jót akarva indultak el, nem tudnak együtt maradni. Mert köztük áll áthidalhatatlan az, hogy az asszony, a hitves jelenéből jövőt akar csinálni. A férfi ottthont akar, feleséget akar, azért házasodott meg, de az asszony már a holnap asszonya, azaz hogy csak egynemely dologban, p. o. abban, hogy nem akar anya lenni. Mert nálunk így értelmezik a holnap asszonyát. A többi egynemely dolog szintén a feleség rovására megy és lassan-lassan eltávolodik egymástól két ember. Az ut közepén pedig ott marad, mint óriási kérdőjel, a gyermek és ezt mondja szemrehányóan: velem mi lesz?

Erre a kérdésre akar felelni a Magyar Feministák Egyesülete, amely F. Kaffka Margit elnökle alatt azt tűzte ki feladatául, hogy megmutatja az irányt, amely felé haladnia kell a mai generációnak. Az utat akarja kijelölni, amelyen nincsenek zökkenők és mégis célhoz vezetnek.

Az uton vannak állomások, amelyeken át fog-nak haladni: az öntudatos nevelés; a közös oktatás. Szabad előadások serdülő leányok és anyák számára. Programjuk egyik fontos tétele: gondoskodni a nőkről, akik házasságon kívül lettek anyák. Éppígy azokról az asszonyokról is, akik bár házasságban élnek, viszonyaik olyanok, hogy nem tölthet-nék nyugodtan anyaságuk nehéz idejét. Állást akar-nak foglalni a nálunk még törvényteleneknek neve-zett gyermekek érdekében.

A kertész, mikor nemesebb gyümölcsöt akar, akkor nem irtja ki a régi ültetvényt, hanem beoltja. Aztán ápolgatja, nevelgeti és lám a vad, fanyar vaczkor helyett illatos, pompás gyümölcsöt szüretel. Az egyesület hihetőleg hatalmas tábort gyűjt azokból, akik egy hiten vannak. S kell is, hogy ez így legyen. Ma rohamléptekkel halad minden, nem lehet, hogy csak a nők maradjanak el. Az új egyesület kéri mindazokat, akik a fent vázolt elvekkal egy hiten vannak, hogy lépjenek a tagok sorába. A rendes tagsági díj 10 korona, pártoló tagoké 4 korona. Az előkészítő bizottság vezetője s az új egyesület titkárnője: Haraszthy né Szederkényi Anna.

(—) Művész-est. A marienbadi „Orvos Otthon” magyar bizottsága az alapítvány javára e hó 29-én vasárnap délután öt óraker „Five o'clock tea”-val egybekötött hangversenyt rendez a Royal-ban. A műsoron szerepelnek: Hubay Jenő, Márkus Emilia, Somló Sárika, Csuka Béla, Orellió G. J. amsterdami énekművész és Weston Willy zongoraművész.

(—) A Magyar Tanítók Turista Egyesülete jövő hó 10-én induló nyolcz napra terjedő fiemel, dalmáciai és boszniai társasutazást rendez, mely utazás-nak összköltsége vasuti és minden egyéb kiadással együtt 130 koronát tesz ki. Jelentkezni Drégely Dezsőnél, az egyesület jegyzőjénél (VII., Angol-utca 29.) jövő hó 2-áig lehet.

(—) Tisztviselők ülése. A Magyar Tisztviselők Országos Egyesületének választmánya dr. Kostka Antal miniszteri tanácsos elnökle alatt ülést tartott. Az ülést főtárgya a legutóbbi közgyűlésen meg-ejített választás eredményének bejelentése volt. Meg-választottak: elnök Rakovszky István v. b. t. t., állami számvévszéki elnök, alelnökök dr. Kostka Antal miniszteri tanácsos, jogügyi igazgató, Szukováthy István állami számvévszéki tanácsos. Be-választottak azután a választmányba husz, a bizott-ságba hét tagot. A választás eredményének kihirde-tése után dr. Kostka Antal alelnök a gyengélkedő Rakovszky István elnök nevében is megkö-szönte az egyesületnek az elnökséggel szemben is-mételtlen megnyilatkozott bizalmát. Majd meleg szavakkal emlékezett meg a lemondott alelnöknek: Pecháta Endre kuriai bírónak az egyesület fel-virágoztatása körül szerzett érdemeiről, melyeket jegyzőkönyvileg is megörökített a választmány, azonkívül elhatározta, hogy Pecháta Endre arczké-pét az egyesület számára megfesteti. Dr. Kostka Antal alelnök ezután Szukováthy István állami számvévszéki tanácsos üdvözölte, mint az egyesü-letnek új ügyvezető alelnökét. Szukováthy István rokonszenvesen fogadott programbeszédében körvo-nalozta azokat az irányelveket, amelyeket az egye-sület további felvirágoztatása érdekében követni fog. Ezek után megalakította a választmány a szakbi-zottságokat, majd több apró napirenden levő ügyet intéztek el.

(—) Nagy város és áruház. Ezzel a címmel e hó 30-án, este félhét óraker Novák Imre műépítész előadást tart a Magyar Mérnök- és Építész Egy-letben.

(—) A keresztyén ifjusági egyletek gyűlése. A keresztyén ifjusági egyletek nemzeti bizottsága ma délelőtt ülést tartott, melyen Szilassy Aladár el-nökölt és melyen a vidéki egyletek kiküldöttjei is megjelentek. Konkoly Thege Béla törvényszéki bíró (Komárom) indítványára az ifjusági egyletek vidéki kerületi szervezését határozták el, hogy az ifjuság kivándorlása ellen akciózt indítsanak. Dél-után 5 óraker a Deák-téri iskola dísztermében a két prot. egyháznak belmissziói konferen-cziája volt Szilassy Aladár és Scholtz püspök elnökle alatt. Az értekezlet elhatározta, hogy a protestáns ifjusági egyletek munkáját ezen-tul támogatni fogja. Vajna Károly gyűjtőfogházi igazgató a szabadult fegyverezék támogatására hívta fel a közönséget. Az ülések után a Lónyay-utcai gimnázium dísztermében szeretetvendégség volt.

(—) Máv. díjnokok gyűlése. A Máv. napi- és havidíjasok népes értekezletet tartottak ma este a Vasutas Szövetség Budapest északi kerületének helyiségében. Az összejövetel célja volt, hogy meg-beszélik sulyos anyagi helyzetük javításának fel-tételeit. Az összejövetel tárgyát Bartos Antal ismer-tette. Bartos Antal és dr. Bezerédi Ábel indítvá-nyára a havi- és napidíjasok érdekében 1907. no-venberében a kereskedelemügyi minisztériumhoz benyújtott memorandum kedvező elintézésének ügyét a szövetség budapesti három kerülete ma-gáévá teszi. E célból az összes vidéki kerületeket hasonló állásfoglalásra és az ügy érdekében meg-indítandó akcióra felhívja és elhatározták, hogy a miniszter elé járuló küldöttség tagjait a közel jövő-ben megtartandó országos gyűlésen választják meg.

Nyílt-tér

(E rovatban közlétekkert nem vállal felelősséget a szerkesztésé.)

Téli fürdőkúra a Szt.-Lukácsfürdőben.

Természetes forró-meleg kén-s források. Iszap-fürdők, iszapborogatá-sok, mindennemű ther-mális fürdők, vizgyógy-kezelés, masszázs. Lakás és gondos ellátás. Csuz, kösvény-idei, borbajok gyógykezelése és a téli fürdőkúra felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő Igaz-gatósága, Budapest-Budán.

„Szt.-Lukácsfürdő” Részv.-Társaság

Aki az **ÜSTÖKÖS-re**, hazánk legjobb élclap-jára, most háromnegyedévre (áprilistól—decem-berig) 9 koronával előfizet;

ingyen kapja az Ustökös 1907. évi teljes bekötött évfolyamát.

(600 oldal vice, kép humo-reszk, stb.) — (Az 1908. január—márciusban meg-jelent számokat, köztük az 56 oldalas 50 éves jub-leumi számot ingyen utána küldjük).

Czím: Ustökös - Budapest.

2 teljes évfolyam csak 9 korona.

Az „Egyetértés” előfizetői, ha ezen minőségükre az utalványszelvényen hivatkoznak, kedvezményes áron (Negyedévre 2 kor. Félévre 4 kor. Haromnegyed-évre 6 kor.) fizethetnek elő, ez esetben azonban csak az 1908. évi jan. márcziusi számokat kapják.

Nyaraló.

A budai hegyvidéken, villamos men-tén, nagy befásított kertben fekvő há-rom tágas szobából, konyha és mellék-helyiségekből álló butorozott nyaraló, nagy verandával olcsó bér mellett kiadó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. Telefon 586.

FŐVÁROS.

(Uj alakulás. A törvényhatóság egységes munkájának biztosítására új alakulásra indult mozgalom, amely nem pártot akar szervezni, hanem a megszűnt régi negyvenötös mintájára a kerületi vezetők közül akar új központi bizottságot alakítani. A mozgalommal szemben a VI. kerületi demokrata-párt, a III-ik kerület egy része s az V-ik kerület egy része határozottan állást foglalt azzal a megokolással, hogy az új alakulás a régi helyzet visszaállítása olyképp, hogy az egész törvényhatóság fölött egy töredék uralkodhasson korlátlanul. Ezzel szemben a kerületek többsége szükségesnek tartja egy olyan központ létesítését, amelyben előzetesen megvitatnák a városi fontosabb kérdéseket s egységes irányt szabnának, hogy a mai rendszertelen, ötletszerű igazgatás a helyes mederbe terelődjék. Az egyes kerületek már ki is küldték a központi bizottságba a maguk delegáltjait, csupán a II., X. és VII. kerület nem határozott még a kiküldöttokről. Az eddig bejelentett delegátusok ezek:

Az I. kerületből: Hegedűs István, Szabeny Antal, Plathly György és Perczel Béla. A III. kerületből: Botzenhardt János és Stern József. Két helyet átengedtek a kisebbségnek, de ha az nem akar belemenni a dologba, még két tagot fognak jelölni. A IV. kerületből: Boros Soma, Hahóty Sándor, Preyer Hugó és Kunz Jenő. A VIII. kerületből: Császár Jenő, Heljai Ferencz, Hüvös József és Simonovics Béla. A IX. kerületből: Springer Ferencz, Hecht Ernő, Tóth László és Földváry Imre.

(A gázgyári szakértők díja. A gázgyári becselőbizottság elnöke, Bánki Dónát s a város szakértői, Kajlinger Mihály és Forbát Imre, ma levelet intéztek a polgármesterhez, Bánki Dónát az ellen tiltakozik, hogy a honoráriuma dolgát a nagy nyilvánosság előtt tárgyalják. Kajlinger Mihály és Forbát Imre pedig kijelentik, hogy a szakértői díjról lemondanak. A városi hatóság is sokat tárgyalják a dolgot s csaknem általános mindenütt az a főfogás, hogy ugyanazért a munkáért Budapest nem fizethet többet, mint fizetett Bécs. Bécs ugyanis a becsérték egy százalékát fizette a szakértő bizottságnak, a budapesti bizottság pedig a becsértéknek három százalékát kérte. Különben mind a két levélből kitűnik, hogy a tanács előre megígérte a városi szakértőknek és az elnöknek a hetven-hetvenezer koronát. A polgármester legközelebb a tanács elé terjeszti a két levelet.

(Küvezett kórházi főorvosok. Filipp Kálmán főpolgármester a nyolcz kórházi főorvosi állásra a következőket nevezte ki: Hüttl Hümér egyetemi magántanárt, a Szent István-kórház sebészeti osztályához, Donáth Gyula egyetemi magántanárt, a Szent István-kórház idegbeteg osztályához, Hainiss Géza egyetemi magántanárt a Szent István-kórház gyermek-beteg osztályához, Prochnov József egyetemi magántanárt az új dologház kórházának fiókjához, a sebészeti osztályhoz, Nekám Lajos egyetemi rendkívüli tanárt a Szent László-kórház fertőző-osztályához, Kozmik Pál egyetemi rendkívüli tanárt a Szent János-kórház sebészeti osztályához, Bäckér József egyetemi magántanárt a Szent János-kórház szülészeti és nőgyógyászati osztályához.

(A Kossuth-szobor. A Kossuth-szobor bíráló bizottságába Sinding István kopenhágai művész hívta meg. Sinding a meghívást nem fogadta el s a főváros helyette Hildebrand Adolf firenzei tanárt hívta meg. A zsűri ülése valószínűleg április 10-én lesz.

(Külföldiek Budapesthez. A Rio de Janeirói gázgyárak igazgatójától levél érkezett Bárczy István polgármesterhez, amelyben kéri, hogy küldetné meg neki a Budapest székesfőváros és a gázgyár között kötött szerződés másolatát. — Páris-

ban az idei október hónapban nemzetközi ut-ügyi kongresszus lesz. A rendező-bizottság nevében: Lethier J. elnök, a franciaországi hidak és utak főfelügyelője udvarias hangú levélben hívja meg Budapest hatóságának a képviselőit. — Az amerikai Schmithsovian Justitotion a főváros közegészségügyére vonatkozó kiadványok megküldését kéri. Jellemző dolog, hogy míg Rio de Janeiróból francia nyelven, Washingtonból angol nyelven írott levél érkezett, Párisból, az ut-ügyi bizottság elnöke német nyelvű levelet és nyomtatványokat küldött.

SPORT.

Nemzeti veszedelem.

London, márczius 26.

Kihalóban van az angol ló. Megölé a modern elektrotechnika és a régi törvényen alapuló államségély.

Egy évtizeddel ezelőtt egyedül a londoni omnibusz-társaságnak több mint 20.000 ló állott a szolgálatában. Maga a kormány is segélylyel járult a lótarthatáshoz. Viszontszolgálat fejében a társaság nemcsak évenként három hónapi használatra engedte át lovainak javát az angol tüzéség és lovasság használatára, de háboru esetén „War Office“ az ige, a békeidőben begyakorolt lovakat a sajátjának tekintethet. Az akkori néphumor szerint: Anglia háborúinak győztesei Hamsted és Hammersmith között futnak. A két végpontja az omnibusz-társaság vonalainak, mindenütt felül 10.000 lóra berendezett istállóval.

Ma, hogy a tavaszi tárlatok elseje: a mén-show megnyit, daczára a szépszámu és a kiállított lovak kitünő minőségére, az angol „War Office“ és a „Board of Agriculture“ keserű szavakban panaszozik, hogy: kihalóban a híres angol ló. A „Board of Agriculture“ statisztikája szerint 12.000 lóval van kevesebbje Angliának, mint ahogy kellene lennie. A „War Office“ a nemzeti veszedelmet sokkal feketébb színekben látja. Szerinte: a különbözet közel jár az 50.000-hez. Amíg az omnibusz-társaság a maga nagy lóállományával létezett, ez az óriási különbözet, ha a társaság lovai nem is voltak mind angol származásúak, nem volt oly érezhető katonai szempontból. Akárhonnan jöttek is a lovak, ha katonai célra megielegtek, a „War Office“ angol lovaknak tekintette. Hogy azonban a villamos és az autobus megölje a lóvasutakat, a „War Office“ utal a történelme.

Az angol-ló rezerve fenntartására az első törvény II. Henry hozta; megtöltve az Angliában született lovaknak a kivételét. Később az Edward-ok alatt ez a törvény részben megszűnt, hogy azután több ízben ismét életbelépheten. VIII. Henry, aki nagy kedvelője volt a lovaknak, két nemzeti ménest is alapított a nemzeti ló reserve fenntartására.

Maga a show a szokásos czeremoniakon kívül is, igen szép eredményt mutat fel. Van itt mén, verseny, kocsi, (könnyű, nehéz) ige, vadász és ponynyenyészési czélokra. Az árak a 15.000 font Sterling és 150 font Sterling között váltakoztak.

A lótenyésztők szerint a jelenlegi nemzeti veszedelem okát a kormány szűkkeblűségében látják. A kormány évi segélye 4200 font Sterling, ami körülbelül 100.000 koronának felel meg. Ezt, tekintve a megdrágult viszonyokra, maga a kormány is kevésnek találja és a „Board of agriculture“ már ki is dolgozott egy törvényjavaslatot, amely az évi államségélyt egészségesebb és a kornak megfelelőbben nagyobbítja és osztja fel.

Van a „War Office“ kimutatásában egy bennünket is érdeklő fejezet, ahol arról szól, hogy már a

Boer-angol háboru alkalmával is milyen nagyor érezhető volt, katonai szempontból a lóhiány.

Az angol kormány kénytelen volt Argentina, de különösen Magyarországból fedezni a szükséges hiányt. És ez a panasz a mi legszebb dicséretünk. Fehérkereszthy.

Alagi versenyek.

— Első nap. —

A hosszú téli pihenő után mint minden évben, az idén is Alagon kezdődik az új versenysaison megnyitó meetingje. Urlovasaink e kies fekvésű és kedvelt versenytere ismét találkozóhelye lesz a turf előkelőségeinek és bizonyára zsufolt vonatok szállítják majd a sportéhes közönség ezreit is, kik már türelmetlenül várják, hogy a nemes telivérek hippikus küzdelmeiben ismét gyönyörködhesenek.

A nyolcz napos tavaszi meeting első napján az alagi versenyek legjobb dotált gátversenye, a 10.000 koronás Rákosi díj kerül dülőre, kimenetele azonban az idén rendkívül bizonytalan. Míg más években már hetekkel a verseny előtt határozott favorit volt, az idén még ma is sötét a verseny képe, miután 4-5 lovat majdnem egyformán fogadnak és mindegyik istálló vakon bizik jelöltje győzelmében. Ily körülmények között természetesen nagyon nehéz a verseny győztesére rámutatni, minthogy a már annyiszor megbizhatatlannak bizonyult istállóhírekre nem támaszkodhatunk, másrészt pedig ily kora tavasszal gyakran a fitness diadalmaskodik a klasszis fölött. A mezőny legjobb lova kétségkívül az angol Formidabile, mely a legtöbb lömot kénytelen a nyergébe venni, győzelmére azonban, minthogy a sűvények között nyilvánosan még nem szerepelt, nem számíthatunk, másrészt pedig horribilis sulya miatt sem hinnők, hogy érvényesülhessen. Comme qui dirait és Panasz iránt viszont nemük miatt nem tudunk felmelegedni, miután a statisztika is bizonyítja, hogy a kanczák e versenyben elsőrendű szerepet sohasem játszottak.

Nézetünk szerint aránylag Pomali, Péda és Claymore esélyei a legjobbak és aligha csalódunk, ha a verseny győztesét e trióban keressük. Minthogy pedig mi mindig csak a realis sánsszokat mérlegeljük és a már látott formákra támaszkodunk, ennél fogva szilkebb választás után a győztest

Claymore-

ben véljük feltalálni, mely e metierben teljesen otthonos és már a tavalyi Rákosi díjban is szép szerepet játszott, a harmadik helyen végezvén futását. Győzelmét azonban korántsem tartjuk holtbizonyosnak, miután nagyobb klasszisuk révén Pomali vagy Péda is megelözhetik, sőt nagy sulya daczára Formidabletől is jó futást várunk.

Jelöltjeink:

- I. Pufferl—Vörös király.
- II. Salome—Flowerseller.
- III. Claymore—Péda.
- IV. Sárga csikó—Koriphác.
- V. Vezess—Korhely.
- VI. Gara—Kellner.

( ) A budapesti automobil-kiállítás. A budapesti nemzetközi automobil-kiállítás, amely a városligeti Iparcsarnokban május havában nyílik meg, gazdagságnak ígérkezik valamennyi eddigi automobil-kiállításnál. Különösen nagy érdeklődés mutatkozik iránta Franciaországban, ahol a Magyar Automobil-Club megbízásából Dobrovay mérnök fáradozik nagy sikerrel a kiállítás érdekében, akit Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter is megbízott a gyár-ipar tanulmányozásával. A franciák példáján a belga gyárak is felbuzdulva, fokozott érdeklődéssel kísérik a kiállítás dolgait s Dobrovay mérnököt, mint ez a Magyar Automobil-Club és a kiállítás igazgatóságának több ízben jelentette, gyakran fölkeresik tudakozásaikkal, Dobrovay most a Magyar Automobil-

MOLL-féle SŐSBORSZESZ

Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombit) üvegekben 1 korona 90 filléért kapható. MOLL-készítmény kérendő.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Videki megrendelések naponta postantánvét mellett teljesíttetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por

felülmulhatatlan házi szer mindama gyomorhajókúál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott kelkiézni. A gyógyszer-tárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 kor

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Videki megrendelések naponta postantánvét mellett teljesíttetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Club megbízásából Belgiumba utazott, ott meglátogat minden autobilgyárat és nagyobb autobilkereskedést, hogy a budapesti autobilkiállításra vonatkozólag személyesen adjon tájékoztatást.

( ) A Nemzeti Lovarda közgyűlése. A Nemzeti Lovarda Egylet ma délután 4 órakor tartotta rendes évi közgyűlését gróf Andrassy Géza elnökle alatt. Az Ilk Mihály titkár által felolvasott évi jelentés tudomásul vétele után az 1907-ik évi számadásokra nézve megadta a közgyűlés a felmentvényt, majd elfogadta az 1908. évre kidolgozott költségvetést, mely 59.741 korona bevétel mellett 56.924 korona kiadást és így 2817 korona remélhető maradványt tüntet fel. Ezután a választásokat elvitte meg. Elnökké gróf Andrassy Géza, alelnökké dr. Piufisch Frigyes, választmányi tagokká gróf Csekonics Endre, gróf Dessewffy Aurél, Luczenbacher Pál, gróf Nádasdy Tamás, Neuhofer János és báró Révay Simon, a választmányi bizottságba pedig Piufisch Frigyes elnökle mellett Brachfeld Lajos és ifj. Tömörny Károly választották meg.

( ) A Nemzeti Vivó Club országos vivóversenye. A Nemzeti V. C. által rendezett országos vivóverseny a befejezéshez közeledik. Pénteken éjjel fél 11-kor hirdette ki dr. Hajdu Marcell elnök a törverseny eredményét. A törversenyt megnyerte dr. Mészáros Lóránt (MAC. tagja) 6 győzelemmel; 2. lett Fáy István (MAC) 5 győzelemmel; 3. dr. Földes Dezső (FVC) 5 győzelemmel; 4. Lichtenekert András hgy (MAC) 4 győzelemmel; 5. Toókos Gyula hgy 3 győzelemmel; 6. Hámos Anial (MAC) 2 győzelemmel; 7. Rády József hgy 2 győzelemmel; 8. Dunay Bertalan (BBT) 1 győzelemmel.

A szombati nap a kardfőversenye volt, ugyanis a főversenyt II. körbe jutott vivói vívták a kört és a döntő küzdelmet. A kardfőverseny minősítésének eredménye a következő: Dr. Földes (FVC) 11.45, Werkner (NVC) 11.39, dr. Mészáros (MAC) 10.93, Gerde (MAC.Foror) 10.56, Lehner (FVC) 10.56, Lichtenekert (MAC) 10.31, dr. Fuchs (Rákosy) 10.25, Pósta (KEAC) 10.03, Toóler (FVC) 9.5, dr. Apáthy (BBT) 9.44, dr. Nagy V. (MAC Fodor) 9.43, Sacher (FVC) 9.41, Rády (MAC) 9.3, Kugler (ÓTE) 9.25, Hámos (MAC) 9.07, Goldberger (FVC) 8.9, Darányi (Arlow) 8.75, dr. Gonda 8.7, ifj. Halász (BEAC) 8.55, Asztalos (KEAC) 8.5, ezek jutottak az első körbe és ezek vasárnap d. e. 9 órakor vívnak. II. körbe jutottak: dr. Jellinek (FVC) 8.44, Benedek (Armentam) 8.4, Pick (FVC) 8.24, Poór (NVC) 8.2, dr. Karossa-Karsa (NVC) 8.15, Fáy (MAC) 8.07, Szende A. (MAFC) 8, Zoltán (FVC) 7.9, Schön (BBT) 7.6, Kubik, 2. Poór, V. csoportból: 1. Karossa, 2. Szende, V. csoportból 1. Fáy, 2. Polgár. Ezek elődöntőben mérköztek, melyből a döntőbe kerültek: Poór, Fáy, Schön, dr. Karossa-Karsa, Jellinek, Zoltán. Ezek közül kikerülő győztes vasárnap az I. körben fog tovább vívni. A zsűriben ma: dr. Hajdu Marcell, dr. Nagy Béla, dr. Rózsa Vilmos, dr. Földváry György, Zulavszky és Halász századosok, dr. Rácz Jenő, Heinrich Aladár, Repeczky László, Krencsey Géza, Sötér Gyula főlváltva működtek közre. Vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődik az I. kör kardkörvívása egész a döntőig. Hat órakor lesz a főkardverseny döntő küzdelme a club helyiségében (IV., Koronaherczeg-utca 3. I. em.). A versenyt bárki megtekintheti, belépő díj nincs, csupán az egykoronás program megváltása kötelező.

( ) Az egyetemi céllövő tanfolyam. A Budapesti Egyetemi Athletikai Klub céllövő tanfolyama e hó 30-án, hétfőn este 6 órakor a régi országház nagytermében (Fg. Sándor-utca) tartandó ünnepélyvel veszi kezdetét. A rendező egyesület minden előkészületet megtett, hogy az ünnepély kezdete méltó legyen a tanfolyam jelentőségéhez. Az estélyre meghívták József főherceget, a honvédelmi és közoktatásügyi minisztereket és az államtitkárokat, akik megjelenésüket kilátásba helyezték, továbbá a hadtest-parancsnokságot, honvédkerületi parancsnokságot és a Ludovika Akadémia parancsnokságát. Megfognak jelenni ezeken kívül a tudomány és műegyetem rektorai, dékánjai, valamint az egyetem tanári karának számos tagja. Az ünnepély főprogramja Sára Szaabó Lajos vezérkari százados vetített képekkel kísért előadása lesz, mely előadás bevezetése lesz a tanfolyamnak. Az estélyre meghívókat a B. E. A. K. elnöksége (központi egyetem) hétfőn délelőtt szolgált. Egyetemi és főiskolai hallgatókat a karzatra meghívó nélkül is bebocsátanak.

Országúti futóverseny. A Magyar Testgyakorlók Köre vasárnap tartja országos futóversenyét öt kilométeres távon a székesfehérvári országúton. A ver-

seny startja a 3 1/2 kilométeres kőnél lesz, ahonnan a versenyzők Albertfalva irányában futnak 2 1/2 kilométert és ugyanannyit vissza, úgy hogy a közönség a verseny kezdetét és végét egy helyről láthatja. A versenyre legjobb távfutóink neveztek; köztük Lovas A. (M. T. K.), Becske (M. A. K.), Merényi (M. A. K.) és Holics (B. E. A. K.).

( ) Főiskolai uszóverseny. Ünnepélyes keretben a Tudomány és Műegyetem tanári karának jelenlétében fog lefolyni a Főiskolai Sportszövetség vasárnapi uszóversenye. A két rivális egyetem reprezentatív csapatai hetek óta erősen készülnek, hogy főiskolájuk színeit diadalra juttassák. A 4x40 m. vegyes stafétában a Műegyetemet Fabinyi, Fülöp, Wiesel, Kirchnopf, a Tudományegyetemet Olasz, Ember, Hanung és Donáth képviselik. A két országos bajnokkal induló Műegyetem ebben a számban előre láthatólag revanchot vesz a tavalyi győztes B. E. A. K.-on, míg az 5x40 m.-es sprint stafétában a Tudományegyetem csapata az erősebb. A fontebbieken kívül neveztek a versenyre a következők: Las Torres, Karkas, Szende, Belezay, Tamedly, Gööz, Zvarinyi, Halbart is és így érdekes küzdelmek várhatók. A verseny e hó 29-én, vasárnap este 6 órakor kezdődik a Rudas-fürdő uszodájában.

( ) Bajnoki match. A Ferencvárosi T. K.—B. A. K. bajnoki football-mérkőzését holnap, vasárnap délután 3 órakor tartja a Margitszigeten, mely mérkőzés elé nagy érdeklődéssel tekintenek a sportkörök. A B. A. K. kiváló formajavulása és elismert gyors csatársora, melylyel a bajnokságban vezető M. T. K.-t 2:0 arányban legyőzték, igazolja a csapat kiváló képességeit. A B. A. K. őszi mérkőzéseiben éppen a legerősebb ellenfelei ellen érte el legszebb sikereit. A B. T. C. ellen 3:3, a M. A. K. ellen 2:1 vereségében is a II. félidőt 1:0 megnyerte. A F. T. K. ez évben még az egyetlen veretlen magyar csapat és e mérkőzésben is erősen próbára lesz téve jó védelme a B. A. K. agilis csapata ellen. A mérkőzésre 1 koronás és 60 filléres training jegyek érvényesek, mely árakban a szigeti belépő is befoglaltatik. Bíró: Harsády József (Bp. Rambler) lesz.

( ) A W. A. C. Budapest. A Wiener Athletik-sport Club a következő, ez idő szerint a legerősebb csapatát küldi Budapestre, hogy vasárnap a Magyar Testgyakorlók Köre teljes csapatával mérkőzzék: Krof, Mills, Hüttl, Kwietek, dr. Frey, Dlabac, Schoen-ecker, Kohn, Studnicka, Fischera, Andres. Hogy mily nagy fontosságot tulajdonít a bécsi csapat ezen mérkőzésnek, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy eltérőleg a bécsi csapatok szokásától, már szombat este érkeznek a játékosok Budapestre. A csapatot mintegy 15 klubtag kíséri, hogy azzal is otthonosabbá tegyék a játékosok ittartózkodását. A mérkőzés a Millenáris pályán pont 4 órakor kezdődik. A bírói tisztelet Fehéry Ákos (B. T. K.) vállalta magára. Ezen kiváló bírák vezetése biztosítékot nyújt arra, hogy a játék minden szép részlete kifejezésre jusson. Megelőzőleg a M. T. K. és a M. A. K. ifjúsági csapatai mérkőznek. Élénk emlékeztetben van még, hogy a legutóbbi találkozásuk alkalmával mily szép játékot produkált ez a jövőbeli reményekkel összeállított két csapat. A bírói tisztelet ezen mérkőzésnél Herczog Ede kiváló nemzetközi bírák látja el.

( ) Athléta-szövetségi hírek. A szövetség elhatározta, hogy Magyarország Cross Country bajnokságát 12 kilométeres távolságra április 23-án rendezi, még pedig, ha erre az Urlovas-Szövetségtől az engedélyt megkapja, az alagi löverseny pályán.

Az atletikai bajnoki viadalt napját június 18-ára tűzték ki. A program a tavalyi lesz, megtoldva a 220 yardos síkfutással.

Vívóhandicapperekké kiküldettek: dr. Nagy Béla, dr. Hajdu Marcell, Sötér Gyula, dr. Földváry György, Werkner Lajos.

Athlétaikai handicapperekké: Stankovits Szilárd, Lindner Ernő, Pick Pál, Zuber Ferenc, dr. Speidl Zoltán.

Hitelesítette a tanács és országos rekordnak elfogadta Mudin Imre, helyből magasugrási 140 cm-es, Lovass Antal 2 médes (10.34%) síkfutási és Szende Andor helyből távolugrási 304 cm-es rekordjait.

A Magyar Uszó Szövetséget elismeri a tanács az uszás hivatott fóruma gyanánt, munkásságában támogatja a vele egyezményt kötni kész. Uszószakosztályát egyúttal feloszlatta s elnökének: Virava Jánosnak és tagjainak legnagyobb elismerését fejezi ki működésükért.

A M. A. Sz. vízipóló vándordíja címén díjat alapít s azt az Uszó Szövetség vízipóló bajnokságára felhasználja.

A testnevelési ankétról szóló jelentés tudomásul szolgál s a tanács a M. A. Sz. eszméiért ott sikra szállott férfiaknak (gróf Andrassy Géza, Stankovits Szilárd, Polónyi Dezső, Muza Gyula, Lauber Rezső) köszönetét és elismerését fejezte ki.

Az új gerely-, diszkosz- és súlydobási szabályokat végleg helyben hagyta a tanács.

Új tagok felvétettek a Gyógyszerész-Ifjúság Sportklubja, a Váci Sportegylet és az Egyetértés Sport Club. A Balaton Uszók Egyesületének kilépése tudomásul szolgált.

A vívómesterek képesítése ügyében a tanács részletesen kidolgozott memorandumot terjeszt a főkapitánysághoz és a belügyminiszterhez.

Téli sport-czikkék

Mű- és versenycsapatok. Jégjátékok. Hockey. Jég-hockey szabály 20 fillér. Svéd-, norvég-, svéd-, újlol-, hálólövési- és amerikai rödeli sport és gyermek-szánkók, lofogó stb. Lillénföldi aki 30 korona Norvég szi, lábszárak, hólapok. Téli sportfőzők és felszerelések Sportárjegyzék ingyen.

KERTÉSZ TÓDOR sportüzlete, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Az ügyvédi kar integritása. A képviselőház indítványkönyvébe dr. Farkasházy Zsigmond ügyvéd és országgyűlési képviselő tavaly indítványt jegyzett be, amely utasítani kívánta a kormányt oly törvényjavaslat előkészítésére, melynek alapján „az ország lakossága az ügyvédi, ügynöki és szövetkezeti visszaélések ellen megvédelmezhető legyen”. A budapesti ügyvédi kamara választmánya az indítványban a kar erkölcsi tekintélyét mélyen sértő támadást látott és kimondotta, hogy az indítványozó képviselővel az erkölcsi szolidaritást megtagadja. Dr. Farkasházy a kamara választmányának e határozata ellen panaszt nyújtott be az igazságügyminiszterhez, mert a kamara szerinte, ezzel a kijelentéssel, illetve rendelkezéssel a törvény által meg nem engedett megtorlást alkalmazott vele szemben. Günther Antal igazságügyminiszter a panasz folytán most értesítette a kamarát, hogy fölügyeleti jogköréből folyólag semmiféle intézkedésre sem talált alapot.

§ Ügyvédek mozgalma. A budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél az ügyforgalom rengeteg arányban szaporodik, hónapokig tart egy-egy per érdemben való elintézése. Ezért a Budapesti Ügyvédi Kör választmánya elhatározta, hogy felterjesztést intéz a budapesti kir. Tábla elnökéhez és az igazságügyminiszterhez a visszas állapottok orvoslása céljából, mert az alkalmazott bírói és kezelő személyzet nem képes elintézni az egyre szaporodó folyóügyeket.

§ Az ügyvédi kamarák köréből. A nagyváradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Penyő László és Hranyczyk Károly ügyvédek, Nagyvárad székhellyel, az ügyvédek névgyűlésébe felvette.

§ Az Ügyvédi Kör gyermekvédelmi bizottsága. Tegnap tartotta évi beszámoló ülését az ügyvédi körben. Dr. Zerkovitz Zsigmond titkár jelentése szerint az elmúlt évben 377 esetben járt el a bizottság a fiatalokak büntetőjogi és magánjogi védelmében. Dr. Szilágyi Arthur ismertette a bizottság feladatát a jövőre nézve, dr. Mártonffy Marcell min. tanácsos pedig az iparostanonczok otthonának létesítése terén elért eredményeket közli. Dr. Szóhner Lajosnak, az Ügyvédi Kör elnökének indítványára az ipartörvény-javaslat gyermekvédelmi szempontból való megvitatása és véleményezésére a kör két tagot fog felkérni.

§ Rablótámadás az Alföldi-utczában. Október 27-én a hajnali órákban megtámadták Bartel Ignác kőfaragót, s nyolcz korona készpénzt elrabolták. A rablótámadók hárman voltak, de csak Tóth Patyi Béla Nepomuk és Bozsó György csavargókat kerítette kézre a rendőrség. A budapesti büntető törvényszék esküdtbíróisága ma tárgyalta az esetet Sárkány bíró elnöklése alatt. A vádat dr. Vargha kir. ügyész képviselte. A vádlottak tagadták tettüket s azzal védekeztek, hogy ittas állapotban voltak, s csak veszekedtek Bartellel. Minthogy azonban a Barteltől elrabolt pénztárczát Patyinnal megtalálták, az esküdtek bűnösnek mondták ki Patyit s ezért a bíróság három évi fegyházra ítélte. Az esküdtek felmentő verdiktje alapján Bozsót felmentette a bíróság. Tóth-Patyi és védője a büntetés súlyossága miatt semmisségi panaszszal éltek.

§ A beregszászi pör. A Dávid Márton és társai ügyében a mai nap folyamán dr. Morvay Lajos és dr. Székely Kálmán orvosszakértők tettek vallomást. Vallomásukban előadták, hogy Spitzet előbb agyonverték és holtan dobták be a Tiszába. A orvosszakértők után Janka Sándor és Török Sándor írászakértőket hallgatták meg, kik a tárgyaláson hamisnak mondták a Dávid Mártonnál lévő adásvételi szerződésen Spitz aláírását. Ezután Spitz, a vádlottak és egyes esküre nem bocsátott tanuk előéletére vonatkozó iratokat ismertette az elnök. Ítélet hétfő éjjelre várható.

§ Egy pánszláv ügyvéd fegyelmi ügye. Az 1901. évi általános országgyűlési képviselőválasztások alkalmával a verbói kerületben Valasek János miavai ügyvéd, az egyik jelölt, Krakova községben 1901. szeptember 22-én elmondott programbeszédében féktelen gyűlölettel nyilatkozott a magyar nemzetről. A nyitrai törvényszék ezért nemzetiség elleni izgatás címén elítélte Valasek Jánost három havi államfogházra és 300 korona pénzbüntetésre. Ezt a büntetést a pozsonyi tábla egy évi államfogházra és 100 korona pénzbüntetésre emelte fel. Együttal a pozsonyi ügyvédi kamara is megindította a fegyelmi eljárást az elítélt ügyvéd ellen és 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet helybenhagyta a Kuria ügyvédi tanácsa is.

§ Rovottmultu sikkasztó. Hesz János kereskedő az idén február 5-én fölieleltest tett a rendőrségen, hogy Dravetz János nevű szolgája négyezer koronát elsikkasztott. A rendőrség Dravetz Jánost már másnap elfogta, s csak ekkor derült ki, hogy Dravetz lopás és sikkasztás miatt már háromszor volt büntetve, s a főváros területéről tíz évre ki is van tiltva. A büntetőtörvényszék dr. Tholdt bíró elnöklésével ma vonta felelősségére sikkasztás büntetéseért Dravetz Jánost. Vele együtt a vádlottak padjára került kedvese, Davidovics Vilma szobalány is, akivel a sikkasztott pénzt elmulatta, mert ajándékot fogadott el Dravetz Jánostól. A bíróság a beismerésben lévő sikkasztó szolgát másfél évi börtönrre ítélte, Davidovics Vilrát ellenben fölmentette. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG.

A vukovár—samaci csatorna.

— Kossuthi kereskedelmi miniszter új csatornaterve. —
Budapest, márczius 28.

A velünk kereskedelmi szerződéses viszonyban álló nyugati államok, főként Németország elzárkózó vámpolitikája folytán külkereskedelmi mérlegünk évről-évre rosszabbodik, kivételünk egyre csökken, úgy hogy kizárólag Ausztriára vagyunk utalva. Helytelen közgazdasági politika volt az, hogy a külállamokkal kötött vám- és kereskedelmi szerződések kötésénél figyelmen kívül hagyták azt a momentumot, hogy az agrárvámok Európa-szerte emelkedő irányzatot mutatnak. A közép-európai vámunió, melyért a nyugati államok közgazdái is oly erőteljesen szállottak síkra, dugába dőlt. A tengerentúli verseny is mindjobban kiszorítja a nyugati államok felé irányuló nyeresztermény-kivitelünket. Fiume lévén az egyetlen pont, honnan terményeink kivitelét a tenger felé irányíthatjuk, önként következik hát, hogy a fiumei kikötő fejlesztése s az odavezető utirány forgalmi nehézségeinek elhárítása elsőrendű közgazdasági érdek. A Duna—Tisza-csatorna terve néhány év óta élénken foglalkoztatta a magyar közvéleményt s bármikor szó esett erről, mindig szóba került a fiumei tengeri út fejlesztése, illetve a vukovár—samaci csatorna megépítésének a szükségessége. Kemény dió, melynek feltöréséhez kereskedelmi kormányaink ezideig nem mertek, vagy nem akartak hozzáfogni.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter kiváló közgazdasági érzékére vall, hogy ennek a nagy eszmének formába öntésére a kezdő lépéseket megtette s „Adatok a Duna—Száva csatorna és az Adria felé vezetendő viziút kérdéséhez” czimmel ma közreadott terjedelmes munkálatában kifejti a fiumei utiránynak külkereskedelmi szempontból való nagy közgazdasági fontosságát. Ez az egyetlen utunk, melyen által a világkereskedelemmel függetlenül érintkezhetünk.

Kossuth szerint, hogy Fiumét jövő szerepére előkészítsük, az odavivő közlekedő utakat kell fejleszteni, illetőleg a vizi-utat kiépíteni. A vasuti szállítás üzemméltósága többszörösen felülmúlja a vizi-szállítás költségét. Magyarországra nézve annál nagyobb jelentőségű az Adria felé vivő vizi-ut, mert míg az odavivő egyetlen vasut a terep nehézségeivel is küzd, addig viziut a Száván és Kulpán magától

kinálkozik. Ennek a viziutnak jó kihasználása azonban a Duna—Száva csatorna nélkül nem lehetséges egyrészt a Duna—Száva szögének nagy kerülője, másrészt a Száva—Samac alatt levő szakaszának a boszniai és szerbiai hegyi folyók hordalékából keletkező zátonyai miatt. E Száva-szakasz szabályozása beláthatatlan költséget kívánna, miért is a legjobb és legolcsóbb megoldás ennek a vukovár—samaci csatornával való kikerülése. Ez által egyúttal a mai 477 km. hosszú vukovár—samaci távolság 420 km.-rel rövidül meg s így a Dunának Vukovár felett levő összes állomásairól 420 km.-rel lesz rövidebb a viziut. A Tisza mellett levő állomásokról 177 km.-rel, sőt még a Dunának Zimony alatt fekvő szakaszáról is 85 km.-rel rövidebb lesz az ut a vukovár—samaci csatornán át, mint ma Belgrádon át a Száva torkolatán keresztül. Az utróvidülés és a Száva zátonyos szakaszának kikerülése csökkenti a mai vízi szállítási díjakat. A megtakarítás a csatorna által nyújtott haszonért szedendő 74 fillér tonnánkénti vám tekintetbe vételével adódik ki. A vám a befektetett tőke kamatainak és a csatorna fentartása költségének fedezésére szolgál. Az a forgalom, mely mellett ez évi költség a vámból teljesen fedezhető, 1,79 millió tonna.

A csatorna létesítésén kívül a Kulpa folyó szabályozása is nagyjelentőségű, mert ezzel Fiume egy belvizi hajózó uttal közelítenék meg, s csak igen rövid vasuti szállítás válna szükségessé addig is, míg a műszaki tudomány fejlődésével, a Karszton át is lehet megfelelő folytatást teremteni. A Kulpa-szabályozás is megtakarítást eredményezne a Fiuméig való mai vízi és vasuti kombinált szállítási költségben. Ezt a megtakarítást is annak figyelembevételével számították, hogy a hajózó ut által nyújtott haszonért vám szedessék, mely a szabályozás költségének kamatját és az évi fentartás költségét fedezze. A Kulpának Károlyvárosig való szabályozása 6,5 millió koronát kívánna, melynek fedezésére 33 fillér tonnánkénti vám szedését tervezik. A Károlyvárostól Bródig terjedő Kulpa-szabályozás 21 millió korona költséget involválna, melyet 100 fillér csatornavámmal lehet fedezni. A szükséges forgalom, mely mellett az e költség fedezésére szükséges vámbevétel kiadódik, 1,4 millió, illetőleg 1,09 millió tonna, vagyis minél messzebb történik a Kulpa szabályozása, annál nagyobb a megtakarítás, és annál inkább megtérül a befektetés költsége.

A Kulpa hajózhatóvá tétele tehát, éppen úgy, mint a vukovár—samaci csatorna létesítése is, az állam anyagi erejének legkisebb megerősítése nélkül is lehetséges.

A kereskedelemügyi miniszter az emlékiratot tanulmányozás végett megküldi a legszélsőbb körű érdekeltségnek, hogy a szakkörök megbírálhassák és ehhez képest foglalhasson majd állást a kormány és esetleg a törvényhozás.

A magyar koronajáradék a párisi tőzsdén. Az új magyar járadékkibocsátás egyelőre vesztett aktualitásából, az a törekvés ellenben nem, hogy papirjainknak újabb piacokat is teremtsünk. A magyar értékek főpiacza, Ausztria a múltban a politikai események hatása alatt s bizonyára a jövőben is, aligha fogja olyan készséggel vásárolni ezeket az értékpapirokat, mint eddig. Németországban pedig, ahol szintén kedvező piacra van a magyar értékek, olyanok a pénzügyi viszonyok, hogy nem valószínű, hogy a német közönség valami nagy mennyiségben vásárolná az új kibocsátású magyar értékeket. Ezért fontos az a kérdés, lehetséges lesz-e új piacokat teremteni. Néhány év előtt már történtek lépések, hogy a magyar járadékot a párisi tőzsdén is jegyezzék. Eredmény is biztatta ezeket a törekvéseket, de egyszerre abban maradt a dolog. Most, amikor a francia tőkepénzesek kiábrándultak az orosz lelkeselemből alkalom kínálkozott arra, hogy ismét megpróbálkozzanak a párisi tőzsdén való bevezetéssel. A párisi tőzsdén eddig más nemzeteknek csak olyan

járadékpapirjait jegyezték, amelyeket aranyban fizettek s a magyar papirok közül ezideig csakis az aranyjáradékot bocsátották a párisi tőzsdére. Most arról értesülünk, hogy a párisi tőzsdén már sikerült a magyar koronajáradék jegyzése. Régebbi időkben is többször megkísérelték, de sohasem sikerült megszerezni a francia kormány hozzájárulását, a jelenlegi kormánynak azonban sikerült. Ugyanis a francia kormány az aranyjáradék szindikátusainak beleegyezésével, e hó 25-ike óta a párisi tőzsdén jegyzi a magyar koronajáradékot s mint Párisból jelentik, azóta élénk üzlet volt a tőzsdén a magyar papirokban. A párisi jegyzésnek az új kölcsön szempontjából is nagy jelentősége van, mert ezzel egy új piacot hódítunk meg a magyar járadéknak, mely Európa egyik elsőrangú befektetési értéke. A párisi jegyzés után valószínűleg a londoni is nemsokára bekövetkezik. Már hosszabb idő óta híre jár, hogy a londoni tőzsdén is történtek kísérletek a járadék bevezetése irányában s az angol piacnak, mely annyi ekzotikus papirt befogadott, semmi oka sem lehet arra, hogy a jegyzést megakadályozza.

A Központi Kereskedelmi Bank közgyűlése. A Központi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság ma délelőtt tartotta Kubinyi Árpád cs. és kir. kamarás, igazgatósági alelnök elnöklése alatt második rendes közgyűlést. Dr. Dobay Aurél vezérigazgató beterieszti az igazgatóság jelentését, melyből a következőket emeljük ki: A múlt évi rendes közgyűlésen elhatározott tőkeemelés teljes sikerrel keresztültitett. Az intézet érdekkörébe kapcsolt ipari és kereskedelmi vállalatok az elmúlt évben megfelelő eredménnyel működtek. Az újabb alapítások közül kiemeljük a Deutsch Bertalan chamotte- és agyagáru gyár részvénytársaságát, melynek működése a legszebb reményekre jogosít. Az elmúlt évben az Első Magyar Általános Biztosító Társasággal létrejött megállapodás alapján szervezett köztisztviselői törlesztéses kölcsönosztály széleskörű működést fejt ki és már tetemes összegű tisztviselői törlesztéses kölcsönt folyósított. Minthogy ezen osztály csak a múlt év második felében kezdte meg működését, az elért eredmény csak az 1908-iki üzletév mérlegében fog kifejezésre jutni. Az áruosztály az 1907. évben is megfelelő haszonnal járt. Az áruosztály üzletkört mindinkább kiterjeszti és különösen a behozatali üzlet terén ma már a hazai kereskedelemnek egyik számottevő tényezője. A folyó-üzlet megfelelő fejlődés képét mutatja, a betétek állománya emelkedett és az 1907. év végén 2,437,809 korona 65 fillérre ruggott. Az intézet a lefolyt évben 25,827,415 korona 84 fillér összegű váltót számított le. A közgyűlés az igazgatóság jelentését, mely bőséges leírások után 342,620 korona 27 fillér tiszta nyereségről számol be, tudomásul vette és hozzájárult a nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatához. Eszerint az alapszabályszerű leírások után az általános tartalék-alap javadalmasására az alapszabályszerű 5 százalék, azaz 16,998 korona 55 fillér helyett 50,000 korona, 25,000 darab részvény 2. sz. szelvényének beváltására darabonként 10 korona (5 százalék), vagyis 250,000 korona fordítatik és a fennmaradó 8623 korona 17 fillér az 1908-iki üzletév számlájára vitetik át. Végül a közgyűlés úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt egyhangúlag megadta. Az osztalék ez év márczius 30-ától kezdve fog a bank főpénztárában kiizettetni.

Az iparegyesület gyári ipari szakosztályának oroszországi kiküldöttje. Ismeretes, hogy az Országos Iparegyesület röviddel ezelőtt megalakult gyári ipari szakosztálya Ullmann Adolf elnök javaslatára elhatározta, hogy Oroszországba, később máshová is, szakértőket küld ki. Az Oroszországba küldendő szakértő állását Mauthner Emilrel töltötték be, aki eddig a Fiumei Hitelbanknál igazgatói állást foglalt el, amely intézet tudvalevőleg felszámol, illetőleg átalakul a Magyar Általános Hitelbank ottani fiókjává. Mauthner már több ízben járt a bank részéről külföldön, így Kínába is öt küldte ki a bank évekkor ezelőtt. Mauthner gazdasági téren ismert szakember, aki bizonyára hasznos szolgálatokat fog teljesíteni a magyar érdekeknek külföldön.

Ultimórendezés az értéktőzsdén. A mai ultimórendezésnél a következő díjtételeket fizették egész hóra: Osztrák hitelrészvényért 1,30—2,20 K, Osz-

Nagyszombati cacao és csokoládégyár Nagyszombat.

==== Kérjünk: földrajzi, történelmi, természetrajzi és mesecsokoládét. ====

trák magyar államvasut részvényért 95—1.95 K, Déli vasut részvényért 60—65 fill., Magyar koronajáradékért 08—16 fill., Orosz államkölcsönért 02—10 fill., fél hónapra: Magyar hitelrészvényért 65—1.35 K, Magyar leszámítoló bank részvényért 25—55 fill., Hazai bank részvényért 20—35 fill., Rimamurányi vasúti részvényért 65—1.10 K, Közúti vaspálya részvényért 90—1.40 K, Városi villamos vasut részvényért 30—55 fill., Magyar jelzálogbank részvényért 30—70 fill.

Az osztrák vasutállamosítás. Az Osztrák-Magyar Államvasut és az osztrák kormány között folytatott tárgyalások egyelőre megszakadtak, ami egy kissé nyugtalanította a spekulációt. Nemrég ugyan a társaság egy közleményt adott ki, amelyben megnyugtatta a börzét, hogy nincs baj az államosítás körül, mert a tárgyalások csak szünetelnek, de nemsokára ismét napirendre kerülnek. Ma azután az a hír terjedt el a tőzsdén, hogy az államosítási tárgyalások a jövő héten ismét megkezdődnek s ennek kapcsán az Államvasut-részvény a tegnapi záróárfolyamhoz képest 7 koronával 685-re emelkedett. Bécsben is áremelkedéssel honorálta a tőzsde a küszöbön álló tárgyalásokat.

Kossuthi a gazdasági nyugdíj mellett. Kossuthi Ferenc kereskedelmi miniszter, mint a Magyar Gazdatisztek Nyugdíjügyi Országos Kongresszusának — gróf Apponyi Albert, gróf Zichy Aladár, gróf Batthyány Tivadar, Rákosi Jenő, néhai gróf Károlyi Sándor és gróf Zichy Jenő stb. társaságában — volt védnöke, igen megleghangú levelet írt a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületéhez, a legközelebb megtartott gazdasági nagygyűlés alkalmából; és levelében a gazdasági nyugdíjügyi akciót jogosnak mondja s kilátásba helyezi, hogy a gazdatisztek törekvéseit a maga részéről is támogatni fogja.

Weiner igazgató távozása. Régebben már megemlékeztünk arról, hogy Weiner Sándort, a Wiener Bankverein magyarországi fióktelepének igazgatóját a bank bécsi központjába rendelték be igazgatói minőségben. Weiner igazgató — amint értesülünk — április elsején foglalja el új állását, a távozó igazgató tiszteletére a bank tisztviselői ma társasvacsorára gyűltek egybe.

A Gschwindt-gyár közgyűlése. A Gschwindt-féle gyár részvénytársaság ma délelőtt tartotta negyvenedik évi rendes közgyűlést dr. Gschwindt György elnöke alatt. Az igazgatósági jelentés szerint a lefolyt év üzleteredménye a tartalékalapnak 2000 koronával való növelése után a múlt évről áthozott 26.372 korona 52 fillérel együtt 242.955 korona 96 fillér. Az igazgatóság indítványozza, hogy a jutalékok levonása után fennmaradó 242.955 korona 96 fillérből 210.000 korona osztalékként fizetessék ki, részvényenként 70 koronával, míg a fennmaradó 32.955 korona 96 fillér az új számlára vitessék át. Jelenti az igazgatóság, hogy a nagykereskedelmi gyár kibővítésére szükséges telkeket megszerezte. A közgyűlés az indítványokat elfogadta és a felmentvényt megadta.

A Városi Vasut mérlege. A Budapesti villamos városi vasut r.-t. ma tette közzé zárszámadását, melyet legutóbbi ülésében állapított meg az igazgatóság. A társaság mérlegével is tanúságot tesz arról, mennyire fejlődik ez az aránylag rövid idő óta fennálló előkelő közlekedési vállalatunk. De bizonyosságai annak azok a tények, melyeket a mérlegből nem is konstatálhatunk annyira, az, hogy a társaság mennyi új vonalat létesített az utóbbi időkben, melyeket a közúti közlekedés szolgálatába állított. A társaság virágzását annak köszönheti, hogy a vezetősége minden tekintetben feladatának magaslatán áll, amint azt a társaság lefolyt évi működéséből is tapasztalhatjuk. A társaság osztalékát az idén ugyanugy állapítja meg, mint tavaly, vagyis 14 koronában s a mérleget az igazgatóság a jövő hó 14-én tartandó közgyűlésen terjesztik elő.

Az 1907-ik évi mérleg a következő adatokat tartalmazza:

Vagyoni: A vasúthálózat, központi telep, kocsiállomány stb. értéke: 15.329,156 K 38 f. Szerződés szerű óvadék a fővárosnál 100,000 K. Felülvizsgálandó újabb építkezések és beruházások: 7.858,342 K 69 f. A rendkívül tartalékalap ingatlanai 563,135 K 93 f. Értékpapírok 7.591,126 K 50 f. Tartozók 699,744

K 16 f. Pénztárszámla 5243 K 02 f. Anyagkészlet, szén, olaj, posztó, stb. 392,232 K 53 f. Végösszeg 32.538,981 K 21 f.

Teljes: 99726 drb részvény (ebből 21250 drb új részvény) 19.945,200 K 6524 drb kisorsolt részvény 1.304,000 K. Ki nem sorsolt elsőbbségi kötvények 1.781,800 K. Kisorsolt elsőbbségi kötvények 218,200 K. Rendkívüli tartalékalap 6.145,330 K 45 f. Forgalmi tartalékalap 309,825 K 04 f. A pálya és felszerelések értékcsökkenésére 1907-ben 519,770 K 77 f. A pálya és felszerelések értékcsökkenésére 1907-re 120,000 K. Az előző évek sorsolásából hátralékos részvények 25,000 K. Részvénytörlesztési részlet 1907-re 196,000 K. Kötvénytörlesztési részlet 1907-re 26,800 K. Építési és beruházási tartalékalap 28,807 K 76 f. Fel nem vett osztalékok 1808 K. Nyugdíjtartalékalap 192,787 K 60 f. Óvadékok 90,232 K 56 f. Követelők 410,205 K 37 f. Nyereség áthozat az 1906-ik évről 67,094 K 12 f. Tiszta nyereség az 1907. évben 1.155,319 K 54 f. Összesen 1.222,413 K 66 f. Végösszeg 32.538,981 K 21 f.

A veszteség- és nyereség-számlán feltüntetett összegek a következők: Veszteség: Forgalmi kiadások 3.226,108 K 13 f. Különös kiadások 535,862 K 49 f. Elsőbbségi kötvénykamat 71,792 K. A pálya és felszerelések értékcsökkenésére 120,000 K. A székelyváros 3%-os részvételére 157,987 K 46 f. Részvénytörlesztésre 196,000 K. Az elsőbbségi kötvények törlesztésére 26,800 K. Az ezen évben kibocsátott 21250 drb részvény 5% kamatjárt 1907. III./15-től XII./31-ig 168,229 K 16 f. Nyereség 1.222,413 K 66 f. Végösszeg 5.725,192 K 90 f.

Nyereség: Áthozat az 1906-ik évről 67,094 K 12 f. Forgalmi bevételek 5.266,248 K 56 f. Különféle bevételek 391,850 K 22 f. Végösszeg 5.725,192 K 90 f.

Fizetési nehézségek egy kisbanknál. A Pestvidéki Takarékpénztár R.-T. zavarairól már hosszabb idő óta suttognak a fővárosban. Az intézet 1906-ban alakult mindössze 200.000 korona alaptőkével s vezetősége nagyrészt azok közül került ki, akik egy szomorú sorsra jutott szövetkezetnél is helyet foglaltak az igazgatóságban. A takarékpénztár bajai most — mint értesülünk — még súlyosbodtak, amennyiben egy hitelező körülbelül 13.000 koronás követelése alapján csődöt kért az intézet ellen. Érdekes, hogy az intézet, mióta fennáll, még nem tett közzé mérleget.

A vasutgazdaságtan elemei (Írta W. M. Acworth). Fordította, előszóval és jegyzetekkel ellátta dr. Szabolcsy Antal, a „Vasuti és Közlekedési Közlöny” f. szerkesztője.) A vasutaknak a gazdasági élet egészére, különösen az államvasutaknak az állam háztartására és gazdasági életére kiható nagy jelentősége mellett, a politikai, a társadalomgazdasági és az adminisztratív élet vezető emberei egyenesen rá vannak utalva a vasutak gazdaságtani, különösen pedig tarifapolitikai kérdéseinek alapos megismerésére. Dacára azonban a vasutgazdaságtani kérdések nagy jelentőségének, a tudományos irodalom, — különösen nálunk — igen keveset törődik ezekkel a kérdésekkel. Ezért általános érdeklődésre tarthat számot Acworthnak, a híres angol közlekedéspolitikusnak, ugyszólván világhírre szert tett munkája, mely az ismert nevű közlekedéspolitikai szakirónak, dr. Szabolcsy Antalnak fordításában most került a könyvpiaçra. Acworth munkáját nemcsak a szakember élelátása és gyakorlatiasan képzett gondolkodása jellemzi, hanem az bámulatosan szép és élvezhető irálylyal van megírva, melylyel a vasutgazdaságtan nehéz kérdéseit ugyszólván elbeszélészerűen ismerteti meg. A munkát dr. Szabolcsy Antal kitünő magyarsággal és terminológiával fordította, az egész munkának jelentőségét egy előszóban, fontosabb részleteit pedig jegyzetekkel magyarázva. A 185 oldalra, 12 fejezetre terjedő munkának öt fejezete a vasuti tőkéket és a vasuti kiadásokat, hét fejezetben pedig a vasutak bevételeit, ezek történeti fejlődését és tarifapolitikai alapvető tételeit ismerteti. A munka ára 3 korona. Megjelent a Lampel Róbert-féle könyvkereskedésben.

Az új német birodalmi és porosz kölcsön. Már jó ideje híre jár, hogy a német birodalom nemsokára új kölcsönt bocsát ki s ezzel együtt a porosz állam is piacra hozza konzollit. Most az hírlik, hogy a kibocsátás időpontja valószínűleg április végére, vagy május elejére esik s az új papírok kibocsátásánál a 4%-os tipust fogják választani.

Földművelők birtokvásárlása. A Magyar Gazdaszövetség eddig csakis az Amerikából visszatérni óhajtok letelepítésének kérdésével foglalkozott. Tekintve azonban a telepitési ügy rendkívüli fontosságát, a visszavándorlókon kívül mindezeket is fel-

veszi nyilvántartásába, akik földet vásárolni szándékoznak, arra a szükséges készpénzzel rendelkeznek és ezen szándékukat a Gazdaszövetségnek bejelentik. Tekintve, hogy igen számosan keresik a kisebb birtokokat, de nincsen módjukban rövid úton megtudni, hogy hol vannak ily eladó földek, a Gazdaszövetség ezzel valóban lézágpótló intézkedést tesz és azt hiszi, hogy most már számos vevő és eladó fogja őt felkeresni.

A brüsszeli bank kamatlábészállítása. Brüsszeltől táviratozzák, hogy a nemzeti bank ma a kamatlábat 1/2%-al leszállította.

Szaktanfolyam férfiruhakonfekciós szabóknak. A Technológiai Iparmúzeumban ápr. 21-én megnyílik egy nyolcz hétre terjedő szaktanfolyam, amelyen a szabászati rajzon kívül az ez iparban nagyfontosságú munkamegosztásra vonatkozó gyakorlatokat is tanítanak. A tanítás hetenkint 5 estére 7-től 9-ig és vasárnap 9-től 12 óráig terjed. Részt vehet a férfiruhakonfekció terén dolgozó mester és segéd. Budapestről legfeljebb 17 hallgatót vesznek fel. A beiratkozás április 6, 7 és 8-án este 7 órakor a Technológiai Iparmúzeum 3. sz. alatt lesz. A tanfolyam ingyenes.

Uj vidéki pénzüintézetek. Délmagyarországi Közgazdasági Bank r.-t. cég alatt 300.000 korona alaptőkével új pénzüintézet van alakulóban Szegeden, mely a hasonczégű szövetkezet összes aktívait és passzívait átveszi. — Galántai Népbank r.-t. cézggel. 200.000 korona 2000 darab 100 koronás névértékű részvényre oszló alaptőkével új pénzüintézet alakul Galántán. — Mezőberényi Gazdasági Takarékpénztár r.-t. czim alatt Mezőberényben új pénzüintézet alakul 250.000 korona alaptőkével, mely a feloszló és felszámoló Mezőberényi községi hitelszövetkezet aktívait és passzívait átveszi. Az alapításban részt vesz a Békéscsabai takarékpénztár egyesület, mely 2000 darab részvényt vesz át. — A szabolcsmezei Nyiracsád községben szintén új bank alakul: Ligetalljai Takarékpénztár r.-t. cég alatt, 100.000 korona tőkével. Az alapítók a Szabolcsmezei takarékpénztár és az Újhehrtói takarékpénztár.

Kitüntetett gazdasági cselédek. A Pest vármegyei Gazdasági Egylet szép ünnepélyre készül a napokban. Két öreg hűséges cselédet a királyi szolgálati díszéremmel tüntetett ki. Az egyik cseléd Lás István, aki 40 év óta szolgál báró Orcey Andor újszászi gazdaságában, a másik Pál Mihály, szintén 40 év óta szolgálja gazdját, Györgyei Illést. A szolgálati díszérem átadására rendezett ünnepélyre letutazik a gazdasági egylet élén gróf Keglevich Gábor elnök, továbbá Gulner Gyula, a vármegye főispánja és Fazekas Ágoston, Pest vármegye alispánja. Itt közöljük, hogy a király a 40 éves hű szolgálatért Rauch János pohorellai uradalmi erdőőrt szintén szolgálati díszéremmel tüntette ki.

Egyöntetű könyvelés és mérlegkészítés a pénzüintézeteknél. A Magyarországi Pénzüintézetek Országos Szövetsége már megalakulásakor felismerte azt a visszas helyzetet, mely a vidéki pénzüintézetek ügyvitele és különösen könyvvezetése körül sok tekintetben fennáll s alapbáziszerű feladatául tűzte ki a vidéki pénzüintézetek ügyvitele és könyvelése egyöntetűségének meghonosítását. E célnak kívánt eleget tenni a szövetség — mely minden tekintetben a legnagyobb buzgalommal képviseli a vidéki intézetek érdekeit — amikor beható tanulmányok és tanácskozások után megállapította a „Pénzüintézetek egyöntetű könyvelési és mérlegkészítési mintatart”. Ennek célja megszüntetni a kezelési módzatok és formák azon változatosságát és a könyvelési rendszereknek azt a szerteágazását, amelyek révén a pénzüintézetek könyvvitele gyakran a szakemberek előtt is utvesztővé vált, de kiváltképen feladata meghonosítani azon tapasztalati eredményeket, amelyek a pénzüintézetek könyvelést egyszerűsítették, áttekinthetőbbé tették, szóval előbbre vitték. A mintatár az olasz gyűjtőnaplós könyvviteli rendszeren épül fel, tekintettel van a kisebb és nagyobb intézetek eltérő igényeire. Lényeges alkatrésze a mintatárnak az évi zármérleg, amely hivatva lesz megszüntetni azt a régóta hangoztatott panaszt, hogy az egyes tételek

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Hozzájárul a valódi átlagos gyomorbaesésnek és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

az orvostól gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kís. áron 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

eltérő módon vannak sok helyütt felsorolva. A terjedelmes mintafár jelen alakjában, ötvenegy mintán és magyarázaton felül tartalmaz bevezetést az egyöntetű könyvelés és mérlegképzítés céljáról és mibőlétéről, melyet dr. Hantos Elemér, a szövetség főtitkára irt, végül befejezésül azon kereskedelmi, büntető- és illetékjogi szabályok összeállítását, amelyek a könyvvezetésre és mérlegezésre vonatkoznak.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:
 200.000 koronát nyert: 31262
 40.000 koronát nyert: 53251
 10.000 koronát nyert: 109959
 5000 koronát nyertek: 45884 88194
 2000 koronát nyertek: 5395 9017 10292 16687
 130 19401 22732 23034 25488 27821 27050 28000
 53360 41392 42710 42619 57406 59485 66467 72736
 73467 75672 76222 78158 84147 91848 95067 101986
 103327 105511 112386 116984 117875 118730 118165
 119859 124090 124268

1000 koronát nyertek: 1340 1442 2116 2722 6169
 6664 8864 9072 11338 12649 14428 14524 16260 18587
 19604 19092 21694 24347 25340 26683 28523 31335
 33771 35011 36470 38959 38798 38208 42892 42284
 50529 54069 56292 66946 69427 76387 77973 77695
 79207 80997 82563 85970 87414 88658 93564 94531
 96573 96783 96881 97937 98600 98583 111181 115585
 115785 115004 120098 123446 124254

500 koronát nyertek: 024 2377 2101 5686 5630
 5343 6034 6109 7393 9010 10541 16842 18765 19176
 20396 24269 26119 28866 31940 32749 32739 33182
 37219 38453 40707 42506 45389 45137 46165 46376
 47475 49641 50827 50271 51426 55348 57045 59420
 59484 61327 62286 69628 69210 70615 71004 71096
 78500 86954 86506 87152 87898 88278 88705 88716
 93070 93140 97389 100255 103377 107745 108503 110731
 111320 111755 112327 114462 120828 124626 124747

Török szerencsése örök. A mai húzáson a 200.000 koronás főnyeremény a 31262 számú, a 10.000 koronás pedig a 109959 számú sorsjegyre Török A. és Társa szerencsés bankháza (Budapest, Szervita-tér 3.) vevőinek jutott.

Háromszáz zsák paprika a Tiszában. Nagy szenzációja volt tegnap az alföldi metropolis: Szeged város közönségének. Miniszteri rendelkezésre a Tiszába eresztett a szegedi hatóság háromszáz zsák hamisított paprikát. A dolog története az, hogy mintegy másfél évvel ezelőtt a szegedi rendőrség lefoglalt háromszáz zsák paprikát egyik szegedi paprikaárusítótól. A lefogalás azért történt, mert az egészségügyi hatóság megállapította, hogy a paprikában több az idegen alkatrészt, mint amennyi megengedhető. Annak idején nagy kavardást idézett elő ez a paprika-ügy, sőt a miniszterhez is felkerült döntés végett. Időközben azonban megállapították, hogy a hatóság helyesen járt el akkor, midőn a szegedi paprika jó hírnevéért sikra kelt és nem engedte a kifogásolt paprikát piacra vinni. A napokban érkezett le a miniszter döntése és ennek értelmében a már ugyanis megromlott háromszáz zsák paprikát tegnap a Tiszába dobták. A zsákokat mind felvették s úgy szórták bele a szép szőke folyó hullámaiba, mely néhány percz alatt olyan lett a vérvörös paprikától, mintha az egész Tisza lángban volna. Mind-ehhez lehet megjegyzést fűzni; az élelmiszerek hamisítását tilalmazó s jelenleg érvényben levő törvény lényeges módosításokra szorult kereskedelmi körökben régóta szorgalmazzák a törvény módosítását. Egy ízben Darányi miniszter ígéretet is tett erre nézve, mert valóban tirthetetlen állapot, hogy a fogyasztó közönség legszükségesebb élelmiszereit lekiismeretlenül hamisítják. Csudálkozásunknak adunk kifejezést a felett is, hogy a hamisított paprika megsemmisítésének más módját a szegedi hatóság kieszelni nem tudta.

Az Unionbank közgyűlése. Az Unionbank — jelentik Bécsből — ma tartotta 38-ik rendes közgyűlést gróf Dubski Adolf v. b. t. t. igazgatósági elnök elnöklésével. Jelen volt 37 részvényes 17.020 részvény letétbe helyezésével, melyek 850 szavazatra jogosítottak. Az igazgatótanács abbéli javaslatát, hogy a 4.642.309 korona tiszta nyereségből részvényenkint osztalék fejében 7 1/2%, vagyis 30 korona fizetessék ki, 370.838 korona a tartalékalap-

hoz csatoltassék, a Ferencz József császár jubileumi alapjára, amely az intézet alkalmazottai és azok hozzátartozóinak javadalmazására fordítatik, 20.000 korona adományoztassék és 276.052 korona a jövő évi számlára vitessék elő, egyhangulag elfogadták. Az üzleti jelentés, melyet Zappert Adolf császári tanácsos olvasott fel, valamint a felügyelő-bizottság jelentését is, egyhangulag elfogadták. Ugyanily módon fogadta el a közgyűlés az igazgatóság részéről betervezett alapszabálymódosításokat is, amelyek a cégjegyzés határozataira vonatkoznak s amelyek a kisorsolási veszteség biztosítására bizonyos határozatokat foglalnak magukban. Az igazgatótanácsba a kilépő Gentili, Hirsch Vilmos és Lindheim Alfréd lovag igazgatósági tagokat újból megválasztották.

Vidéki pénzüzetek alaptőke-emelése. A Magyar Pénzüzetek Országos Szövetsége a következő vidéki pénzüzeti változásokról nyert értesülést: Az Aradi Központi Takarékpénztár rövidesen rendkívüli közgyűlést fog egybehívni az intézet 500.000 koronás alaptőkéjének felemelése tárgyában. — A Balassagyarmati Népbank r.-t. elhatározta, hogy 360.000 koronás alaptőkéjét 200 darab új 600 korona n. é. 1150 korona árfolyamu részvény kibocsátásával 480.000 koronára emeli fel. — A Battányai Takarékpénztár r.-t. 100.000 koronás alaptőkéjét 150.000 koronára fogja emelni. — A Gáttájai Takarékpénztár — amint ismeretes — elhatározta, hogy 60.000 koronás alaptőkéjét 180.000 koronára emeli. Ezt úgy viszi most keresztül, hogy a tartalékalapjából 60.000 koronát csatol az alaptőkéjéhez és 60.000 korona erejéig új részvényt bocsátott ki. — A Lippai Takarékpénztár és hitelintézet r.-t. 60.000 koronás alaptőkéjét 600 darab új 100 korona n. é., 105 korona árfolyamu részvény kibocsátása által 120.000 koronára emelte fel. — A Losonczy Takarékpénztár r.-t. elhatározta, hogy 300.000 koronás alaptőkéjét 800.000 koronára emeli fel olyképp, hogy az eddig forgalomban lévő 1500 darab 200 korona n. é. részvényeket a tartalék és külön tartalék terhére 400 korona névértékűekre cseréli ki, kibocsát továbbá 500 darab új 400 korona n. é. részvényt. — A Közgazdasági Bank mint r.-t. Nagybecskerek 400.000 korona alaptőkéjét 1000 darab új 200 korona n. é. részvény kibocsátása által 600.000 koronára emeli. — A Temesvári Első Takarékpénztár 1.2 millió koronás alaptőkéjét 1.8 millióra emeli. — A Tiszaújlaki Takarékpénztár r.-t. e hó 31-én tartandó ülésén határoz 200.000 koronás alaptőkéjének felemelése ügyében.

A Pesti Lloyd Társulat ma tartotta rendes évi közgyűlést, amelyen dr. Kohner Adolf elnök, a közgyűlésen Székely Ferencz igen meglehangu, kegyelettel szavakkal emlékezett meg a társulat volt elnökének, utóbb díszelnökének, Kohner Zsigmondnak elhalálzásáról. Ezután bemutatták az évi jelentést, amelyet a számvizsgáló-bizottság jelentésével együtt tudomásul vettek. Egyhangulag elfogadták a választmány részéről előterjesztett két indítványt, amelyeknek egyike az alapszabályok módosítására vonatkozik, egy a lelnök helyett kettőnek választását hozván javaslatba, másika pedig a tagsági járulék felemelését célozza. Néhány indítvány elintézése után megejtették a választásokat a következő eredményvel: Alelnökök: dr. Kohner Adolf (új) és Székely Ferencz (új). Igazgatók: halmi Deutsch Sándor, Flittner Frigyes (új), Geiger Zsigmond B. (új), Guttmann Vilmos báró (új), Hatvany-Deutsch Sándor, Lánzy Leó és Sándor Pál.

„Balogh Vilmos“ hegyvidéki gazdasági telep. Darányi földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy az alsóverezkei havasi mintagazdaságot és tejgazdasági telepet néhai Balogh Vilmos, a nemrég elhunyt földművelésügyi államtitkár nevével nevezeti el. Elhatározását leiratban tudatta a hegyvidéki ki- rendeltséggel. Elhatározásáról a miniszter nemcsak a ki- rendeltséget, de Beregvármegye főispánját és alispánját, a Beregvármegyei Gazdasági Egyesületet, nemkülönben ö. v. Balogh Vilmosné, az elhunyt államtitkár özvegyét is meglehangu átiratban értesítette.

A gömör-szepesi vasúti összeköttetés. A Gömör- és Kishont-, valamint Szepes vármegyák közötti közvetlen vasúti összeköttetést célzó beltér-

iglói, vagy dobsina-poprádfelkai vasúti vonalak létesítése ügyében és a vonalvezetés kérdésében felmerült érdekelletétek kiegyenítése czéljából Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter rendelkezéséből ma délelőtt 11 órakor a helyi érdekelttség részvételével értekezlet volt a kereskedelemügyi minisztériumban, amelyen Szerényi József államtitkár elnökölt. Szerényi közölte az értekezlettel, hogy a gömöri vasutaknak a kassa-oderbergi vasúttal leendő összeköttetése, nem a helyi érdekű, hanem az államvasuti hálózat kiegészítő részeként, államvasúti vonalként lesz annak idején létesítendő, mi- helyt a kormány erre a czélra megfelelő fedezettel rendelkezik. Megjegyezte azonban egyúttal, hogy tekintettel a rendkívül nehéz terepen vezető vasúti igen jelentékeny építési költségeire, az az állam által csak abban az esetben lesz létesíthető, ha a helyi érdekelttség az építés költségeihez megfelelő mérvben hozzájárul. A vonalvezetés megállapításába, illetve azon kérdés tárgyalásába, hogy a betlériglói, vagy a dobsina-felkai vonal építessék-e ki, az értekezlet ezúttal érdemlegesen nem bocsátkozott, hanem a kérdés tárgyalását elhalasztották arra az időre, amikor már az több említett vonal tervei is rendelkezésre állanak és amikor az érdekelttség már abban a helyzetben lesz, hogy a vasút építési költségeihez való hozzájárulásának mérvét bejelent- heti.

Munkaközvetítés és munkaadók szervezete. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége által az új ipartörvény tervezetének tárgyalására egybe- hívott értekezlet tegnap folytatta tanácskozásait. Ezen az ülésen ismét a kötelező állami munkaköz- vetítés kérdését tárgyalták. Dr. Fenyő Miksa titkár ismertette a tervezet részleteit és a legutóbbi ülésen elhangzott észrevételeket, majd a kereskedelmi mi- nisztérium megjelent képviselője, dr. Diószeghy József osztálytanácsos foglalkozott a kizárólagos ható- sági munkaközvetítés ellen felhozott érvekkel. Fej- tegetéseiben azt igyekezett kimutatni, hogy a ható- sági munkaközvetítés csak az ipari élet rendjét és békés fejlődését kívánja biztosítani és sorra vette a tervezet ellen felmerült argumentumokat, amelyek szerinte részben nem állhatnak meg, részben pedig csak a tervezet egyes részleteit ellen irányulnak. Ezzel szemben Farkas Elek, az Építőiparosok Szö- vetségének titkára a munkaközvetítésnek hatóságivá tétele ellen felhozható aggodalmaknak adott kifeje- zést. Bossányi Endre szerint pedig helyesebb volna előbb a munkaadók szervezeteinek munkaközvetíté- sével kísérletet tenni. A munkaadók közül a vita fo- lyamán felszóltak: Neugebauer Sándor, Wimmer Fülöp, Fodor István, Schwartz Félix, dr. Freud Ist- ván, Wottitz Gusztáv és Altschul Artur, akik gya- korlati szempontból bírálták a tervezetet. Az érte- kezlet végül Thaly Zsigmond indítványára elhatá- rozta, hogy a kötelező hatóság munkaközvetítés kérdésében előbb meghallgatja a Gyosz. kötelékébe tartozó szakegyesületek véleményét s aztán fog véglegesen határozni. A bizottság üléseit legköze- lebb április 2-án folytatja, amikor is az iparfelügyelet és a munkaidő kérdéseivel foglalkozni.

DR. HÖNIG IZSÓ
Elektrotherapiai és Röntgen-
Intézete. Elektromágneses gyógyítás
 Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
 Telefon 102-30.

Gyógytényezők: Elektromágneses gyógy- ítás. Röntgen sugarakkal való kezelés. Magas feszültségű áram- mal való kezelés (Arson- valisatio). Kék fényvel való kezelés. Villamos hőfürdők (Elek- trotherm). Villamos fénnyűfürdők. Villamos massage (Vib- ratio). Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés. Villamos vízfürdők. Szén-savas fürdők.	Ideggyengességi állapotok Almatlanság. Hűdés (Paralysis). Idegfájdalmak, Idegzsabák (Neuralgiák, Ischias). Gerincvelő-sorvadás (Ta- bes). Szívbetegségek Véredényelmeszesedés. Köszvény és csusz (Rheu- ma, hugasavas lerakodás sok, izületi és csontba- jok). Székrekedés. Anyagcserebajok. (Elhízás csukorbetegség, vérszegénység, Bőrbojok. Bőrviszketeg Hajbetegségek (Hajhullás kopaszosság). Aranyeres csomók.
--	--

Főbb javallatok:
 Általános idegesség (neu-
rasthenia, hysteria).
 — Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
 Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

SZÉN, koks, briket,
antracit összes gazdasági,
 ipari és házi célokra
 Telefon: Detail 26-27. 75-26. Engros 164.

Radnay Károly
 BUDAPEST, Váci-körút 78. szám.
 Sürgönyözim: ANTRACIT BUDAPEST

IDEGENEK UTMUTATÓJA

Ajánlható beszerzési források Budapesten.

Élelmezési cikkek.

Wikus Tátra tejesokoládé gyára Budapest. V., Deák Ferenc-utca 17. Ugyanott finom csukorka-bombonyár, teasütemény készítése. Megrendeléseket a cég a legpontosabban eszközli.

Fleischmann Lipót szalámi és füstölt húsu gyára Budapest, Király-utca 1. Telefon 27-08. Keleti Export. Előállítás naponta 17.000 pár. Allandóan 24 munkás.

Biztosítás.

Assicurazioni Genrali (Trieszti áll. biztosító-társaság.) Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 300 millió korona. Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint fiuellátási és loánykiházasítási biztosítások. — Tűz-, szállítvány-, betöréses lopás elleni és üvegbiztosítások. — Jégbiztosítás a Magyar jég- és vizontbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 7 millió korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első o. ált. baleset ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.) — Részvénytőke és készpénztartalék 19 millió korona.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Gyermekek- és életbiztosító intézet Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek- és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályosorsjáték főelárúsi helye: VI., Andrásy-ut 5. Kézi zálogüzlet: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irányítók sarkán, VII., Király-utca 57; VIII. ker., József-körút 2., VIII., Üllői-ut 6. sz.

Háztartási cikkek.

Drogna és háztartási cikkek V., Báthory-utca 9. sz. („Szabadság“-kávészék mellett.) Rendeléseket pontosan házhoz szállítunk. Telefon-szám: 12-30. Hess Izidor és Társa „Korona“-drogeria.

Hazai vas- és rézbutorgyár.

Bruck J. Henrik, Budapest. Gyár: IX. Lillom-utca 8. Mintaraktár és iroda: Andrásy-ut 32. Ajánlja különösen legdivatosabb rézbutorait legmodernebb kivitelben. Árak a legutjánosabbak. Vidéki megrendelésekre különös súlyt fektetünk. Arjegyék ingyen és bérmentve.

Víz- és légszuszvezeték és csatornázás.

Pizsurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII. Jéská-utca 12. sz. csatornázási vállalata, épületbádógos műhelye és horgany díszítmények gyára. Légszusz- és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyúberendezés, árnyékszék, vízelék, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvíz-gyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések fűtő-tűzhely összekötéssel vagy saját tűzhelyvel. Ambergi légszuszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszusz-készülék minden házbán. Telefon 20-83.

Hugol férfi- és nőiszabó.

Pohner Ferenc férfi és női szabó Váci-utca 26. Párisi-utca sarok. Allandó nagy választék a legújabb divatszövetekben.

Villamossági berendezések.

Magyar Siemens Schuckert Művek villamossági részvénytársaság. Igazgatóság: Budapest, V., Lipót-körút 5. Telefonszám: 211. és 212. Táviratcim: Siemenschuckert. Gyár: Pozsonyban. Készít: villamos világítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos - vasutakat. Bányá- vasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozó áramu generátorokat és motorokat, valamint az erőáram körébe vágó minden egyéb cikket. Különlegességek: felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fűtőgépek, villamos berendezések mezőgazdasági és ipari célokra.

Ezüsttárgyak.

Ezüst. Ezüsttárgyak Bachruch A. cs. és kir. udvari és kamarai ékszerész ezüsttárgyára. IV., ker. Királyi Pál-utca 13. szám. 1906. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárat földszint.) E fényes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldísz, tálak, fényűzési cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható. Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben, szabott gyári árakon, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

Selyemárúk.

Szenásy, Hoffmann és Társa selyemáruháza IV., Bécsi-utca 4. Az összes tavaszi újdonságok dus választékban már megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk. Miután helyben többféle szakmájú „Szenásy“ cég van, tisztelettel kérjük, selyemáruházunknak szóló b. rendelmenyeknél a pontos címünknek szives kirását, Szenásy, Hoffmann és Társa selyemáruháza kizárólag IV., Bécsi-utca 4.

NYILATKOZAT!

A Kerpel kézfinomítót kiváló jónak találtam és ezentul csakis ezt fogom használni.

J. Harmati Nagy

Kerpel-kézfinomító ára 90 fill. 4 üveget bérmentve küld: Kerpel gyógyszer., Budapest, Lipót-körút 28.

TÖZSDEK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE Gabonatőzsde.

Az éjjel a hőmérő fagypontra süllyedvén, utóbbi buza és rozs iránt jobb kereslet keletkezett, ami az egész mai üzlet menetét szilárdabb irányba terelte és különösen a későbbi határidők árfolyamát néhány fillérrel emelhette. A küszöbön álló áprilisi terminusra még mindig nagyobb angazmánok vannak és ezeknek lebonyolítása nem igen engedi ezen terminus árának lényegesebb javulását. A helyi spekuláció még mind nem látja tisztázva a helyzetet, hogy mi fog történni a felmondásra kerülő nagymennyiségű buza, rozs és zabbal. Ma már sokat prolongáltak májusra és ezért 5-6 fillért fizettek 50 kilóként. A készárupiaczon 21.000 mázsa kelt el változatlan áron. A kínálat látszólag javul és habár a lisztüzlet iránt még mindig nagy a panasz, malmaink nagyon lepadt készleteiket kiegészítendő, szivesen vásárolnak nagyobb tételeket is. Egyéb cikkekben kevés a forgalom. Rozs és zab változatlan, tengeri iránt hiányzik minden kereslet.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 400 mm. 78 kg. 23.60 korona, 150 mm. 77.5 kg. 23.50 korona, 500 mm. 76.5 kg. 23.40 korona, 100 mm. 76.5 kg. 23.30 korona. Makói: 4000 mm. 77 kg. 23.60 korona. Hartai: 580 mm. 76 kg. 23.60 korona. Pestvidéki: 200 mm. 77 kg. 23.40 korona, 100 mm. 76 kg. 22.90 korona, 100 mm. 75 kg. 22.— korona, 100 mm. 74 kg. 22.80 korona. Tolnai: 2100 mm. 75.8 kg. 22.40 korona. Felsőmagyarországi: 3000 mm. 79 kg. 23.55 korona. Raktárból: 1000 mm. 77 kg. 23.20 korona, 1000 mm. 77.3 kg. 23.20 korona, 1000 mm. 76.8 kg. 23.10 korona, 2000 mm. 76 kg. 23.40 korona, 2000 mm. 76 kg. 22.95 korona, 500 mm. 75.5 kg. 23.20 korona. Rozs: 100 mm. 20.50 korona, 200 mm. 20.50 korona kp. Árpa: 425 mm. 13.50 korona, 100 mm. 14.20 korona, kp. Zab: 100 mm. 15.60 korona, 100 mm. 15.55 korona, kp. Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők. A határidőpiazcon köttetett:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisra 11.38, 11.35, 11.36, 11.38, 11.40.
Buza 1908. októberre 9.72, 9.73, 9.70, 9.76, 9.72.
Rozs 1908. áprilisra 10.34, 10.31, 10.33.
Rozs 1908. októberre 8.60, 8.61, 8.51, 8.53.
Zab 1908. áprilisra 7.56, 7.55, 7.52.
Tengeri 1908. májusra 6.58, 6.56, 6.57.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	11.39	11.40
októberi buza	9.74	9.75
áprilisi rozs	10.34	10.35
októberi rozs	8.55	8.56
áprilisi zab	7.50	7.51
májusi tengeri	6.56	6.57

Délután forgalom.

Délután csekély forgalom mellett az árak alig tarthatták magukat.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza 1908. áprilisra	—	—	—	—	11.38	11.39
Buza májusra	—	—	—	—	11.42	11.43
Buza új októberi	—	—	—	—	9.72	9.73
Rozs 1908. áprilisra	—	—	—	—	10.33	10.34
Rozs új októberi	—	—	—	—	8.55	8.56
Zab 1908. áprilisra	—	—	—	—	7.50	7.51
Tengeri 1908. májusra	—	—	—	—	6.54	6.55

Budapesti gabonaforgalom.

1908. március 26-tól március 27-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	24798	—
Rozs	10860	9079
Árpa	5225	—
Zab	10271	4570
Tengeri	806	16026
Liszt	107	16442
Korpa	—	2110

Értéktőzsde.

A mára beérkező jobb külföldi hírek nyomán az értéktőzsdén szilárd irányzat alakult ki, melyet még megerősített a bányáértékek további szilárdsága. Jelentékeny bécsi vásárlásokra ma az értéktőzsdén az Államvasut részvény volt a keresett papír. Emelkedtek a Magyar és az Osztrák hitel 2.25 kor.-val, a Jelzálogbank 2 kor.-val, a Leszámitoló és Hazai bank 1 kor.-val, a Rimamurányi 2 kor.-val, az Államvasut 7 kor.-val. A járadékpiacz változatlan volt. A helyi értékek piacán ma valamivel mozgalmasabb volt a forgalom; kereset mutatkozott a Hazai takaré, a Weitzer, az Ujlaki téglá és a Városi vasut-részvények iránt.

Ami a részleteket illeti, az előtőzsde jobb külföldi jegyzésekre szilárd irányzattal nyílt meg, később azonban üzletsend állott be és ennek következtében a forgalomba került értékek árfolyamai kedvtelen hangulat mellett némileg lemorzsolódtak. A déli tőzsdén magasabb berlini jegyzések nyomán szilárd irányzat uralkodott. Az értékek árfolyamai mérsékelten javultak. Osztrák-Magyar államvasuti részvények bécsi arbitrázs vásárlások folytán lényegesen emelkedtek. A forgalom időnkint élénk volt. Az utótőzsdén, mivel Bécs és Berlin jobb jegyzéseket avizált, szilárd volt az irányzat csekély forgalom mellett.

Előtőzsde.

Előtőzsde nyugodt.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 648.25-647.50. Magyar hitelrészvény 776-774.75. — Osztrák-magyar államvasut 681-680. Rimamurányi vasut 564-565.50. Jelzálogbank 425.25-424.50. Közuti vaspálya 560-561. Magyar koronajáradék 93.70. Salgótarjáni köszénbánya r.-t. 578.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde szilárd.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 648.25-648.75. Magyar hitelrészvény 775.25-776. Osztrák-magyar államvasut 680-685.25. Rimamurányi vasut 564-563.50. Magyar leszámitoló bank 476. Jelzálogbank 425.25-427. Városi villamos vasut 274.50-275. Magyar koronajáradék 93.70-93.75. Hazai bank 279-280.50. Budapesti takarékpénztár orsz. zálogk. 414. Első hazai takarékp. r.-t. 18250. Salgótarjáni köszénbánya 577-578. Ujlaki téglá-gyár 301.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5 K, 8 napra 8-10.— K, 1908. április hó végére 26-28 K.

Utótőzsde.

Az utótőzsde szilárd irányzattal folyt le. Köttetett: Osztrák hitelrészvény 649.25-649.75. Államvasut 685-685.75. Végül maradt: Osztrák hitelrészv. 649.25. Államvasut 685.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, március 28. (Az Egyetértés távirata.) A mai heti tőzsdén eleinte ugylátszott, mintha buza irányzata ismét lanyhulni akarna. A kínálat nagyobb lett, semmint volt eddig, a konsum pedig szigorúan tartózkodott a vásárlástól. Később azonban némi vásárlási kedv jelentkezett és mivel Budapestről is magasabb árfolyamokról adtak hírt, a hanyatló irányzat megállapodott amennyiben a rendszertelen árakból meg lehetett itélni, buza 15 fillérrel volt olcsóbb, mint a múlt szombaton. Eladatott 5000 mm. györi 76-79 kg. 13.32 és fél koronáért 3 hónapra Györből, 1000 mm. esztergomi 77 kg. 11.65 koronáért 3 hónapra Bécsből, különben kis tételekben 77 kg. 10.90 koronáért Érsekújvárról, 77.5 kg. 11 koronáért Dunaszerdahelyről, 78 kg. 11 koronáért Trencsénről, 78.5 kg. 11.15 koronáért Tornóczról, 79 kg. 11.15 koronáért Udvardról, 79.5 kg. piros válogatott 11.50 koronáért Galantháról. Rozsban kevés volt az üzlet s az árak 10-15 fillérrel hanyatlottak. Tótfelvidéki 10.80 korona kelt Bécsből, Marchfeldi 10.90 korona bécsi malomból, pestmegyei 10.80-10.85 korona Bécsből, elsőrendű déli vaséti 74-75 kg. 10.97 és fél korona Bécsből, 74 kg. sárvári urasági áru 10.80 korona bécsi államvasutról. Árpából a helyi konsum és a morvaországi malátagyárak meglehetősen mennyiséget vásároltak, de jelentékeny ár-engedményeket erőszakoltak ki. Tenger 15, zab 20 fillérrel hanyatlott e héten.

Jegyzetelt buza : tiszavidéki 12.20-12.70 korona, mosoni és győri 11.45-11.80 korona, tótfelvidéki 11.45-11.90 korona, déliavasuti 11.50-11.75 korona, marchfeldi 11.45-11.70.

Ui-rozs : tótfelvidéki 10.85-11.05 korona, csepeli 10.85-11.05 kor., pestmegyei 10.90-11.15, déliavasut 10.75-10.95 korona, különféle magyar 10.75-11. kor., osztrák 10.65-10.90 korona.

Arpa : morvaországi 8.25 8.60 kor., marchfeldi 7.40-7.90 kor., bécsvidéki 7.90-8.05 kor., tótfelvidéki 7.---8.60 kor., csepeli --- kor., győri 7.20-7.80 kor., déli vasuti --- kor., tiszavidéki 6.50-7.--- korona.

Magyar tengeri: régi 6.90-7.10, új --- korona, cinquantin 8.10-8.50, új --- korona.

Magyar zab : selejtes --- kor., közepes 7.95-8.30 korona, elsőrendű 8.20-8.45 kor., válogatott 8.45-8.70 korona.

Finomabb minőségű liszt elvélve üzletre talált és noha a nyersárúk irányzata lanyha, az árak hanyatlottak. Takarmányliszt és korpá ára ismét elaprózódott.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, márczius 28. Jobb külföldi jelentések a mai előtőzsdén szilárdabbá tették az irányzatot. Bányarészesvények iránt ismét nagyobb érdeklődés mutatkozott és különösen alpesi bányarészesvények felvetési és véleményvásárlásokra emelkedtek. Prágai vasmű-részesvények is újból javultak. Länderbank és Skoda-részesvények szintén emelkedtek. Magyar koronaárjádék arra a hirre, hogy annak jegyzését a párisi tőzsdén megengedték, tetemesen javult. A déli tőzsdén államvasuti részesvények arra a hirre, hogy az államotitási tárgyalásokat jövő héten megkezdik, emelkedtek. Alpesi bányarészesvényekben eladásokat eszközöltek. A zárlat nyugodt volt, Államvasuti részesvények emelkedtek.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 648.--, Magyar hitel. 776.--, Länderbank 438.--, Államvasut 680.--, Elbavölgyi vasut ---, Déli vasut 145.25.--, Alpesi bányatársulat 680.25. Rimamurányi 565.--,

Májusi járadék 97.65, Magyar koronajár. 93.75, Orosz érték ---, Török sorsjegy 188.25, Német márka 117.67.

1 óraker jegyzetek:

Osztrák hitel 648.50, Magyar hitel 775.50 Länderbank 438.--, Unio-bank 555.--, Államvasut 683.--, Anglo-bank ---, Bankverein ---, Déli vasut 145.50, Gőzhajó ---, Alpesi bányarészesvény 687.--, Májusi járadék ---, Magyar koronajárjádék 93.75, Török sorsjegy 188.25, Német márka 117.67, Elbavölgyi vasut ---, Rimamurányi 566.--, Orosz járadék ---, Keleti vasutak ---, Skoda ---, Magyar jelz. ---, Kárpáti petroleum ---.

Bécs, márczius 28. (Osztrák értékek zárlata.)

4-2 százalékos papír-járadék 97.50, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.35, 1860-as sorsjegy 150.25 Osztrák hitelsorsjegy 453.-- Angol osztrák bankrészesvény 303.25 Bécsi Bankverein 538.-- Osztrák-magyar bank 1718.-- Déli vasut 144.80 Dunagőzhajózási társ. 10.31 Dohány részesvény 401.-- Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.75 Osztr. Lloyd 424.-- 4.2 szaz. ezüst. jár 97.70-99.55. Osztr. koronajárjádék 97.80, 1864-es sorsjegy 260.75, Osztrák hitelintézeti részesvény 647.65, Union-Bank 555.--, Osztrák Länderbank 437.25, Osztrák-magyar államvasut 685.50, Elbavölgyi vasut 423.--, Alpesi részesvény 685.75, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.40, Lipótkohó 472.--, Töröksorsjegy 187.90. Szilárd.

Bécs, márczius 28. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.70. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 148.90, Magyar hitelbank részesvény 775.--, Magyar leszámítoló és váltó részesvény 474.--, Rimamurányi 564.25, Magyar cukoripar ---, Adria hajózási részesvénytársaság 418.--, Magyar koronajárjádék 93.80, 4 százalékos magyar földterem. kötv. 93.65, Magyar nyer.-k. sorsjegy 191.--, Kassa-Oderbergi vasutrészesvény ---, Magyar jelzalogbank 425.--, Magyar keresk. bank ---.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, márczius 28. (Tőzsei jelentés.) A mai tőzsde alapirányzata meglehetősen forgalom mellett szilárd volt és csak a második tőzsdéóraban mutatkozott futólag némi csendesség. Az árfolyamok azon-

ban emelkedtek. Megnyitáskor jó hatással voltak a Newyorkból érkező tőzsejelentések és olyan információk, melyek szerint a tőzsdereformtörvény kérdésében megállapodás jön létre. Ez a spekulációt kellemesen befolyásolta. Későbbben és zárlat felé már a vállalkozási kedv csökkent, azonban zárlatkor a magánleszámitolási kamatlábak csökkenése újból felélesztette az üzletet. Elénk érdeklődés mutatkozott ma is kohó-részesvények iránt, melyek százalékuként javultak, ellenben közsén-részesvények el voltak hanyagolva. Vasutak, különösen az amerikaiak, szilárd-ságukkal tüntek ki és szintén erőteljesen emelkedtek. Ugyanígy bankok és hajózási részesvények. Utóbbiak közül Hamburger Packetfahrt 2%-nál többel javult. Járadékok közül, amelyek kivétel nélkül állandó irányzatot követtek, japániai londoni jelentésekre ellanyhultak. A készpénzpiac ipari értékei tulnyomólag szilárd irányzatúak voltak. Magánleszámitolási kamatláb 4 1/2%, pénz ultimón át 6 1/2%.

Zárlatkor jegyzetelt: 4-2 százalékos papírjádék ---, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.75, osztrák hitelrészesvény 201.50, Déli vasut 25.90, orosz bankjegyek 214.20, 4 százalékos új orosz kölcsön ---, Disconto Commandit 177.50, Dinamitruszt 166.10, Harpeni 196.60, Unifikált török járadék 95.75, 4-2 százalékos ezüst-járadék ---, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.50, Magyar koronajárjádék 93.50, Osztrák-magyar államvasut 146.25, Bécsi váltóár 84.85, Olasz járadék ---, Alt. villamosági Edison 200.--, Gelsenkircheni 187.20, Laurakohó 213.--, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) márczius 28. 4-2 százalékos papírjádék ---, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.70, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.60, Osztrák hitelintézeti részesvény 203.50, Osztrák-magyar államvasut 146.--, Észknyugati vasut ---, Bustiehradi vasut ---, Londoni váltóár 20.42, Bécsi Bankverein 136.20, Villamos részesvény 147.--, 3 százalékos magyar aranykölcsön ---, 4-2 százalékos ezüstjádék 99.66, Osztrák koronajádék 97.40, Magyar koronajárjádék 93.60, Osztrák-magyar bank 123.10, Déli vasut részesvény 26.10, Elbavölgyi vasut ---, Bécsi váltóár 848.66, Páris váltóár 812.16, Union bankrészesvény 139.90, Alpesi bányarészesvény ---, Szilárd.

Table with columns: Buza, 100 kilogramm ára, 50 kilogramm ára. Rows include: tiszavidéki, pestmegyei, tótfelvidéki, déliavasuti, marchfeldi, bécsvidéki, csepeli, győri, déli vasuti, tiszavidéki, magyar tengeri, magyar zab.

Table with columns: Egyéb gabonaművek, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri magyar, Repozo. Rows include: elsőrendű, másodikrendű, közepminőségű, fakarmány, sörfőzésre, tiszavidéki, közepminőségű, magyar, káposztarepcze.

Table with columns: Burgonya, Fehér, Rózsás, Sárga. Rows include: Dunántúli, Pelsőmagyarországi, Nyitási, Borsod-Abaúj, Békés, Pest.

Table with columns: Különféle termények, Faj, Pénz, Arany. Rows include: diászószt, szalonna, szilva közszaru, szilva közszaru, szilva közszaru, szilva közszaru, szilva közszaru.

Table with columns: Pénz, Arany. Rows include: Allamadósságközfölcsönök, Záloglevelek, Bankok részesvényei, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalom, Különféle vállalatok.

Table with columns: Pénz, Arany. Rows include: Ujlaki téglá és mészégő, Danubius-hajózási, Páris váltóár, Londoni váltóár, Bécsi váltóár, Magyar koronajárjádék, Osztrák koronajárjádék, Magyar koronajárjádék, Magyar koronajárjádék.

Hamburg, (Zárlat) márczius 28. 4.2 százalékos ezüstjárdék 99.10, 1860. sorsjegy 152.25. Déli vasut 25.40, 4 százalékos Aranyjárdék 98.50, Osztrák hitelrészvény 204.30, Osztrák-magyar államvasut 145.75, Olasz járdék 103.20, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 93.40. Szilárd.

London, márczius 28. Angol consol 87 7/8.

Páris, márcz. 28. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járdék 96.90, Osztr. aranyjárdék 100.—, Magyar aranyjárdék 94.55, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 489.—, 4 százalékos Olasz járdék 103.10, Déli vasut elsőbbségi kötv. 312.—, 5 százalékos marokkói járdék 515.—, 4 százalékos 1890. Román kölesön 95.90, 4 százalékos Kons. amort. román járdék 91.10, 4 százalékos Amort. román járdék 1905. 92.50, 5 százalékos Orosz járdék 1906. 97.50, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 509.—, 4 száz. Szerb járdék 1907. —, 4 százalékos spanyol járdék 94.72, 4 százalékos unifikált török jár. 94.65, Török sorsjegy 179.65, Török dohányrészvény 442.—, Osztrák földhitelintézet 1150, Osztr. Länderbank 481.—, Magyar jelzálogbank 459.—, Banque de Paris 14.60, Banque Ottomane 721.—, Osztr. magyar államvasut 734.—, Déli vasut 154.—, Meridional vasut 664, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 496.—, Rio Tinto 16.79, Sucrerie d'Egypte 33.—, Tula 241.—, Thomson Houston —, Urikányi köszén 149, Chartered 17.50, De Beers 316.50, East Rand 82.50, Jagersfontein 88.25, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 44.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.12, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (röv.) 1/4, Csek Londonra 251.40 Magánkamatláb 2 13/16, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, márczius 28-án. (Hivatalos tudósítás.) Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 126—128 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 128—130 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 130—132 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240— kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi márczius 26. napján volt készlet 27751 drb., 1908 márczius hó 27-én felhajtott 351 darab, 1908 márczius 27. napján elszállított 171 darab, 1908 márczius 28. napjára maradt készletben 27931 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, márcz. 28. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 136 darab sertés, 8 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 143 darab sertés, 93 darab süldő, — darab malacz, összesen 279 darab sertés, 101 darab süldő. — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt — drb sertés, — darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 102—104 fillér, ételsulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig — 96 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül 104—108 fillérig, ételsulylevonással 128—135 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 130—140 fillérig, könnyű 220 kg.-ig 137—145 fillér, ételsulylevonással — fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kgr.-ig — fillérig, ételsulylevonással — fillérig. Belföldi süldő — fillérig, horvát süldő 86—106 fillér. Malacz — fillérig. (Arak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendők.) A vásár irányzata élénk. Az árak változólanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Márczius 28. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Hampel József budapesti lakos, ügyvédjelöltet a szentgottárdi járásbírószághoz jegyzővé; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a makói adóhivatalhoz Wébel Béla makói I. oszt. adóhivatali ellenőrt II. osztályú adóhivatali pénztárnokká; a sátoraljaújhegyi pénzügyigazgatóság Tatár Miklós sátorpataki lakost a nagymihályi adóhivatalhoz ideig-

lenes minőségű díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter dr. Schmidt Ödön marosvásárhelyi törvényszéki jegyzőt a szászrégeni járásbírószághoz helyezte át.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Goldstein József budapesti lakos Hajósrá, Zajác József érsekújvári lakos Zalavárra, Trattmann István nagykanizsai lakos Tihanyra, Luszti Aron rózsashegyi lakos saját, valamint Etel és Ferencz nevű kiskoru gyermekei Vigre és Trutin (Trucz) Zamfir budapesti lakos családi nevének Takácsra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A belényesi járásbírósnál albirói, a karczagi járásbírósnál jegyzői, a sepsiszentgyörgyi állami tanítóképző-intézetnél zene- és énektanári, a brassói adóhivatalnál I. oszt. ellenőri, a nagyszombeni pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazói, a kaposvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségénél egy, a nagybecskereki pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségénél pedig két számgyakornoki, a nagybányai bányaigazgatóság mellé rendelt számvevőségénél számgyakornoki, a szécsényi járásbírósnál telegkönyvi átalakító díjnoki, Budatin községben (Trencsén várm.) postamesteri állásra 2 hét; a dícsőszentmártoni járásbírósnál irnokoki, az élesdi járásbírósnál pedig szolgai állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központtól intézetl távirati jelentés. 1908. márczius 28-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az idő tegnap országszerte derülre változott s így a hőmérséklet, a mely különben emelkedőben van, az éjjel még csaknem mindeütt afagypontra alá süllyedt; maximuma: Fiumében 13 C°, minimuma: Arvaváralján — 13 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Száraz idő várható további hőemelkedéssel.

Table with columns: Állomás, Legnagyobb mín., A hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mín., Hőmér-sék jel.

VIZÁLLÁS.

Table with columns: márcz. 27, márcz. 28, márcz. 27, márcz. 28, m e t e r, m e t e r.

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

igazgató: ERDŐS ARMAND

BÜTOR

Kézpénzüri vagy részletfizetésre legintányosabb áron EHRENTREU és FUCHS testvéreknel Budapest, VI. ker., Teréz-körút 8. szám. Telefon 88-59. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-motorok

Motoros cséplőkészletek. A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek.

Tessék árjegyzékét kérni, ingyen küldjük.

Dobry Ant. motor- és gépgyárainak magyarországi kizárólagos képviselője:

Kovács Mihály és Társa Budapest, V., Hold-utca 23. sz

Forsyth Joseph Ethan gyáros, Chicagóban a 30245. számú

«vasuti kocsik csövezetékeinél alkalmazott önműködő kapcsoló-kezelők»

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlására magyar gyárosokkal összekötötést keres, szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyeket ad. Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgálnak:

Harsányi Jenő és dr. Messinger Károly, hites szabadalmi ügyvivők. Budapest, V. kerület, Akadémia-utca 11.

Titkos betegségek

Bizos és lelkifiszeretes meggyógyítására 24 évi tapasztalatot érlelt tapasztalata folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvos-tudós specialista. Igen rövid idő alatt alapos alkoral gyógyít. Helyesgyógyítást, magánorvosi, hólyagbaj, fekélyeket, syphilis, férfi elgyengülést, önterítés, hákorróca és ideggyógyítás, bőrkülfés és minden nemi betegséget hirtelen mőrással.

Budapest, IV., Károly-körút 10. I. emelet

Rendel. d. e. 10—4 és este 6—8 óráig.

Vidéktelek levél útján is biztos eredményre vezet és gyógyszerrel gondoskodik.

Munkásokat tetemes árengedménnyel kezel.

Rinehart Bentley Lincoln-ban a 32847. számú

«Tűtartó beszélőgépek számára»

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyártására céljából magyar gyárosokkal összekötötést keres, szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. — Erdelődőknek szivesen szolgálnak bővebb felvilágosítással.

Kelemen M. István

szabadalmi ügyvivő irodája Budapestben, Royal-szálloda B.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

nemi betegségekben szenvednek,

mini huygcsó és hólyagbajok, huygcsószűkítők, vizeleti zavarkok, éjjeli magömlések, sebök és bujakoros bántalmak (syphilis, az önterítés utóbagként fellépő ideggyógyítás, korai férfi-erő elgyengülés, bármily bőrkülfés stb. nőknél fehérlővály, méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyítására szigorúan tudományos és lelkifiszeretes gyógymóddjával fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. ca. és kirt osztály főorvos országos hírv és a legrobbibb, 82 éve lenálló rendel. intézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idült huygcsó és hólyag bajok vizsgálata villamos huygcsóútkör segélyével. Vidéktelek levelekre kimerülő választ és szakzsért tanácsot nyernek, gyógyszerrel gondoskodik. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

S Z I N H A Z A K

Vasárnapon, 1908 márczius 29 én

Nemzeti Színház

Délután fél 3 óraker... Lady Windermere legyezője. Színmű 4 felvonásban. Irta Wilde Oszkár. Fordította: Moly Tamás.

Lord Windermere Mihályfi Lady Windermere Hegyesi Lerwick hercegnő Helvey Lady Agatha Paulai E. Lady Plymdale Szacsavayné Lady Jedburgh Paulaine Lady Stuield Meszlényi A Mrs Clotwper-Cowper Keczer

Este 7 óraker.

A gyermek.

Színmű 3 felvonásban. Irta Abonyi Árpád Személyek: Radák, Örnagy Gyenes Janka Cs. Alszegei I. Kinderman kapitány Ivánfi Özevgy Ujlakinó K Hegyesi M György, fia Mészáros Dezső Báro Pallvitz, Huber D. Ligeti J. Leonfin Hajdu Misó Vizvári Riketta V. Molnár R. Ezerén

Népszínház-Vígopera

Délután fél 3 óraker

Lili.

Enekes színmű 3 felvonásban Irta Hennequin és Millhaud fordította L. J. és F. J. B. B. Zenejét szerelte Hervé

Amello Küry Antonia Pflinhard Pázmány De la Grange Bateléro Lubinszk Sainfo Hypothese Virág Rompan professzor Nagy Bouzincourt Cz. Dobi

Este 8 óraker

A nagymama.

Enekes vígjáték 3 felvonásban. Csiky Gergely darabjából színpadra alkalmazta Pástor Árpád, zenejét szerelte Mader Rezső.

Szerény grófné Blaha L. Márta Turcsányi Piroška Della Donna Gróf Orkényi Borváth Gróf Szerényi Pázmán Br. Orkényi kálmán Bálint Kozka Kúrti Langó Szeráfina Marosi A. Tódorka Szilárd Nagy

Szőlőbirtokosok,

kiknek eladó Sauvignon vagy Semillon, esetleg más francia fajszőlőkből szűrt borral vannak, felkérhetnek cseggünknek ajánlatot tenni. Bármily mennyiséget megvásárolunk.

FÖVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Ma vasárnap délután 3 óraker:

a Gyermekebarát jótékony-sági egyesület előadása.

Este 8 óraker:

a nagyszerű márcziusi műsor.

Bővebbet a falragaszok.

A téli kertben reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara hangversenyez.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám. UJ MŰSOR:

Tom Briarly Tom Butler Miss Folley Ricza Giza, Solti Hermin, Perényi Nusi

Gerő J., Sarkadi V., Pápai A., Erdélyi E. Solti D. komikusok új műsorral.

A Tardos bank. Bohózat 1 felvonásban. Irta: Tábori Emil.

Ejjeli 12 órától reggeli 5 óráig, - téli kertben zene és táncz. Hegedűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez.

HAGGENMACHER Szent-Gellért-sör

ezidei utolsó csapolása:

Szivós Zsigánál I., Krisztina-ter „Zöldfa” Wehrmann Bélánál I., Fehérvári-ut 48. Kubanek Venczelnél II., Fő-ut, Budai vígadó Borovszky Lajosnál II., Pálffy-ter Derer Józsefnél III. ker., Zsigmond-utca, Lukács-utca mellett Schneider Lipótnál V., Lipót-körut 2. Mertl Istvánnál IX., Úlló-ut 111. Nemcsák Mihálynál V., Lipót-körut 21. Wagner Vilmosnál VI., Andrássy-ut 48. Kossa Jánosnál VI., Király-utca 100. Ozv. Jahn Edénél VII., Király-utca 59. Putnoki Istvánnál VIII. ker., József-körut és József-utca sarak Fettiok Gyulánál VIII. ker., József-körut 3, Baross-utca sarak

Jól lát? Ha nem, akkor forduljon bizalommal HATSCHKE optikushoz, csak Károly-körut 6. sz. ahol szemüvegek és látóeszközök is legelőkeltebben kaphatók ingyen árjegyzéket bérmentve.

Hull a haja? Használja a Petroleum-hajszesz-t. Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főzetékhidósi hely Gara Géza és Tsa drogéria Bpest, VIII. József-körut 78. tessék árjegyzéket kérni.

FRANÇOIS 'TRANSYLVANIA' SEC

SCHMIDT M. Budapest, VIII., Rákóczi-ut 22. sz. Ajánlja saját gyártmányú kocsikat és lovagló-szerszámjait. Mindennemű utazó és közeli bérrendék, pénz, szivar, cigaretták, stb. társul. - Árjegyzék bérmentve.

A legújabb rendszerű Zongora- és Hangszer - Hitelosztály megnyílt a legelőkeltebbtől a legfinomabbig kaphatók készpénzért vagy banknál törlesztendő részlete. A vásárolt zongorák vagy hangszeresek értékét egy bank rögtön kifizeti, a vevő pedig a banknak marad adósa. A hangszer ára tehát csak annyi, mint ha készpénzért venné. Reményi Mihály nagy zongora- és hangszer-telepén. Budapest, Király-utca 58. szám. Prospektus és árjegyzék minden hangszerről külön-külön díjmentesen.

Helyiségváltás miatt NEUMAYER FÜLÖP Bpest, V., Váci-körut 2. és 4. sz. Árukészletét rendkívül előnyösen árusítja ki. Tetemes ármérséklés: szőnyegek, függönyök, átvettők, ágy- és asztalterítők butorszővetek és matracok oszlopokban, továbbá minden szak.: mába vágó eszközökben. Az üzlet Deák Ferencz-tér 1. sz. alá helyeztetik át. Telefon II-21.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul. Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdús, rendkívül üdítő asztali viz. Orvosiilag ajánlva. Ivo-gyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedenoze idült hurutjainál, húgykő- és fészékgyökösök-nél a légtak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult. Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Szálloda Az „ARANY BÁRÁNYHOZ” BÉCS, Wieden, IV., Hauptstrasse 4. Elsőrangú szálló. - A magyarok találkozó helye. - Szobák 2-60 koronától felfelé. 9 percznyire az Operától és Kärntnerstrassétól. Világos szobák. Világos szobák.

Siessünk

árunkat beszerezni, mivel tetemes ármérséklés lesz. - Kérem a hirdetését kívágni és összegyűjteni, mivel mindég más árut hirdetek úgy, hogy a t. vevő közönségnek összes áruimról meglesznek az árak.

I-ső rendű konyhafelszerelési cikkek:

- 1 drb csiszolt üveg gentri korsó 1 1/2 liter 50 kr. 1 drb csiszolt F. üveg dugóval 1 lit. 50 kr. 1 drb üveg gyümölcs v. tortaállvány 25 kr. 1 drb üveg gyümölcs v. tortatányér 6 kr. 1 drb tifány gyümölcstál remek szép, ezelőtt 200 kr., most 50 kr. 1 drb tifány virágváza remek szép 15 20 25 30 35 75 kr. 1 drb nikkal állvány tifány tállal azelőtt 300 krajczár, most 100 kr. 1 színes üveg likör készlet aranyozva most 95 kr. 1 színes üveg boros készlet aranyozva most 200 kr. 1 színes üveg sörös vagy vizes készlet aranyozva most 250 kr. 6 személyes asztali üveg készlet 5 csikkal 300 kr. 6 személyes asztali üveg készlet metszve és gravírozva 480 kr. 6 személyes üvegtál 6 tányérral 60 kr. 1 drb vizes pohár csiszolt, 1 sávval 7 kr. 1 drb boros pohár csiszolt, 1 sávval 5 kr.

Tessék figyelemmel lenni a legközelebbi hirdetésre.

Nászajándékok nagy választékban, Ingyen láda, Ingyen csomagolás!

Takács Ferencz

BUDAPEST, VIII., Baross-tér 4. sz.

SCENHÁZAK

Vasárnapon, 1908. március 29-én.

Vígyszínház

Délután 3 óraker BACCARAT.

Színmű 3 felvonásban. Irtá Bern... Széplők: Kardos, Poór Lili Urai M

Este fél 8 óraker A tanítónő.

Színmű három felvonásban. Irtá Bródy Sándor... Széplők: Kardos, Poór Lili Urai M

Király színház

Délután 3 óraker Varázskeringő

Operett 3 felvonásban. Irták Dörmann és Jacobszon... Széplők: Kardos, Poór Lili Urai M

Este fél 8 óraker Adollárkirálynő.

Operett 3 felvonásban. Irták Wilmer A. M. és Grünbaum... Széplők: Kardos, Poór Lili Urai M

Várszínház

Zárva

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körút 28

BONBONNIERE) Telefon 52-88... A nagyszerű márciusi műsor: 3 bohózat - 25 cabaret-szám.

Csütörtökön, 1908. április 2-án este fél 8 óraker a Royal nagytermében

Lazarus Gita

hangversenénekessző dalestélye.

Jegyek 2-10 koronáig a „Harmónia” zeneműkereskedésben (IV., Váci-utca 20) kaphatók.)

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-út 69. Telefon 53-16... A harisnyakérdés.

Szép asszony kocsisa. Párizsi történet egy felvonásban.

All right. Turfdráma, írta I. P. Latargue

Pajkos grizettek. Operette írta I. Wilhelm, zenéjét I. Reinhard.

Medgyasszay Vilma minden este fellép. Sulamit Rahu, marakkói táncosnő fellépte.

A konferenciér. Huzitál Palásthy

Apollo színház.

(Telefon 68-39.) Rafles a műkedvelő betörő.

Ház bérbeadó. Folyékony galvanizmus. Tévedések bohózatb. Almabor készítés.

Hamlet. Eredeti főlvetel a „Gomédie Française” tagjainak előadása után.

Farmerleány. Az egyszerűségi áru. A csempészet különböző módjai.

Elnyomottak szerelme. Az egyetemi ifjuság és a szocialdemokraták tüntető felvonulása 1908 március 15-én.

CHICAGO színház. VII., István-út 39 szám.

Telefon 93-09. szám. Hetenként többször változó - válogatott műsor.

Kittinő zene. Kellemesen fűtve előadások kezdete 5 óraker. Film előadás és kölcsönzés.

BUDAPESTI KIRÁLY KESERÜ VIZ. ELSŐRANGÚ HÁSHAJTÓ

Csütörtökön április 9-én a Vigadó nagytermében

FEINHALS

Fríges bajor k. énekes egyetlen dalestélye. egyek 10-3 kor. kizárólag Méry Bélánál Andrássy-út 12.

Szerdán, április 1-én a Royalteremben

MAJOR

I. Gyula tanár szerzői hangversenye. Jegyek 10-2 kor. kizárólag Méry Bélánál, Andrássy-út 12

Rézbutor

vasbutor, sodronygyűlétek, kerti vasbutor és gyormekkoszgyártmányaink elsőrendű minőségben legújafényes árak mellett

VI., Andrássy-út 2. sz. (Fonciére-palota) Pápai és Náthán

gyárosoknál közvetlenül beszerezhető. Vidékre képes árujegy. zékek kívánatra küldetnek.

Orgona-harmoniumok

mindkét rendszer szerint, legelőbbban szállítatnak

Pajkr Rezső és Tsa Budapest, K., Delej-utca 11/II.

(Tisztviselő-telep). Védődió harmoniumok pontos orgona méretekkel.

Bőrmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. Yano-órnok és teikészletek külön százalék-engedéllyel.

Arjegysek legyen és bérmentve. Részletfizetés engedéllyel.

HA FÁJ A FEJE,

ne félőrázzék hanem használja azonnal Beretvás-féle MIGRAIN-összetételt

Minden gyógyszer-tárban és drogeriában kapható.

Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszt, Rákóczi utca 8. Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

Csak ROGÁTSY-féle BORAX-ot kérjünk!

MAGYAR ASSZONYOK

és leányok, ha az arc-, test- és kéz-bőrötökét üdén, tisztán, rózsásan és egészségesen akarjátok megtartani, használjátok kizárólagosan és állandóan a magyar orvartmányu, kitünő és elismert Rogátsy-féle

Magyar Pipere Borax-ot,

mely mint testápoló és széptítő szer felülmúlhatatlan, hatása biztos és gyors.

Grid of testimonials for Magyar Pipere Borax, including names like Angyal Boriska, Arany Boriska, Gáll Aranka, Liskay Ferenozó, Vida Andrásné, and Medgyessy Paula.

FOLYTATJUK.

Egy doboz ára 30 és 75 Ft., 10 nagy doboz vidékro bérmentve Magyar Pipere Borax-Crém 1 tégely 1 korona.

Magyar Pipere Borax-Szappan 1 drb 80 fill. Kapható minden gyógyszárban, drogeriában és fúszertüzletben

ROGÁTSY RÁLMAN drogeria BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 10. sz. Figyeljünk a „ROGÁTSY” névre.

Csak ROGÁTSY BORAX-ot fogadjunk el!!

Hatschek Béla

optikai műintézet

embri műszerek gyári raktára és formák készítője. (Operatív teljes mellőzés). Szemüvegek vagy orrszorítók minden szemhez és orra külön-külön választók; orvosi receptek szerinti megrendelések pontosan készítvé.

Található naponta reggel 10-ig, d. u. 1-4-ig, este 8-10-ig. Budapest, VII., Király-utca 69. földsz. 3.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő. Dr. Preisz Hugó a m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője.

A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpest, III., Bécsi-út 94. Telefon 77-98.

Veszek zálogcédulákat

elzálogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kiifizetem

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESZMÉDŐ BUDAPEST, Király-utca 34. Petőfi-utca sarok

HETI MŰSOR.

Table with 9 columns: Májrcius-Aprilis, Nemzeti Színház, u. kir. Operaház, Vígyszínház, Király-Színház, Népszínház (Vir-Opera), Magyar Színház, Vár Színház, Iránia színház. Rows list dates from 30 to 5 and corresponding plays and venues.

Ne tőrje

néma megadással az ideggyengeség gyötrelmeit, mikor módjában áll ezen bajtól megszabadulni. Forduljon panaszával oda, ahol teljes nyíltsággal megmondják önnek, mi ezen bajnak egyedüli, megbecsülhetetlen gyógyvere. Mi készséggel küldjük meg önnek **ingyen** nagyon érdekes, szerű nyelven megírt könyvünket, melyben meglepő új dolgokat tanulhat a villamos áram csodás gyógyhatását illetőleg. Függetlenül bizonyosan érdekelni fogja őt. Ha nem beteg, akkor talán van egy beteg barátja vagy rokons, aki általános ideggyengeségben, neml gyengeségben, gyomorbántalomban, rheumában, tet- és hátfájásban, ideges szívdobozásban, neuralgiában, schia ban, heculásban vagy más idült bántalomban szenved és aki hálas lesz önnek, ha figyelmét a gyógymódra felhívja, mely már sok ezer betegnek adta vissza régi egészségét, amint azt a fényesnél fényesebb elismerő levelek nagy tömege igazolja. Ezen elismerő levelek gyűjteményét, valamint a fentemlített érdekes könyvet teljesen **ingyen** és bérmentve, zárt borítékban küldjük meg mindenkinek, aki azt ezen lapra való hivatkozással kéri, vagy az alanti szelvényt kitöltve beküldi. Külön-külön kötet férfiak és nők részére.

„Elektro-Vitalizer“ orv. rend.-intézet Bpest, Károly-körút 2. félem. 10.

ELISMERŐ-LEVÉL.

Igen tisztelt Doctor Ur! Tudatom, hogy a villamosövet egy hónap óta utasítás szerint használok és már érzem hatását, amennyiben egész idegrendszerem megerősödött, a ballábam pedig, amelyet a forgótól kezdve végig alig tudtam tovább rakni, már teljesen meggyógyult, járdóm egészen könnyű, emésztésem javult, úgy hogy már nem kell hashajtó labdacs, az alvádom is lényegesen jobb és éjjel nem ébredek fel. Rébay József, Csengerbagos, up. Szamosdó, 1908. január 14.

Szelvény egy ingyen könyvre.

„ELEKTRO-VITALIZER“ orvosi rendelő-intézet

Budapest, Károly-körút 2. félem. 10.

Kérem részemre díjtalanul, bérmentesen és zárt borítékban elküldeni a „Modern Villamos Gyógymódról“ szóló művet (férfiak) részére (A nem kívánt kötet törlendő)

Név: _____
Cím: _____

Telefon 11 06. Minden vízmérő-tulajdonosnak fontos! Telefon 11-06

Védelem víztul fogyasztás ellen

a vízfogyasztás hetenkinti ellenőrzése folytán.
Prospektust és felvilágosítást mindenkor ingyen küld a

Budapesti Vízmérő Betéti Társaság KUNZ F.

vízmérők szakgyára, Saját gyártelep.

Osztály: vízfogyasztás ellenőrzés Budapest, I, Bors-utca 14

Budapesti villamos városi vasút részvény társaság.

Hirdetmény.

A budapesti villamos városi vasút részvénytársaság t. c. részvényesei az 1908. évi április hó 14-ik napján délelőtti 11 órakor a társaság helyiségében VII. Kertész-utca 10 szám alatt tartandó

XVII. rendes közgyűlésre

ezenal tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

- 1.) Az igazgatóság évi jelentése és az abban foglalt indítványok.
- 2.) Az 1907. üzleti év mérlegének és zárszámadásának előterjesztése.
- 3.) A felügyelő-bizottság jelentése és a felment. ény megadása iránti indítvány.
- 4.) A nyereség felosztására vonatkozó javaslat.
- 5.) Négy igazgatósági tag választása.

A részvények letételek t. évi április hó 6-ig bezárólag a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank értékpapír-pénztáránál V. Dorottya-utca 1. szám alatt és az Angol-osztrák Bank budapesti fiók-telepénél V. Furdó-utca 6. szám alatt.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

18. szakasz: Minden részvényes jogosítva van a birtokában levő minden 25 drb. társasági részvény után egy egy szavazatot a közgyűlésen gyakorolni. Szavazati joggal bír az azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen, vagy helyettes által résztvenni kívánnak, kötelesek a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt 8 nappal részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt az igazgatóság által a közgyűlést egybehívó hirdetményben kijelölt helyeken letenni.

20. szakasz: Az évi mérleg és zárszámadás, valamint a felügyelő-bizottság jelentése a KT. 193. §-a értelmében a közgyűlés megtartását megelőzőleg 8 nappal a társaság helyiségében közbeltekintésre kitételek.

21. szakasz: Azon részvényesek, kik személyesen nem jelennek a közgyűlésen, magukat e célból külön meghatalmazott szavazati képes részvényes által képviselhetik. Kiskorúak, vagy gondnokság alatt állók törvényes képviselőik által képviselhetnek, nők és jogi személyek oly meghatalmazott által is képviselhetik magukat, kik maguk nem részvényesek.

(Utánnyom s nem díjaztatik.)

Eau de Furdősó

meglepően frissítő és erősítő hatással.
Egyedüli szállító: **FERD. MÜLHENS** es. és kir. udv. szállító Köln a Rajna mellett.
Fiók: Bécs, IV/1, Heumühlgasse 3.
Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszerkereskedésekben

GRAND PRIX PARISI VILÁGRIÁLLITAS 1900.

KWIZDA-FLUID

Kigyó-védjegy.

(TURISTA-FLUID)

Régóta kitűnőnek elismert illatos bedörzsölés az izmok és inak erősítésére. Erősítő és erőtmeget adó szelvények használatát az összes turisták, kerekpárosok és lovaglók turák után

Ara 1 egész kor. 2.-, fél üveg kor. 1.20.

KWIZDA-flu FLUID

VALÓDI A GYÓGYTÁRAKBAN KAPHATÓ.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Főraktár: TOROK JOZSEF gyógyszerésznél, BUDAPEST, Király-utca 12. sz. és Andrassy-ut 26

ABBAZIA

Grand Hotel Bristol

Ujjonnan épült, minden kényelemmel berendezett, elsőrangú fényes szálloda. Nagy szerű szobák, lift, központi fűtés, villamos világítás, telefon, melegvíz-vezeték stb. A délre és keletre nyíló összes szobák erkélyvel ellátva, Kávéházi étkező, olvasó- és zenetermek. Pompás kilitás a Quarnero egész vidékeire. Igen mérsékelt árak.

A BRISTOL-SZÁLODA IGAZGATÓSÁGA:

RUDOVITS W. tulajdonos.

FRIED J.

műbutorraktár, kárpitos és díszítő

Bpest, V., Nádor-u. 14

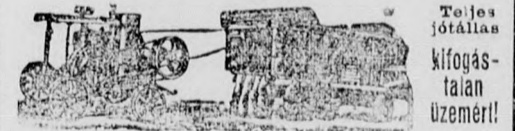
Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint minden-nemű kárpitos- és díszítő-munkákat. 27881

Mintaraktár művészi kivitelű butorokból, francia és angol szövetekből: Költségvetés díjmentes.

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herku'es-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30

Ajánlja egy cséplést, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobillajt, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kifogástalan üzemi!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan olcsó szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

3-14 éves fiu is kezelheti!!!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 drb elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

PAP, LAN PAP, LAN PAP

Összeosztható vasmag kivétel 10 ft.

GICHNER JÁNOS

Ágynemű-rész- és vasbutor-gyáros szőnyeg, függöny, pokróc, tartó stb. nagy választékban.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.

Gyár: Kertész-utca 7. és 9.

Árjegyzéket

bármikor ingyen és bérmentve küldök.

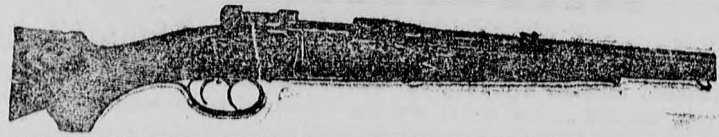
Gyermekkosztrák nagy választékban.

Meg nem írt árak kérésre vagy a postai visszaküldés

darabja 1 m 80 cm-től felebb

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemelés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

HOLZER DIVATHÁZA

IV., Kossuth Lajos-utca 9.

SOUTERRAIN-osztály:

Kosztüm,	angol kelméből, zsinórral szegve, bő- lőt kabáttal	42.— K
Kosztüm,	hosszu bélelt Ferencz József-kabáttal, zsinórral szegve	45.— «
Paletot,	fekete posztóból, zsinórdíszszel, 60 cm. hosszu bélelt	25.— «
Raglán,	angol divatkelméből	12.— «
Raglán,	divatos, elegáns kivitelben, angol kel- méből	22.— «
Gallér,	divatosan, hosszú angol kelméből.	22.— «
Alj,	divatos, berakott különféle színekben	20.— «
Alj,	divatosan berakott, angol kelméből	14.— «
Tafota-alj,	berakott, fekete színben	48.— «
Selyem tafota-zsupon,	különféle szí- nekben	14.— «
Bluz,	csikos, angol kelméből	4.50 «
Bluz,	fehér, angol pikéből	4.90 «
Bluz,	divatos, csikos, angol kelméből, modern jaboval	13.— «
Bluz,	divatos csipkéből	9.— «

Továbbá dús választék:

pongyolák, selyembluzok, gyermekgallérok,
leánykaruháscskákból stb.

Az utolsó idény modelljeit u. m. toalet-
tek, kosztü-
mök, köpenyek, pongyolák és blúzokat stb.

mélyen leszállított áron áru-
tom el

A TITOKZATOS HAJÓ

— REGÉNY. —

Írta: FRED VILLER

43

— Kérem, ne higgye, hogy az ön gyanuja bennünket sért — szólta közbe Monk. — Kérem tehát, beszéljen nyugodtan!

— Tehát helyes, beszéllek. Vannak nekünk Gibraltárban különböző ügynökeink, akik mindenféle ügynek utána járnak, különösen a vámdolgok a fontosak és azért merem állítani, hogy kevés reményük lehet a szegény csempészeknek most a szabad kereskedelmi várost elhagyni. Természetes, a spanyol vámhatóságot is igénybe vettem és így megtudtam, hogy a norvég kutternek kiűnt az Atlanti Óceánon, Afrika és Spanyolország között különös kalandja volt, sőt az angol admirális egy ágyunaszádot is rendelkezésükre bocsátott, hogy a tengeren kutathassanak a spanyol rablók után. De hogy hol, merre járt az ágyunaszád, azt nem tudtam meg.

— Ez különös! — jegyezte meg Holt. — Senkihez e felől a dolog felől egy szót nem szólunk, kivéve az angol admirálist, aki megígérte, hogy hallgatni fog.

— Csak nem gondolhattuk, hogy az ágyunaszád kiküldése titokban marad? — jegyezte meg Monk.

— De hát ismeri ön a kalandunkat, különösen azt, amely a Frammal történt?

— Azt hiszem, igen.

Különös mosoly vonult el a spanyol arcán. Gibraltárban egynéhány kedélyes tengerész-koreszmát lel a matróz és egy jó pohár ital mellett szívesen elbeszélgetnek. Önöknek is van egy emberük a hajón, ugyebár?

— Tehát ez a magyarázat! Henriksen Károly fecsegett, bár a legsúlyosabban meghagyta neki, hogy hallgasson a dolgról.

— Remélem, nem lesz oka, ha a matróz

kegyvesztett lesz — folytatta a kapitány. Azt is mondták nekem, hogy igen sok pohár itatra van szükség, míg egy kissé kijön a flegmájából.

— Legyen egészen nyugodt kapitány ur — vette át a szót Holt. — Ami velünk történt, azt nem kell eltitkolnunk és én nagyon hálás lennék önnek, ha érésünkre adná, milyen módon juthatunk azoknak a közelébe, akiket keresünk.

— Én pedig azt reméltem, hogy ön ad majd valami utbaigazítást — felelte a kapitány; — mert amennyire én kombinálni tudok, azok az emberek, akik az elhagyott bárkán voltak és a kutterjüket is hatalmukba kerítették, ugyanabból a bandából valók, akik Don Karloosz részére a fegyvert becsempészik. Ismerem a személyzet vallomását, akik a hajót otthagyták és Cadixban partraszálltak. Rögtön tudtam, hogy az igazat mondták.

— Ön igazán jól van mindenről értesülve, kapitány ur! Azt lehetné az ember, hogy a rendőrségnél nyert kiképzést — mondta mosolyogva Monk. De hát honnan tudja, hogy a karlista angol luxusjachtok lobogója alatt vitorlázzik?

— Én tényleg kénytelen voltam magam a detektív pályára kissé begyakorolni, legalább is a legutóbbi időben — felelte a tengerésztiszt, félig komoly, félig tréfás hangon. És mégsem használ mitssem! A kormány kezd türelmetlen lenni, mert ennek a ténykedésnek nem vethetek egyszer már gátat.

Ami a gyanumat az angol jachtokkal illeti, ez arra a megfigyelésre vonatkozik, hogy két ízben láttunk ilyen járműveket azon a helyen, ahol a fegyvereket a partra vitték — persze, ezt mindig utólag tudtuk meg.

Más hajók nem voltak azon a környéken.

— És ez ideig még nem sikerült önnek egy ilyen járművet meglepni?

— Nem, eddig sajnos, még nem! De különben is veszélyes dolog, mert angol lobogó alatt vitorláznak. Ha tévedés fordulna elő, akkor szép kis csetepaté támadna. Egyszer különben az egyik ágyunaszád üldözött is egy ilyen jachtot, egészen az afrikai partig: ott azonban nyomtalanul eltűnt.

— Eltűnt, mondja ön? — Holt kíváncsian előrehajolt.

— Igen, az ágyunaszád parancsnoka így beszélt; a gyanus hajó a partok mellett haladt és egyszerre eltűnt. Már szürkület volt, midőn ez történt és én azt hiszem, hogy a part mentén, de másfelé kanyarodott és ilyen módon kislíkt.

— Hol történt ez? — kérdezte Holt és feszülten nézett az idegen tisztre.

— Kap-Mazighan és Fedafak között — legalább a tiszt így gondolja; de egészen biztosan nem tudja, mert felleges, borús időben jött a part felé s mindjárt utána, ismét ki kellett menni a nyílt tengerre, midőn a vihar elállt.

— De hát nincs elég ismerete a térképeken? — kérdezte Holt tovább.

— Nem, mert száz mérföldre lehet vitorlázni ezen a partvidéken és a föld nem változik; némi ismertetésül annyit tudott csak mondani, hogy két óriási pálma áll a közelben.

— Pálma?

— Igen, pálmák! jegyezte meg boszus nevetéssel a spanyol tiszt. Szép tengeri jelzés, ahol száz és száz áll. Lépten-nyomon pálmákat lehet arra látni! Különben, hiszen egészen fiatal, tapasztalatlan tiszt volt és én nagyon kevés bizalommal voltam a jelentése iránt. Később néhányszor vitorláztam azon a partvidéken, de kivéve az öt-hat önk által is ismert marokkói kikötő-várost, más kikötőt nem tudtam találni.

— Ez különös eset! — mondta elgondolkozva Holt. Mindjárt rá eltűnt a kajütből; halottak, amint fenn a fedélzeten fel-alá járkál.

— Nem, épenséggel nem — felelt Monk. De ha jól értettem az előbb, még egy másik oka is volt és van, hogy nem bizik a kéijachtokban.

— Igen, — nincs mit titkolni ezen; a kormány ügynökei megtudták, hogy néhány év előtt a karlisták két öregebb gözjachtot vásároltak Angliában. Ellenben azt is tudjuk, hogy Amerikában a fegyvereket vitorlás-hajókra raktaozták; valahol tehát átrakják őket — de hol?

— Nem lehet a marokkói partokon?

Folyt. köv.

A jubileumi év alkamából,

továbbá mert üzletem 25 év óta áll fenn, amióta haj- és szakálnövesztő pomádémat feltaláltam, elhatároztam, hogy vevőimnek oly kedvezményt nyújtok, melyek eddig páratlanul állanak s bizonyára mindenütt élénk tetszést keltének.

Egy elsőrangú bécsi banküzletben letétbe helyeztem alább felsorolt 100 darab sorsjegyet, melyeket minden fő- és melléknyereménnyel együtt nagyrabecsült vevőimnek ajándékoztok. — Az alant jegyzett 100 darab sorsjegy összes főnyereménye

5 MILLIÓ KORONA,

mely összeg természetesen vevőimé. Összesen 77 huzás lesz. Ezen 100 sorsjegy szétosztása, mely a mai naptól teljes egészében vevőim tulajdona s amlért soha semmit sem kell fizetniük, úgy történik, hogy 1909 május 1-én az addig ki nem huzott sorsjegyek eladatnak s az azokból származó bevétel s az addig kihuzott fő és melléknyeremények teljesen ingyen, a következő módon osztatnak ki nagyrabecsült vevőim között: Minden vevő, ki egy tégely haj- és bajuszpomádét 1 frt-ért vesz vagy rendel, kap az adantl sorsjegyekre egy részjegyet, melyvel azok társ-tulajdonosa lesz s jogosult a részesedésre minden fő- és melléknyereményben. 2 frt-nyi megrendelésnél 2 részjegyre, 3 frt-nyi megrendelésnél 3, 5 frt-nyi megrendelésnél 5, 10 frt-nyi megrendelésnél 10 részjegyre tarthat igényt, vagyis minél nagyobb a megrendelés, annál több részjegyet kapnak a vásárlók s annal magasabb is az összeg, melyhez a 100 sorsjegy eladása alkalmával 1909 május 1-én jut s így több főnyeremény huzása folytán annál nagyobb lesz az összeg, mentől több részjegy van a t. vevőim birtokában.

Megjegyzendő, hogy minden részjegyen fel van tüntetve a sorsjegyek, azok sorszáma, száma és huzási napja, valamint a főnyeremény is. Ez által alkalmat nyújtok nagyrabecsült vevőimnek arra, hogy a mai naptól kezdve 1909 május 1-ig a tulajdonukat képező 100 sorsjegyben részesedjenek, anélkül, hogy ezért bármit fizetniük kellene.

Egy tégely ára 1.—, 2.—, 3.— és 5.— frt.

CSILLAG ANNA WIEN, I. Bez., Graben 14.

(Ide intézendő minden megbízás).

100 SORSJEGY, melyek nagyrabecsült vevőim tulajdonát képezik s azok fő- és melléknyereményei:

1 Bécsvárosi községi sorsjegy	főnyeremény K 400.000	1 Jelzalog-sorsjegy	főnyeremény K 70.000
2 Tisza-sorsjegy	" 180.000	1 Pálfiy-sorsjegy	" 84.000
1 Földhitel-sorsjegy	" 90.000	1 Braunschweigi sorsjegy	" 180.000
5 Magyar elsőbbségi kötvény	" 300.000	1 Salzburgi sorsjegy	" 40.000
2 Szerb sorsjegy	" 80.000	1 Laibachi sorsjegy	" 40.000
10 Osztrák vöröskereszt-sorsjegy	" 60.000	1 Krakaui sorsjegy	" 50.000
20 Bazilika-sorsjegy	" 30.000	1 Innsbrucki sorsjegy	" 30.000
10 Magyar vöröskereszt-sorsjegy	" 30.000	1 Szász-meiningeni sorsjegy	" 25.000
10 Olasz vöröskereszt-sorsjegy	" 35.000	25 Józsviv-sorsjegy	" 30.000
1 1864-iki sorsjegy	" 300.000	4 Török sorsjegy	" 600.000

KÜLÖNFÉLÉK.

Távozás előtt.

Meghalni? Az könnyű dolog.
Szívem e perczen még dobog
S a másikon csöndes, halott —
Egy golyótól elhallgatott.

De nehéz várni a telet —
Megvárni, amíg elszedett
A Vétség mindent, ami volt,
Hogy megöljön, ha kirabolt.

Gyáván, erőtlén, roskatag
Bandukol a sok bus alak,
Zord Ifjusághóhér feléd,
S mind esdve nyujta a kezét.

Kérnek, hogy adj még pár napot,
Vagy legalább a holnapot,
S halasztást, hogy nem adsz nekik,
Kezük zokogva tördelik.

Várják gyáván a véget, ők
A roskadozó vénülök,
Nemhogy a végső, szép napon,
Halni mernének szabadon.

Mit én fogok, ha szívemen
Az öszt először érzem,
Az utolsó nyári napon
A szívem elhallgattatom.

Nem kérek hóhértól kegyet.
Halkan, diszkrétül elmegyek,
Mint társaságból, aki érzi,
Hogy a társaság teher néki . . .

Vértessy Gyula.

(A kártya története.) Hogy mikor és ki fedezte fel a kártyát, azt mindeddig nem sikerült felkutatni. Allitól a szaraczenok hozták Európába. A kínaiak

a mi igazi kártyáink előtt játszottak ugyan oly elefántcsont, vagy falapocskákkal, melyekre figurák voltak festve, de történelmi láncolatot a mi kártyáink és e táblácskák között nem lehetett fölfedezni. Európában a kártyázás legelső nyomait a XIII. században találjuk. — A történelmi feljegyzések szerint a worcesteri szinodus 1240-ben eltiltotta a kártyázást. Igazi elterjedést azonban csak a fametszés feltalálásával 1423-ban nyert. 1560-ból való a legrégebbi reánk maradt magyar kártya. Amióta aztán a kártya jóformán minden háznál meghonosodott, törvényezik-kek keletkeztek, melyeknek vaskos paragrafusai intik az embereket, hogy hazardjátékot ne üzzenek, s üzletszerű kártyavetést ne üzzenek, mert tettesek 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatnak. Sőt mi több, éppen a kártya nagy kelendősége miatt tetemes összegeket szed az állam mindennemű játékkártya után. Az 1881. XXVII. t.-cz. szerint 36, vagy ennél kevesebb lappal bíró minden játszmatól 30 fillér, a 36-nál több lappal álló minden játszmatól 60 fillér fizetendő illeték gyanánt.

(Mark Twain és az írószerei.) Egy párisi folyóirat érdekes Mark Twain-adomát elevenített fel a legutóbbi számában. Mark Twain bekukkantott a szerkesztőségbe, s pazar eleganciával ledobván magáról az ismeretes körgallért, íróasztalához lépett s kényelmesen letelepedett. Közben erősen törte a fejét valami nagyon érdekes témán. Egyszer csak megböki ujjával a homlokát, jeléül annak, hogy most már hozzákézd az íráshoz. Azonban abban a pillanatban föl pattant ültéből, s jobbra-balra forgatva szeméit, nyugtalanul járkálta körül a redakció széles helyiségét. Az újságírók már előre is mosolyogtak, gondolván, hogy valami mulattató históriát fog nekik elmesélni a világ legelső humoristája. Körülvették minden oldalról, s kíváncsian kérdezték tőle:

— No mi az?

— Se toll, se tinta, se papiros! — mondá Mark Twain rekedten, s fölrugott egy üres széket.

— Mondhatom, hogy ilyen piszkos bandában régen voltam. Hol van Jaques? — folytatta tovább. (Jaques volt a neve a szerkesztőségi szolgának.)

— Jaques nincs itt, — felelték neki.

— Csak jöjjön meg, tudom, hogy nem megy haza élve, mert kitekerem a nyakát. A gazember, a piszok, a szemét, különben ti is olyanok vagytok egytől-egyig mindannyian. Elvisszitek a tollamat, megisszátok a tintámat, elhasználtátok a papirosomat.

Híába csitították, Mark Twain hajthatatlan maradt, s váltig erősítette, hogy a szolgát agyonüti,

amiért nem gondoskodott az írószereiről. És jött a szolgál. Mark Twain odaintette magához.

— Kérem Jaques, — szólt hezzá s markába nyomott egy dollárt — hozzon nekem egy pohár sört s a többit tartsa meg magának.

(Íju büntösök bírósága.) Németországban utabban sokat foglalkoztak a gyermekbíróság kérdésével. Próbaképen Majna-Frankfurtban szerveztek ilyen bíróságot az esküdtszékekkel (Schoffengericht) kapcsolatosan. Az íju büntösöket elkülönítve tartják, hogy öregebb büntösök társaságába ne juszanak. A bíróság döntése főleg azon körülménynek meghatározására szorítkozik, vajjon a büntös kihágása elkövetésekor a cselekmény büntőségének felismerésére szükséges belátással bírt-e vagy sem. Ha nem, úgy a bíró gondoskodik a vádlottnak valamely nevelőintézetben való elhelyezéséről; ha igen, úgy a feltételes elítélést alkalmazzzák, különösen, ha a büntött fiatalos könnyelműségnek vagy csábításnak következményeképpen tűnik fel.

(Milyen gyorsan fut a nyul?) Egy automobilozó úri ember írja egy német folyóiratban a következőket: Ha éjszaka robozunk keresztül automobilunkkal vadban dus vidéken, gyakran kerülnek nyulak a reflektorok fénykörébe és természetesen nagysietve igyekeznek elfutni. Ilyenkor igazán élvezetes megfigyelni a nyulak igyekezetét, amelylyel menekülni akarnak a zakatoló gép elől. A megriadt nyul ilyenkor nyilegyenesen fut-fut előre közvetlenül a gép előtt és nem veszi észre, hogy egyetlen kis oldalugrás által biztos menedéket talál az országút árkában. Ezt a mentő utat azonban elrejtik a nyul elől a fényszórók, amelyek keskeny villogó fénysugarait egyenesen vetik előre. A fénytől elvakított és amugy is megriadt állat csak egyetlen utat lát maga előtt a menekülésre; a reflektorok által bevilágított országutat, míg jobbról-balról fekete sötétség tátong. Csak ha az ut kanyarodóhoz ér és a fény némileg keresztetzi az utat és az árkot is bevilágítja, képes a nyul a fénysugarak fogságából megmenekülni, hogy aztán bizonyára nem kis bámulatára hirtelenül a legmélyebb sötétségbe merüljön. Az ilyen kényszerű versenyfutás alatt könnyen meg lehet állapítani a nyul sebességét. Ilyenkor sik uton a nyul néha 22—25 kilométer óránkénti gyorsaságot is képes elérni, míg lejtőn lefelé alig bír 20 kilométer óránkénti sebességgel futni. Ugyanilyen módon könnyen meg lehet állapítani például azt is, hogy a veréb a legnagyobb könnyedséggel tesz meg óránként 60 kilométert is.

Magyar tenyes

E hír
egysz
petit
bettük

A legn
és sze

ha meg
valódi
kát 60

Zálc
brillians
aranyat,
legmaga
Brillians
tek, min
SCHILLE
utca 8.

Urasá

alkalmi
háló-
uriszoba
berende
szőnyeg
tek, csil

GROSZ
Budapest
8. sz. e
Tel

Ékszeresek ezüstnemlekek, egyházi szerek, ótvösművek, órák, angol ezüst különleges-ségeket a legutányosabb árban beszerezhetők

részlet fizetésre is,

SÁRGA JÁNOS ékszergyárosnál

KOLOZSVART. Képes nagyárjegyzék ingyen. Gyár: Görög templom-u. Főraktár: Mátyás k.-t. 13.

MŰBUTOR csak kiváló jó minőségben. Szolid munka. Olcsó árak. Modern kivitel.

Fáy Antal butorgyárosnál

BUDAPEST, Sommelweis-(Újvilág)-utca 4. sz. a sarokon.

FISCHER és TSA NAGYENYED FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsös csemeter.	1.000.000 szőlőültvény. Euro-pal és amerikai sima és gyökéres vessző.
1.000.000 Gyümölcsös-árlány.	Különlégség: Csemeter-szőlő-ültvények.
1.000.000 Kis sövény csemeter-gyümölcsök, díszesörök, tüdőgyógy-fák, rózsák stb.	

120-130-140-150-160-170-180-190-200-210-220-230-240-250-260-270-280-290-300-310-320-330-340-350-360-370-380-390-400-410-420-430-440-450-460-470-480-490-500-510-520-530-540-550-560-570-580-590-600-610-620-630-640-650-660-670-680-690-700-710-720-730-740-750-760-770-780-790-800-810-820-830-840-850-860-870-880-890-900-910-920-930-940-950-960-970-980-990-1000

Katzky Lajos épületművelő-mester

Zephyr szab. ajtócsukók és elsőrendű tűzhelyek minta raktára

TELEFON 22-78.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 14.

JAMMI szerek

Valódi francia és amerikai gyártmányú Orvosilag előnyös! Feltétlen biztos! GUMMI.

Eredeti csomagolásban!

Árak: 12 db. szinon minőség K 2-4
12 db. francia gyárt. K 6-10
12 db. eredeti amerikai K 10-12
Csapat amerikai (rövid) K 4-8
12 db. szinon K 6-10
Non plus ultra K 12-16

Hathólyag 12 db. szinon K 6-10
Non plus ultra K 12-16

Minta-gyűjtemény csomagolásban, 12 db. K 6-10
12 db. K 8-10

Női övszer "Positum" csomagolásban K 3-6

Szörvkötő orvosi rendelésre valódi amerikai gyártmányú K 7-10. Cs. és kir. szabad. Keleti-tele pneumatikus perlejtával K 12-16

Szupensor (heretarió) darabja K 1-2,40
Havibaj kötsz darabja K 6-11
Maskáló darabja K 7-12
Gummi göröcsér-harisnya darabja K 6-12
Irrigator teljesen felszerelve, darabja K 5-9
Uji "Auto vaginal Spray" legmegbízhatóbb női különlegesség K 15-16

Széküldés titoktartás mellett. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

KELETI J gummiárak és beteg-ápolási eszközök gyára.

Budapest, IV. Koronaherczeg-utca 17/I.

Valódi brünni szövetek az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény) eleendő, csak	1 szelvény 7 korona 1 szelvény 10 korona 1 szelvény 12 korona 1 szelvény 15 korona 1 szelvény 17 korona 1 szelvény 18 korona 1 szelvény 20 korona
---	---

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K.-ért, szintúgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarut stb. stb. gyári áron küld a mint megküldhető és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn. Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyűt, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékeny.

Szabók, legolcsóbb árak. Óriási választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Titkos betegségek gyógyítására legjobban ajánlható 23 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyszólyást, hólyagbajt, székelt, bujjakört (gyphilit), bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, éreltörszét és annak utóhatásait, ideg- és hágerinchiát, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 9-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2. Levelekre válaszol, gyógyszeresről gondoskodik. Levél útján is biztos gyógyszer.

KIS HIRDETÉSEK

Magyar harci kanári-tenyésztés Debrecenben.

Mi az, ami oly szépen dalol azon kis hazán eddát. Hazánkban a kanári tenyésztés a legelőnyösebb dalos állat. Ezt kerdesz egy kis fluska a szomszéd háza utól. Aiet ajándéka akarogyet kéni az atjától. Az egy jónagru kis kanári. Mi egy draga kincs. S mi ezt a hangot megfizeti, olyan összeg nincs. **Agoston István** a tenyésztője. Nála megkaphatod. Árjegyzékét is ingyen küldi. Ha cizmed megadod, Debrecenben a **Pete fia** lakik, huszonhat szám alatt. Kérj meg tehát jó nyádat, hogy rendeljen ma! 1 drb. legjobb eredeti iskolázott hargu énekes harci kanári 7, 8, 10, 12 frt. nőstények darabja 2 forint.

A legnagyobb tenyésztés és szétküldési intézet.

Vigyázon, ha meghült és vásároljon valódi Réthy-féle czukorkát 60 fillérért. 721p

Zálogcédulákat, brilliansokat, ékszereseket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. **SCHILLER IZIDOR,** Síp-utca 8. 27133

Fénykép-készülék objektívét veszi, elad, cserél híres Appolo lemezek egyedül-elárúsító helye.

HATSCHKEK EMIL Andrassy-ut 13., főköja: Erzsébet-körút 38. Alapítotott 1877. Sokkal olcsóbb, mint részlet fizetésre.

Urasági butorokat, szőnyeget, csillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédlő, oriszoba és szalonbutorokban. Rezhálószobák, borganiturrák és kárpitosfélekben Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból, gáz, villamos stb.-hez. 26597

INGYEN! és bérmentve küldöm szőlő-ültvény és vesszőkéről árjegyzékemet, mely minden szőlő- és kerttulajdonosnak nélkülözhetetlen tudnivalókat tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók. Számos elismert level igazolja a bizonyos és vessző-anyagom tisztaságát.

Delaware okvetlen rendeljen, mert ezen rajt nem kell sem nevelni, sem permetezni.

Szűcs S. fia szőlőtelepe Biharfőszeg.

Butor. Budapesti elsőrangú asztalok és kárpitosok által beraktározott mindenféle egyszerű és finom butor nagy választékban csodálatos olcsó árban eladók. Budapest, IV. Veres Pálné-utca 12. I. emelet (ezelőtt Zöldfa-utca)

30 korona finom szöveteiből dívtos írtöltőny vagy felöltő mörök után remek szabás és finom kivitelben. Hazai verseny-szabóság. Budapest, VII. Thököly (Csömör)-út 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.

Spóra-féle világhírű klattani dísz-és oriaszszegfűk.

Kittintetve: Praga, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, Frankfurt a/M. legmagasabb kitüntetésekkel.

10 darabonkint Elnte választék, 20 kor. Kiállítási és reklám minták ajok 20 > Oriási szegfűk... 10 > Dísz szegfűk... 5 > Kerti szegfű... 2,50.

Árjegyzék ingyen, bérmentve

Fr. Spóra szegfűkivitel KLOTTAU. (Csehország)

30 forint. Varrógépek egy új valódi csodát Singer varrógép zárszerkezénnel 6 évi jótállással csakis **SINGER A.**

műgépésznel Budapest, főútet Akácia-utca 55. Minden-nemű varrógépek javítását legutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Szepes ségi csemegék BARTA-féle veresáfonya befőtt, málna, szamóca, csipkebogyózt, gomba- és húsokozerveket, pastétomokat előni a **FELKAI KONZERVGYÁR** Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzékét.

Modern urasági butorok alkalmi vétel és eladása háló-, ebédlő-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és réz-butorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon: 14-09.

Zalogcédulákat veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereseket 100.000 kor. költségmentesen kiváltozok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

Gramofonok kizárólag eredeti elsőrangú gyártmányok részlet-fizetésre is kaphatók.

MAGY. IPAR ÉS KERESKEDELMI R. T. BUDAPEST, VI., Teréz-körút 19. Kérjen árjegyzékét. 27694

Polgári árak! Pontos kiszolgálás! Kiténő szabás! Vidékre minták küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.

Zeliszka János angol uri szabóterme BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em. Állandó választék a legdivatosabb angol és bel-töldi szöveteiből.

Magastörzsű rózsafák 2 éves koronával 10 darab 12-16 K. Magastörzsű rózsafák 8 éves koronával, csak rézibb legjobb és újabb legjobb fajták, 20 K. Bokorroszák, 2 évesek 10 drb 9-9 K. Amerikai oriaszszegfűk, egyéves, erősen virágzó, 5 drb 10 K. Császarszegfűk, folyton virágzó, 10 drb 5-10 K. Kereskedem biztos megfogalmazásért és gazdag virágzásért Széküldés mindenkorá bérmentve utánvéttel. Képes árjegyzék díjtalanul.

Krausz T. kiviteli kertészele FEKETEHALOM, Brassó mellett

Bőrszékikar bőrsajtolás és bőriaragát

KENDI ANTAL Budapest, IV., Károly-utca 2 az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékek és karosszékben, jóval olcsóbb árban, mint eddig. Használt székek átalakítása bőrszékekre olcsó árban. Legolcsóbb barbutorok és állványok.

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása községes petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása községes petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Széchenyi-utca 61C. 288

Fényképezőgép,

alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elszállással, kazetával, alkalmas mindenféle felvételekre csak 9 f. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazettákkal, labda-exponálással, EGÉSZEN ÚJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép Görz objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászgyógyvert, fényképezőgép binoklet, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban ugyisint minden oleson eladok és újakra becserelek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49082

Nősülni ohajt ?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvényt, gyermekkel, testi hibával stb.) 5-500000 kor. vagyonnal fel vagyunk hatalmasra, megfelelő férjre keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak jelige alatt e címre L. Sculesinger, Berlin 18.

Jó házból

való, ügyes izr: házitani-tót keresek 5 gyermekem részére, ki a magyar nyelvben teljes jártassággal bír. Evi fizetés 280 korona teljes ellátással. Ajánlatok Ruben Dávid, Szováta, (Marostorda-megye) kéretnek.

Régi ezüsttárgyakak

és zálogcéduákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerűt, ugy-mint régiségeket, drágaköveket, arany- és ezüst-órákat, láncokat, gyűrűket, ezüst-évszázókat. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, V. Váci-utca 18, I. emelet. 26764

Kézimunka

himzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománnyár, Nagymező-utca 46. szám. 27903

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Méréleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

Egy jó házból

való fiu felvétetik tanulónak Schön Ferencz fűszerüzletében, Méréleg-u. 12.

!! Figyelem !!

Csőleptetőtulajdonosok! Az elromlott gabonaosztályozó hengereket (Sortiercylinder) már most küldjük be Heizer és társa cégnek (Bpest, Népszínház-utca 1-3.), a hol a legszakavatlattabban és legújanyosabban javíttatnak, illetve újra befonatnak.

Jogi-, politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyestárgyakból is) Kolozsvára, Budapestre ugyisint államszámveteltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium, Budapest VI. Rózsa-u. 44. III. 8.

Eladó

egy kipróbált csirke-költőgép műanyával együtt 300 tojásra berendezve, forró vízzel működő 200 koronáért. Cseh Istvánné Eger Kovács János-utca 19. 5569

Réthy

név látható a valódi pemetefü cukorka minden egyes darabkáján, 72lv

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81-08. Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 27665

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 27666

A legegyesebb részletfizetésre

zongorát,
pianinót,
czimbalmot,
hegedűt

készpénzbeni áron a legújabb rendszerű

bankhitel

utján kizárólag csakis

Reményi nagy magyar hangszertelepen.

Prospektus és árjegyzék ingyen.

Budapest, Király-u. 58. szám.

Asszonyok vigyázzatok! Tulnag gyermekáldás ellen okvetlen megtanít vedekezni Fischer Róza kézikönyve. Több ezer köszönő és hálairat. 1 koronáért (esetleg bélyegeken) megküldi Fischer Róza asszony Budapest, Damjanich-utca 28. B. 2. 28015

Mérnöki műszereket vez, elad, cserél, lejtme-rök, Planiméter, Teleskop Goerz-Zeiss-Iridarstb

HATSCHKEK EMIL Andrassy-ut 13, Fiókja: Erzsébet-körut 38

A Falkogen tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ara 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszer-tár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27798

Fenyőborovicska (Juniperus) BARTA-téle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 26973

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen vállalja, tehermentes tevéket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 27792

Ugynökök,

a kik törvényesen engedélyezett sorsjegyek eladásával foglalkozni akarnak, a melylyel naponta 10-20 koronát keresni lehet, küldjék ajánlatukat főposta postafiók 237. Budapest.

Gyümölcsfa

díszfa és rózsaszárgyékkel ingyen szolgál Weber faiskolája Békásmegyeren Budapest mellett.) 27117

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegre kérek. 27808

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal egy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Lakást,

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva.

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123. TELEFON 62-90.

Gimnáziumi,

reál, kereskedelmi, polgár egyéves önkéntességi, bármely érettségi vizsga letéveséhez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerinti tanít és tanított kitűnő philologus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátolt számban vételnek fel. A bámulatos eredményeket igazoló okiratok a lakásban megtekinthetők. Goitein Heinrich Budapest, VII. Damjanich-utca 29. II. emelet 10

Kolozsvári

joztudományi és állam-tudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kipróbált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban vesztünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen osekely díjazással. Levél-beli érdeklődésre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

STENOGRÁFIA

Ha életpályán boldogulni akar, tanuljon gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenografia országos Gabelberger gyorsíró- és néprő iskolában. Sokszorosított tanfolyamok, copying office. Biztos állásközvetítés. V. Váci-körut 33

Árverési butor-,

szőnyeg-, csillár- raktáramat olcsón elárusítom kiköltözés miatt. Dob-utca 22. szám Nagy Endre.

15

forintért tisztá gyanjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny vagy felöltő Krausz F. és Tsa. ur! szabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mértékveteli utasítással bérmentve. Helyben szabásunkat mintákkal házhoz küldjük.

Fűthető fürdőkád.

50 koronától fo ebb, kádak 12 koronától fejjel, mindenféle szavattyú és vízvezeték berendezést vállalok LEFKOVICS ADOLF Wesselényi-utca 31/E. Erzsébet-körut és Hársfa-utca között. Árjegyzék bérmentve.

Veresáfonyabefőt

BARTA-téle, 5 kilós postakosárúvegg 6.- korona FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 26972

Annak övni kell a feleségét!

Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a több gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálairatok ezrei igazolják, diszkrétén küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50.

BUTOR

árverésről, finom és egy szerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon bór-fotellek, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzasszőnyeg és egyes darabok; Páldos B., Vill. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Polgáriskolai

gimnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítelnek rendes és magántanulók, valamint felnőttek (hölgyek is) kik tanulmányaikát félbeszakították legrovidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárook vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vételnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 27997

Csemegealma

1600 nemes fajalma és óriás bírsalma postakosárúvegg 8 kor. 25 kiló ára 12 kor. Hállig főzött barack lekvár 2.40 kor. Kitűnő bírsalma-sajt 2 kor., Cukorédes szilva 1.40 K. kilója Fajboroknak hecitolite jét 50 koronáért szállítja Szabó XII. Csongrad. 28010

ELEKTRO-

MOTOROK minden nagyságban, Allandó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá úr-szoba, iroda berendezések rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök palódi angol bór-garnitúrák eladása és vétela.

Wechsler Károlyné

VII. Király-utca 23. szám I. emelet 262 Kozinczy-utca sarok.

BELHURUT,

(hasmenés) gyomorgöres legjobb gyógyesere a BARTA-téle PERETEAFONYA GYÓGYBOR. Gyógyszerészek és fűszerezésnél 1 üveg ára K 1.60, 5 üveget 8.- koronáért bérmentve szállít a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26971

Pénzkölcsönt

4. 4/2 és 5% alapon föld-birtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. II. III. helyen 5-70 évig törleszthető. Személyhitel tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körut 11a.

Villamos

világítás saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Arájanlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Saját gyártmányu

vas-és rézbutorok

Rézagy --- 45.-.- f. Vaságy matracczal 8.50 • Gyermekágy --- 11.50 • Sodronyágy-betét 3.50 • Vas- és rézbutorok gyári árban. 28048

WEISZ LIPOT

Király-utca 99. szám. TELEFON 67-01.

Nagy és Fia

BUDAPEST, Semmelweis-utca 21. TELEFON 17-77.

Allandó nagy lakberendezési kiállítás. (az egész házban)

Urasági butorok, új és használt butorok.

Nagy és Fia

Lakberendezési összes tárgyak.

Nagy és Fia

modern butorok: mahagoni, palisander, ében- és ozitromfa.

Nagy és Fia

Angol bór-garnitúra, francia, olasz stílusú butorok.

Nagy és Fia

Valódi perzsa és smyrna szőnyegek

Nagy és Fia

Velencei tükrök üveg, csillárak festmények stb.

Nagy és Fia

antique butorok és szövelek, szalóngarnitúrák.

Nagy és Fia

Nippek, bronzszobrok olasz faragványok, meissenai és altwien porcellán.

Nagy és Fia

Fiókküzet nincsen össze nem tévesztendő hasonnevű czéggel.

Nagy és Fia

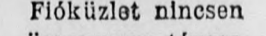
Vesz és elvállal teljes lakás, szálloda és kastély berendezéseket vidéken is

Nagy és Fia

Allandó butor és antiquitások beszerzése a bécsi, párisi, velencei és romai árveréseken.

Megbizottak a kon-

linens minden nagy városában.

SEMMEIWEIS U. 21. NAGY ÉS FIA.

ALLANDÓ BUTOR ÉS ANTIQUITÁSOK BESZERZÉSE A BÉCSI, PÁRISI, VELENCEI ÉS ROMAI ÁRVERÉSEKEN.

Megbizottak a konlinens minden nagy városában.

SEMMEIWEIS U. 21. NAGY ÉS FIA.

ALLANDÓ BUTOR ÉS ANTIQUITÁSOK BESZERZÉSE A BÉCSI, PÁRISI, VELENCEI ÉS ROMAI ÁRVERÉSEKEN.

Megbizottak a konlinens minden nagy városában.

SEMMEIWEIS U. 21. NAGY ÉS FIA.

ALLANDÓ BUTOR ÉS ANTIQUITÁSOK BESZERZÉSE A BÉCSI, PÁRISI, VELENCEI ÉS ROMAI ÁRVERÉSEKEN.

Megbizottak a konlinens minden nagy városában.

SEMMEIWEIS U. 21. NAGY ÉS FIA.

ALLANDÓ BUTOR ÉS ANTIQUITÁSOK BESZERZÉSE A BÉCSI, PÁRISI, VELENCEI ÉS ROMAI ÁRVERÉSEKEN.

Megbizottak a konlinens minden nagy városában.

SEMMEIWEIS U. 21. NAGY ÉS FIA.

ALLANDÓ BUTOR ÉS ANTIQUITÁSOK BESZERZÉSE A BÉCSI, PÁRISI, VELENCEI ÉS ROMAI ÁRVERÉSEKEN.

Megbizottak a konlinens minden nagy városában.

SEMMEIWEIS U. 21. NAGY ÉS FIA.

ALLANDÓ BUTOR ÉS ANTIQUITÁSOK BESZERZÉSE A BÉCSI, PÁRISI, VELENCEI ÉS ROMAI ÁRVERÉSEKEN.